

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

**HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.**

TOMUS V.

Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

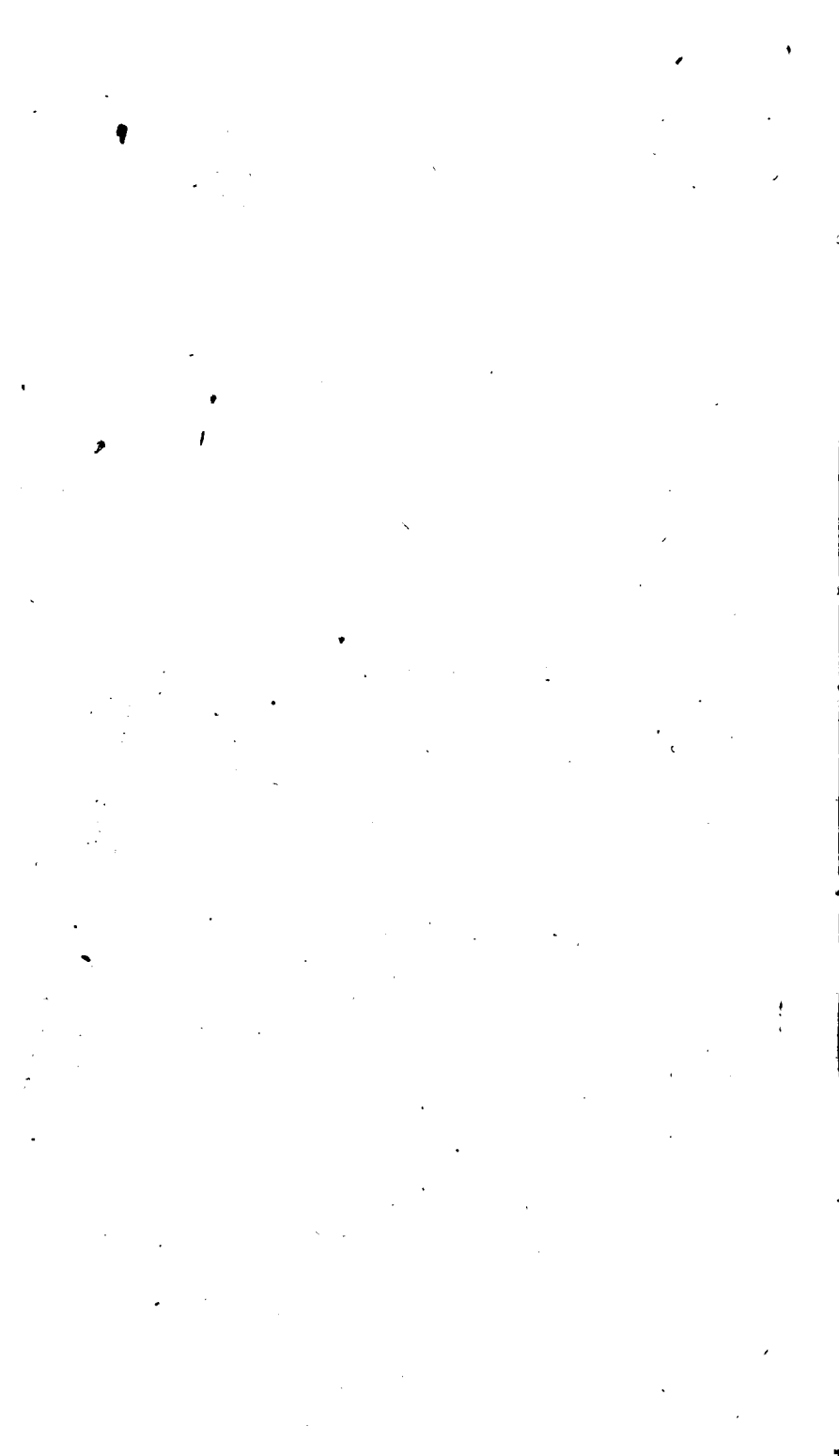
HERODOTI HISTORiar.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦς) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδειξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσίως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et de *Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius *λογοποιὸν Θούριον*, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian.* *Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. Ἀλικαρνησσός, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσεύς, Ἀλικαρνασσεύς, Ἀλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησσὸν et Ἀλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid *ἱστορίας ἀπόδειξις*, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac *ἱστορίην* sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Klusterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. *Clerici* p. 386. Tom. V. *Gronovianum* curae demonstratio acerbissime ta-
Herod. T. V.

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane ἱστορίη rerum inquisitio. Ἱστορίησι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλω, adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίησι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Est ἀποδείξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀποδείξις itaque ἱστορίης inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non acquiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικόν T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ἱστορίη, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro consequ.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπὸδείξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δειγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίης ἐπίδειγμα, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, ἱστορίης ἀπόδειξις ἥδε, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim Laur. Valla locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est*. Et H. Stephanus in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est*. Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἔξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θαυμάσια ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἔξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἔξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimit, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρῆστώμενα ἐκ Μισυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202. seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Ceterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — Conf. III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praeberunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ιστορίης ἀποδείξει ἔδει, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quatenus fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis causamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam *primum iniuriarum Graecis inflatarum auctorem* designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περίων μὲν κὺν οἱ Λόγιοι.) Quod Th. Gale

τούς λόγους Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de Herodoti Malignit. [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemaeus Hephæst. in Codic. Photii CXc. p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] Pollux lib. II. 122. et Thomas Magister. Οἱ Περίων quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. Iac. Gronov. in lib. II. 3. et adnotationes meas ad Diodori Siculi lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II. p. 152. WESS.*

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieges. vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus Trogius Pompeius accepisse videtur; ex quo Iustinus lib. XVIII. c. 3. haec habet: Tyrionum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt. Conf. Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad Hesych. voc. Σιδόνιος a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43. ἥδε ἡ θάλασσα, mediterraneum mare, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad Appianum adnotavimus, T. III. p. 110. S.

l. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήνης) Iac. Gronovius, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod Aldus dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἄριστος κἀνὼν, Dionysio, optimo huius rei arbitro, teste. [in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo Hectore. WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. T. H. G A L E. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγιοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πελυστεροῖς Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ τῶν τὸ καὶ Ἕλληνας λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μυδῆην. Europam rapuisse dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. V A L C K E N A R. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. v. et Libanius T. I. p. 207. A. W E S S. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poëtis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουροῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Ἰάς in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, *Pausaniam* a *Th. Galeo* patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia *Herodoti* editori licent. WESS. — Ex *Pausaniae* verbis, II. 16. quid h. l. *Herodotus* scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero *H. Stephanus* scripturam Ἑλλήνης, in quam cum *Valla* meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, alterā ad oram reiectā. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα εἶσι) Fortasse non satis consulto unis ex membranarum haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. *Pet. Horeus* Observat. *Herodot.* cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. *Herodotus* IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχισόμεθα. *Sophocles Antig.* vs. 146. ταχθέμεν ἴσοι πρὸς ἴσους. et *Philoct.* vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. *Mitto Lycophronem Alex.* vs. 1302. haec *Herodotea* imitatum. WESS.

[11. ἀπίκωτο) Monuerat *Reiskius*, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπικνωτο; aut ἀπικνωτο scribendum pro ἀφικνέμεναι ἦσαν. At ἀπικνωτο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπικνωτο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπικνωτο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futuro lectione, quam *Archiep.* et *Vindobon.* habent, πέρψαντα δὲ τὸν Κόλχον εἰς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσων lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] *Lycodorum*, *Arabum*, *Persarumque regem* adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀμπαγῆς hinc sumtas explicat *Eustathius* in *Homer.* p.

415, 43. WESS. — *Eustath.* Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) H. Stephano προῖσχομένοις inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur Rev. *Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus; *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσταται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de Vit. Sôph. II. 15, WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντις ἀπαμεινόντων ait, ubi ex latini sermonis normâ ἀπαιτίουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίετο) Mallem αὐταὶ, ipsae, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit de *Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrae* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίετο, οὐκ ἂν ἠεπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἐρῶσαν ὥχιστ' ἐξαναρπάσαι.

Iphigen. in *Aulid.* vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνεα βάρβαρα οἰκισῦνται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὧν τὴν
 ἐξέρεσιν οὐκ οἰκισθῆναι Λυδοί, horum inventionem sibi non vin-
 dicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant,
 sibi quae omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupa-
 tam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἐωυτῶν εἶναι,
 lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucydid.
 p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογεῖται Πέρσῃσι οὕτω excidisse
 arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio,
 an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc.
 WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desidera-
 verat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malue-
 ram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων
 hic esse ἱερυνήσων, ζητήσων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio,
 legi etiam posse ἐρεῖνων. De posteriore dicam nihil. ἐρέων
 inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non obli-
 tus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vero
 id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bel-
 lum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus,
 ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor.
 c. 18. Inapte quidem ille, sed a vocabuli usu minime ab-
 errans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Val.
 Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς
 αἰκνύσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Ex-
 sequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae
 auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian.
 Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror
 eoniurasse msstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Diony-
 sium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Σύρκους nuncu-
 pare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon.
 Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sen-
 tentiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis
 Syrius hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguendis
 cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ
 μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut
 Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille
 ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos
 fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Laroher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui aliàs Cappadoces nominantur. S.

[4. Ἰξίσι) Scil. ἱαυρόν, vel potius, τὸ μῦμα, usitatà in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίβου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mss̄ti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. conmonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, adgnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκίλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ἐς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενίσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδίων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Αὐδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεάς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἢ γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad I. 24, 17. S.]

8. χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχρῆν δὲ ἄρα πάνταυθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καμῶν γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae Epigr.* χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ παθεῖν κακῶς belle *Opso-paeus* correxit *Anthol.* III. 7. [*Anal. Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν περημάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὅσα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. d. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi Oper.* T. VIII. p. 209. b. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. d. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὁφθαλμοῦ πολὺ πλεῖττον ἐστὶ. Ab Herodoto plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκούη. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus, Orat.*

X. *ad Graec.* p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur moneatae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ κιβῶνι ἐκδυομένη etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. *ad Graec.* IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 159. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοῦναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora, in Ciceronis Quaest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινὰ τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quamtumvis Georgius Raphelius σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. *ad Philipp.* II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε -- ὅπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὅπισθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὀρεῖν· παρέξει in παρίσται· στήσῃ in πορεύεται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγεα εἰς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. εἰς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατέδησε. VALCK. — Imprudens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, prae-buit, *Kustero* haud infuria indignante in *Io. Clerici* *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicere hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὡς τ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἑμαυτὸν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus* εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17, Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτι ἀπετράπητο. *WESS.* — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. *S.*

13. ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στείχη) Haud repugno membran. στίχη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στείχοντας et στιχοντας amanuenses conmutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. *WESS.*

CAP. X. 2. ἢν ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἐτοῖμος ἢν ποιεῖν ταῦτα, vel saltem, ποιεῖν ἢν ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἢν ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] φαμένον δὲ ταῦτα ἐτοῖμον εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. *VALCK.* — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. *S.*

6. ἰθιῖτο) ἰθιῖτο in ἰθιῖτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. *Θηῆσθαι*, *θεωρεῖσθαι* est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἰθιῖτο τὴν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? *Θηπτήρ* est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. *WESS.* — At IV. 85, 6. ἰθιῖτο, tamquam a themate *Θηῖομαι*, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἰθιῖντο, et *Θηῖόμενος*,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam *ἐθήσαντο*, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen *θητήρ*, ab eodem themate *θητομαι* legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis *θηϊσθαι* valere *θαυμάζεσθαι*, *θηῆσθαι* vero *θαυρῆσθαι*, ignorat Herodotus. S.

12. *ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρι*) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἰστί φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυτίσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρι. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐξχατωμένῳ αἰσχύνην φέρι. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. *haud multum*, inquit, *temporis praeteriit*, *ἐξ ᾧ τοῖς Ἕλλησιν ἰδοῦναι αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὀρεῖσθαι.* Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrassee satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθώμας) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo *θωμάζειν* et *θῶμα*, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverit, recurret. Tuetur et Luciani *Dea Syria*, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρέματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τιθωμάκασιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — *τιθωμάκασιν* absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et *θῶμα* et *θῶματα* apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus *θῶμα* et *θωμάζω* simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρέται αὐτὸς περιμῖναι.) Nisi supra ἄλλ' ὡς ὅρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam expectasses, αἰρέται ὧν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετέρο ὁ Γύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμερίθη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam Croesus in *Xenophontis* Cyropaed. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* Quaest. Graecae p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. **WESS.**

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλοχός etc.) Omnia haec de *Archilochus* in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sicut tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* Chron. p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. **WESS.** — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congegisset testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, caussam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert *Scriptor* noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum
Herodot. T. V.

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hic agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypri* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Γύγεια τοῦ πολυχρήστου μέλει,
habes in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas *Scriptoris* nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *notitias* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὄπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὄπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἦκειν ἐν τοῖς ὄπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλείστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκευὴ πλείστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, δηλοῦσι δ' οἱ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνασταὶ κατεσκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυάλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. *Phrygiae* regnum obtinuisse affirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* *Delphis* dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρηστος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit, S.

17. καλίσται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus lib. XIII. Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλεῖστος, εὐχρηστός τε Γυγάδας ἢ Λύδιος: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνάμει δόντα) Non praecepto *Suidae* δυνάμει, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur, *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτια δυνάμει δόντα εἰκοσι. IV. 89. ἀναπλάσας — δυνάμει ἡμετέραν πλέσαι. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυνάμει dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριαι ἐξ ἡθελων -- ἐξαναπλάσας etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicia*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958, illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex. Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. Aetas competit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par Corn. de Pauw opinio. Melius Palmerius, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. f. Tale Sophocleum Elect. vs. 633. Οὐκὼν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμευ βοῆς θύσαι με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. Ego verò ex Suida Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80 seq. recensentur, γυναικείοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. S.

9. ἔα δὲ κατὰ χώραν ἑστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque msstorum ἑστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιγράτω -- ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In *Gronovii* honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὕτε δούρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήῳ) Large *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. *Noster* lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a *Gronov.* in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse *Herodotus* c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν νυν καὶ ἄλλοις ἐστι σταθμώσασθαι -- ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήῳ -- καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) *Μαιάνδρου. πεδίῳ*, quod *Latina Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in alijs etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit ἐν λιμενήῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἐλλυμένῳ, ut ἐλλυμένῳ intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam iam cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, *Animadv.* ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐκίκλησιν Ἀσσησίης) Laudat, ut Th. Gale admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero deberno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσεται ἔκγονος Ἀνθεύς, inter *Erotia. Parthenii* c. 14. [p. 572. in *Galei* *Historiae poeticae* *Scriptorib.*] **WESS.**

9. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσι Ἕλλησι δοξαί, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτίειν. *Apollonias Rhod.* I. 440. Τμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεῖώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex Nostro in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. **WESS.** — Simile est quod *Gronov.* l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὥρῃ δὲ εἴη ὑμῖν, ἐκβαρτας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. εἰ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando παρήναι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum* abiit. Hac quoque structura frequentatur ἥτε *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρῆται -- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τοὺς Συρακοῦσας. In *Xenophontis* Κύρου Ἀναβ. I. p. 145, 28. *Parisini* Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεϊς: qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρῆναι ἐς Ἀλυσρον. et VII. p. 373, 21. **VALCK.** — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτερεῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστρος ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam *Athenis*

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτῇ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτὴν praeferunt: et omnes III. 80, 12. σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. καὶ μὴ χρεῖσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μὴδὲν χρεῖσθαι. Eusebii Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρεῖσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο καί μιν καὶ παννυχίαι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu maueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς - - - ὁ κήρυξ - - - ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ διαλ-

λαγή, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *Inducias* solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam *amicitiam* etiam et *societatem* cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περλανδρος) De *Periandro* plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecissem Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μεθυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione* inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poetis *dithyrambicis*, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini dorso per mare transvecto*, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. *fabulam docere*, id est, *agere*, *peragere*, *exsequi*. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέτρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέτρα VI. 2. συνέτρα I. 205. ex *Medic.*, συνέτς V. 92, 7. et συνέτρα V. 80. e *Florentino*. At συνέτρες V. 92, 3. et συνέτς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνέτς. Pax discordia apud alios. Equidem συνέτρες melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς ἀν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [Reiskio] in *Miscell. Lips.* Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. πάντα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι) Animi pendeo, Herodotus - ne ἰδωλοῖσι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδωλοῖσι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum.* At *Suidas* eodem usus, transcripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἰδωλοῖσι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpoerotionem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλοῖσι, et ἰδωλοῖσι scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullā post καὶ distinctione interpositā, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer.* *Iliad.* β'. 803. η'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam *Viris*, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarkius* probari potest, (Not. ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (Not. 301. ad *Viger.*) *Nostri* locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem *Vir* doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* η'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula εἰ γάρ; cum qua illud *Wyttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Ὑψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traiectiōnem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac εἰ vel ἐπειδὴ, quum, quia, quoniam, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a *Villoisono* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, nam, namque, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particula γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheses* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel parentheses signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πύμνης, ἰελεῖν γάρ αὐτοῖς ἡδονήν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖνοι αὐτοῦς.) Vir doctiss. [*Reiskius*] ὡς δὲ ἄρα, quum autem videret, aut ὡς δὲ εὔρε, quum autem conpe-

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectatur-que Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. *ὡς δ' ἄρα οἴχαται τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δὲ ἄρα Φινύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱόν.* Mitto lib. I. 86. WESS.

30. *ιστορίεσθαι* ἢ *τι λέγειν*) *Ἱστορίαν* frequentanti Herodoto nusquam alibi fuit adhibitum *ιστορίεσθαι*: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeciptarem *εἰρωτίεσθαι*, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. *εἰρωτωμένους, ἢ τι ἔχουσιν πλεον λέγειν περὶ τῶν ἱερῶν τῆς Λαβύης, Φάιναι.* qua structura hoc in loco posuisset: *ὡς δὲ ἄρα παρῖναι, αὐτοῖς κληθέντας εἰρωτίεσθαι, ἢ τι λέγουσιν περὶ Ἀρίωνος.* Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos* — dissimulanter interrogasse, *ecquid audissent* — super *Arione*, verbum *εἰρωτεύεσθαι* videri posset observatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, *Dion Chrys.* Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicius forte coniecto utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17. huius cap.] *καὶ τοῖς ἐσθλῶν γὰρ ἡδονήν*, vitii suspecta Tī. Hemsterhusio ad *Lutian.* p. 432. VALCK. — Verbum *ιστορίεσθαι* activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum *εἰρωτεύεσθαι* in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. *ιστορίεσθαι* passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adiecto pronomine *αὐτοῖς* erat opus. Passivum *τοὶ ἱστορήμενοι*, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, *καὶ τοῖς ἐσθλῶν γὰρ ἡδονήν*, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. *ἀνέθηκα χάλαρον οὐ μέγα etc.*) Meminerunt donarii *Pausan.* *Lacōn.* c. 25. *Adrianus Nat. Anim.* XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom.* Or. XXXVII. p. 455. *Ἀρίων δ' οὐ γὰρ Περικλῆδες, ἀλλ' Ἀρίων πομπεύωντος μέμνηται χάλαρον οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ ταμνίαν:* No- stro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo *Periandro* doni dedicatio contribuitur *Florileg.* [Anthol. ed. *Wech.*] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. *Brunch.* T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Adrianus*:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱόν,

ἐκ Σικελοῦ πελάγους σώσιν ὄχημα τοῦδε. WESS. — Vide *Aelian.* l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2. Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs Animadv.* Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura *μίγα*, absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codicum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*, quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander* apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Herodoto*, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho Defect. Orac.* p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in *Herodoto*, teste *Turnebiano* libro. Ἐποκρατήριον in *Eusebio* lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*, vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυσάττου κρατῆρος fuisse ex *Pausan.* X. 16. et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΠΟΚΡΗΤΗΡΙΑ, *eraterem* cum sua basi, habet quoque *Sigea* inscriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε) *Ferri* inter se *glutinum* excogitavit vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα συνίχει τε καὶ ἔστιν αὐτῇ τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum *glutinum* basin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, ligat, estque hoc ferro vinculum. De *Glauco* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92. WESS. — De *Glauco* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κόλλησιν est quod Latini *coelatum* seu *stellatum* appellant; hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma, ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad h. l. disputavit. Sic nempe *λυθοκόλλητον* opus, est gemmis distinctum; *χρυσοκόλλητον*, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρητρίδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἐπτα στάδια) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἐπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπτα στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰσι δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰσι δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσι ἐπτα. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτίων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτίων, τούτιων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut l. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτῶν h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτίων, τούτιων praeferat. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτίων, τούτιων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicis verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐπιζῶν) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si εἰκό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἡα ῥαδίως ὑπαγάγη αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκότεα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀράμενοι Λυδούς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀράσθαι Λυδούς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀράμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀράσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [P] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mssorum non obnitar. Vide *Gronovium*. WESS. — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀράσθαι, sed obluctari mssis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀράμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. Lips. p. 79. ed. Lond.) coniectura αἰωρευμένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰππευόμενους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρευμένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor.* Monac. T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰεράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

Λυδίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur. Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὡς ἱαντῶ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανής: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habiti et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign.* Herod. p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστής IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐκτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi Androtion fuerit, de quo *Aristides*), in *Erotic.* p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἐκτὰ σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [*Demosth.* ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς δεκάτης etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil*. Sed fac certum ratumque esse, quod ex *Heracleide Pontico Plut. in Solon.* p. 96. F. perhibet, Solonem συχρὸν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone* suo c. 28. At tum *Herodotus* et *Plutarchus* cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen; (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in *Κροῖσος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. φιλοσοφίῳ γῆν πολλὴν θεωρίας etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad.* ὁ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐκλυθώς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinor, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπεὶ τε γῆν πολλὴν διαμήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἱμαντὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ἱστορίων τὰ μάλιστα. Neque dubium mihi est, quin Medic. scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλήν *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et Καρίας τὴν πολλήν *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλεως etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. Medicei quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. Remigii codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide T. Hemsterhusii, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (*Select. princ. Historic.* pag. 346.) τῆς πόλεως εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλις εὖ ἡκούσης ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἤκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

Herodot. T. V.

C

adiicitur, (veluti εὖ ἤκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἤκειν regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνεκα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προετρέψασθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiuventis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἐκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολλὸν οἶνον προετρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τε καὶ Βίτων) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum Archiep. Κλίοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit Hemsterhusius, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in Stobaei *Serm. CXIX. p. 603.* Οἶδε Βίτων Κλίοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοις Ζεύγλαν ζευζόμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde Io. Alb. Fabricium ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et Jo. Davisium ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte Stobaei μητρός αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non Stobaei, sed Gesneri videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in Cleobin et Bitonem latinis versibus reddidit Grotius, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunkii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. ἴδὲ πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter Aeschin. *Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ οἱ νενίαί, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλῃν, εἴλκον τὴν ἁμαξάν.* Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκλεῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.

19. τῶν νενιέων τὴν βῶμην) In msstorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βῶμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦτον ἀράμενος ἦεν in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, βῶμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γάμην, *pium in matrem animum*? At viri τὴν γάμην laudarunt, *robur iuvenum*. Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φρονεῖν τι καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ θεός ἐξω τοῦ θεοῦ χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. f. Scio, Homeri exemplo, modo inopia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθὸν δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγύναται θεός, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργή, ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinot, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπείαν σφί, ὁ θεός φρονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐὰ φρονεῖν μέγα ὁ θεός ἄλλον ἢ ἑαυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλεῖ γὰρ ὁ θεός τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολοῦναι. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέρχονται ἡμέρας διμυριάς etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive τριεκοσήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαλύνται παραγινόμεναι ἐς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibi que responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligeranae placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalariis xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siclo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic aequasse dies CCCLXV. Paria Iulius Pontedera, Rom. et Graeco. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solum CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακισίας καὶ τετραμυριάς καὶ διαμυρίας, viginti quatuor millia et quingenta

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήκοντα
 καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ διαμυρίων, viginti quinque
 millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni
 dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis
 suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt.
 Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habi-
 tum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum
 CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex mastis
 praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius
 planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormi-
 ter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile
 est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi
 probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum,
 sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens,
 repertum hodie confectumque haberemus, si in plano
 istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro do-
 cto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere me-
 mini; nempe, ex Plutarchi libello *de Animae procreatione quae*
in Timaeo Platonis describitur intelligi, prisco aevo ex ipso-
 rum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum
 fuisse; eandemque rationem firmari quoque Ovidii ver-
 sibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Me-
 tamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum
 contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir
 doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla
 probabilior ratio solvendae Herodotei huius loci difficul-
 tatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se proba-
 verat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ra-
 tione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab He-
 rodoto. Nec enim Wyttenbachii probare possum rationem;
 qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura pri-
 mum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXV. CC.
 intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde
 in sequentium numerorum notatione suspicatur multi-
 plices errores esse in vectos. Igitur, ne funditus turben-
 tur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa in-
 ventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulga-
 tam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam
 Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτρερον τῶν ἐτίων,
 (l. 13.) τοῦκτον τῶν ἐτίων legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur χι. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δίετος τρίτημορίου: porro, loco dictum ML, dies cccL; denique, in universa summa, loco dictum xxviii. ccl, dies xxviii. dl. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecissee. S.

22. πᾶν ἴσθι ἄνθρωπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in Adnotat. Herodoteis, et Codicum nonnulli cum Clemente Alex. et Theone legunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπέν σιμι in Aeliani Var. VII. 6. tum Democriti in Hippocratis Epist. ad Damagetum p. 229. Ed. Ald. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦστος ἴσθι. At plures cum Stobaeo mssti πᾶν ἴσθι ἄνθρωπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra causam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἴσθι ἀνθρώποισι συμφορῇ. Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. Gesneri ad Luciani Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. Horreus, Obs. Herod. c. 6., varius tamen, ut solet. Lud. Küsterus versionem Gronovii et distinctionem, igitur, univsum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇ contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιάν, ut in Sophocl. Aiac. 125. Sive ergo universum Gronovii, sive totum Küsteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti Valla.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

alia in re *Euripid. Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* ε'. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρις συμφορὴ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra I. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνας) Voculam μὲν, elisam a viâ cina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνας: necessariam monstrant sequentia, ἐπιτοὶ δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [I. 28.] quod Codices firman Anglicani. δοῖσι προσέχει τοῦ εὐτυχίους μύνοις, [I. 32.] pro μόνον. ὃ βασιλεῦ. [I. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [I. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultus fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσιν μέλλει εὐτυχίων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπειρος δὲ ἴσσι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermanno ad Polluc. II. 61. tum Küsterus, Abbas Geinozias, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. Ἀπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei experts esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui experts autem est malorum: at ita ἀπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter-

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἔμπερος ex ἔμπερος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπειρος membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiauit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐνέχοντο ἄν, ἡ ποιεῖν τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεῦ) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Herrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrociniis protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖτος οὐκ ὄντι ἔχαριζτο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum infortunum ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκ ὄντι mallet οὐτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδόντι εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἀγροίκος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

litora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo cum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce *λάγος*, interpretatus erat. Nempe hi ambo *δοξας ἀμαθίας εἶναι* cum edd. ante Wess., et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam *ἀμαθής*, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum *ἀποτίμπισθαι* activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, *Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ*, aliquod *ἀνακολουθίας* genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae *λέγοντι Κροῖτος*, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.*) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post *εὐδενός* delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen *μὲν* non minus ad verbum *ποίησάμενος*, quam ad *ἀποτίμπισται*, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. *ἦν γὰρ δὴ κωφός*) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi *Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα* tetigimus, et *Valer. Maxim.* somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS.— Monuit *Eustathius*, (ad Od. *ἔ.* p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete Galeno in Glossar. S.

11. κατοβρωδῆσας) Semper Herodotus καταβρωδῆσας et καταβρωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani *Dea Syr.* c. 19. 21. etc. ὀβρωδῆεν et c. 29. ὀβρωδῆη, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscibet. WESS. — Nempe, quod in *Var. Lect.* adnotare neglexi, scripturam κατοβρωδ. cum superioribus edd. tenuerat *Wesselingius*, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταβρωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firman. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. *Orest.* 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγίνο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστὶν ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. *Heraldum* in *Tertullian.* *Apollog.* I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. ῥέζε θυηπολῆν, οἷν τ' ἀπολυμαίνονται Νηλεῖς ἱκέται, ὅτ' ἐφίστιος ἀντιόωσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὁδ' αἰνῆρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖον μὲν τοῦ Μίδου εἰμὶ παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. *Ampl. Bouherii Dissert.* Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine msstorum discordia, quae et in his *Heliodori* lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθι: namque *Xylandri* scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paulo diversum, obportunum tamen, uti admonuit *St. Berglerus*, Poëtae H. in *Mercur.* vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρῳ διζήμενος εἰλίποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμετέρῳ, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σὺδὲ χρεῖμα γίνεταί μίγα) φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* consecravit, μέγα χρήμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανικηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. v. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλεῖον αὐλῆς praeceptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρήμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διατίθεσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valokenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρήμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νεότατός τε γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρομον εἶναι καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἥτις ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτῃται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλείσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan.* *Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exempla olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium* ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* vocē Ἐχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δειλίην ἢ μωρίην ἰδὼν τίν' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιῆν; Confer lib. I. 108. et *Paull.* *Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τεοῖσί με χρή ὅμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρή ὅμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω Φανίης Τηλεμῶνι; Plurima huius generis ad *Cicero*ni.

Or. pro Rabir. sub finem conguessit Nic. Abramus. VALCK.

Ibid. νῦν τε τ (οισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσις ἰγκυρήσι ex Florentino, hoc est τίσι, quibus? et IV. 155. τίς δυνάμι, κοῖη χειρί; quā copia? quāve manu? Homerus Iliad. Ω. 387. τίων δ' ἔξ ἑσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθοράς καὶ τῷ μῖκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thueyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. I. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2, „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, no- „tare sibi volens quoniam sensus vitio Croesi filius labo- „rasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφὸν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibue- „runt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἐπεικῆς*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λέλθῃ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret caussa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ: Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρον, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λέλθῃ σε τὸ ὄνειρον. S.

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετήμι τέ σε ἰέναι) Galeus μέτῃμι ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae adcuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετήσεσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. MDCCXVI. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussus ingrata; quam tibi non exprobro, purgavi: per utique commode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους εἰδέξατ', οὐδ' ἀπῆλασε,
καίπερ βαρεῖα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθῆς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide Var. Lect. Merito vero Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρις, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρις τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Medicea: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχαρίτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. ταῖς ἐμῇς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. *Demosthenes* c. *Androt.* p. 397. §. 108. [ed. *Dion. Lambini.*] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἐκείνῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in *Or. pro Cor.* p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ἄλλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὦν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeschines* c. *Ctesiph.* p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) *Nuspian* alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τοῦτοις: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χριῶν ἐστὶ ἵεναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνει τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνει haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione *Galco* probata. *Demaratus* inter *Lacedaemonios* dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἐργοῖσι ἀπολαμπρυνέσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο - - ἵεναι dixerit *Croesus*: respondet *Adrastus*, [c. 42, 2.] ἄλλως - - οὐκ ἂν ἦτα ἐς αἶθλον τοιόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διαίτην ἵεναι, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλὰ καὶ ἀνίσχον ἱμνωτὸν) ἀνίσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. Multis me, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc *Sardes* venisse. intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρεῖς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθαρεῖς scribatur, permittit. καθαίρειος, καθαρεῖς, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο, quod κατήστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice *Adrasto* produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ οὐίρου τὴν φήμην) *Eustathius in Homer.* p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἡ δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὄπασσε, (*Odyss.* Ω. 200.) φανερώς ἡ φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ οὐίρου τὴν φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φῆμιν Ζωπύρῳ ἰδοῦναι ἀκώστῃμος εἶναι ἢ Βαβυλωνίαν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φῆμιν uti licuit *Herodoto*, sicut *V.* 72, 14. φῆμιν habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπιστίον τε etc.) Tetigit et haec *Eustath.* in *Odyss.* p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys.* Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a *Cl. Ioann. Taylor* ad *Lysiae Or. Parental.* p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq.* 498. et ad *Euripid. Hec.* 345. quos ad h. l. *Larcherus* laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θειῶν κοῦ τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θειῶν κοῦ τις. Commode θειῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θειῶν κοῦ τις Pc. S.]

14. Κροῖστος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus εἰκὸς, quorsum *Medic.* ducit, si placuisset, eupide adsensus fuisset. Haud scio-vero, sperni-ne oporteat *Arch.* Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἑαυτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut *VI.* 109. *IX.* 11. etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

17. ἐπὶ τι ἡσυχίῃ --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterior ob *Homeri Iliad.* χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἑμὸν μόνον. et *Odyss.* ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδε δμῶν. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδε, videtur apud Nostrum ἡεῖδε scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἑαυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτὸν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De *Adrasto Diodorus* T. II. p. 553. [in *Excerpt. Peiresc.*] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρου τάφον πορευθεὶς *Herodot.* T. V.

ἑαυτὸν κατὰφαξεν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατὰφαξεν ἑαυτὸν τῇ παθῆναι. *WESS.*

21. ἐν πένθει μεγάλῃ κατῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα -- ἐπὶ σάκκου καθισθεῖσα τῷ πατρὶν νόμῳ τὸν θεὸν ἐκτίειν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemnne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* *WESS.* — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce Κατῆστο) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγι καὶ μίν. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 45, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτῃσαι quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατῆμινος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in κατῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam κατῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adiicere F. cum aliis multis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco κατῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγειος) Melius fortasse Ἀστυάγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* I. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

γίος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναξάρειω, Καμβύσειω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque opportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθίοιτο, an in Persas expeditionem susceperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfus VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conspescendi notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὀρμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρηστηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἑκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista dici determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

etit D. Heinsius, ἑκάστον ἡν ἡμέρην, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgent, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέρην. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκάστον ἡν ἡμέρην, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit: non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρὶν ἡμέρην sive κυρίην fuisse agnosco, neque improbo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκάστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eae, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίοντας - - - ἑκάστος - - - ἐπιρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniecit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκάστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa, litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni MDCCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φανεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλίωντος ἀκῶω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erani-um Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrius Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλίωντος ex interpretamento venit. WESS.

15. Ὀδμή --- κραταιρίνοιο χελώνης Fr. *Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λυδῶν Empedocli est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταίρη οἷα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. WESS. — Κρατερήνοιο, quod nullis machinis tueris, relictum fuit in *Schol. ad Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag. c. 30.*] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut. c. 14.*] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμῇ δ' ἐς φρένας ἤλυθι μιν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeο* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. f. ἰαίνοι σι φρένας ἀ θαλασσία λεπὰς. *Aeschyl.* Pers. 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει φρονίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip.* Or. 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὄλον κατὰ μέρος. VALCK.

17. χαλκὸν δ' ἐπίεσται) In *Suidae* Κροῖσος, χαλκός δ' ἐπίεσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. Portus ex ἐπίω sive ἐπίνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκιον ἐπίθημα mox adpellat. WESS. — ἐπίεσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἴσμαι, ἐπίσμαι; ut ἤσμαι, καθῆσμαι; ἤσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. S.

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσέτερό μιν) Latine [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpres, quorum quidem nullum probavit. Positum est καθ' ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσέτερο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἐν δ' οὐ προσέταί με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - - αὐτίκα προσεύχετό τι καὶ προσεδίξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἄνθρωπον. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπε, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγμένων ἐκείνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἔστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικόν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Αἰχμὴν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνη - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθουν, καὶ ποίμνια κατέφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινησαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῇ πυρκαϊῇ ἢ νήσας, et vs. 1207. νήσας σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] *θύειν* - - ὃ τι ἔχει ἱκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas *τιμιάτατον*, ut Reiskius, sive *θύσιμον*, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarent? WESS. — Quod adiiicitur *τούτῳ*, facile intelligitur *τούτῳ τῷ θεῷ*. Sed et, si abesset *τούτῳ*, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod. F. praefert, *τοῦτο ὃ τι etc.* quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem *τούτῳ* non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. *ἡμιπλίνθια etc.*] Diodorus Sicul. XVI. 56. alique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, *πλίνθους*, lateres vocant, quos Noster *dimidiatos lateres*, *ἡμιπλίνθια*: quasi latine *semilateres* vel *semilateria* dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. *πλίνθος* acceperunt; Herodotus vero, quum *πλίνθι* plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse *ἡμιπλίνθια* nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait *ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιέων ἑξαπάλαιστα, etc.* id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem *in longiorem partem*, *ἐπὶ τὰ μακρότερα*, (scilicet *μῆρη*; sicut in illis dictionibus *ἐπὶ τὰδε*, *ἐπὶ θάτερα*, *ἐπὶ δεξιὰ*, *ἐπὶ ἀριστερά*) *sex palmas metiebantur*, *in breviorē tres palmas*; ita ut duo talia *ἡμιπλίνθια*, alterum iuxta alterum posita, unius integrae *πλίνθου* figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris *Itinerum minoris Anacharsidis* Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hīc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia *ἡμιπλίνθια*, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurcato. Vide *Voyage de jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. *ἐξαπάλαστα*) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, *ἐξαπάλαστα*, *τριπάλαστα* etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. *τετραπαλαίστων* ἰόντων, τοῦ δὲ πύχγιος *ἐξαπαλαίστου*, nullā Codicum discordiā. Minime *παλαστήν* damno. *Phrynichus*, [p. 130 ed. Nunnesii,] *παλαστή* τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνι τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homericο τὸν δὲ *παλαστήσασα* *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri Inscript. Attic.* p. 2. n. 1. plus semel *παλαστήν* absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos *παλαστήν* cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑξακκίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλινθίων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπὲφθον χρυσοῦ) Consentiant interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Niolas* suffragatur in *Notis ad Aristot. Mirab. Auscult.* p. 88.) ἀπὲφθον aurum idem intelligit quod aliās ἀπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπὲφθεν enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰ κίς ἐφθόν, ὥστε γινέσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens ἀπὲφθεν aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνιφθεν, ἀπὸ τοῦ ἐφθός. Nempe non est hic τὸ ἀστικόν: sed ex ἀπὸ et ἐφθός, com-

positum vocabulum ἀπέφθορ, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψέω fiunt composita ἀφέψω et ἀφρίψω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπέφθορ χρυσὸν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ὕδωρ ἀπέφθορ vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκὸς χρυσοῦς, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπέφθορ χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα - - σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat, Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *τέταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Frankfurti* ad *Moenium* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituumus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres *Grammatici* repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiciit *πέμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τέταρτον* apud *Nostrum*. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέοντος εἰκόνα*) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore deflagante, II. 180. *WESS.*

19 seq. *ἔλκων σταθμόν ἑβδομον ἡμιτάλαντον*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* Commentario p. 1350. [ed. *Putsch.*] verba sic scribenda videntur: *Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad Marm. Sandvicense Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic Wesselingius ait, Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc. in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas Boissonadus meus monuit) alius Vir doctus in Diario classico, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον a Wessel. relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτῃν ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc inexit, pro eo quod Didymus scripserat, πέμπτῃν σπιθαμὴν, respiciens Herodoti locum II. 106, 9. docensque πέμπτῃν σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem reddit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam Didymi auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem Didymum sequuntur verba, ea ad Herodotum utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod Florentiae μεγάλῃ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo Herodotum videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum Gr. Corintho; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴωνες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρέξ. Quo tamen loco Arch. μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et Vind. Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in Remig. et Ask. Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάχος οὗτος Aristoph. Acharn. 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνη σοφῆς Theophilus in Athen. XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρὶν ἀμφορίας ἑξακοσίων) Scythici aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνεια) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξένιστοι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, aestimare licet e Plutarcho T. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quod Delphos hoc die festo scribit usus Herodotus. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φημένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit Gronovius. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem I. Corn. de Pauw negligentiae istius corripiendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, Ptolemaeus Hephaestio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus Larcherus, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀφροδίσκου - - - λέγουσι) Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis caussa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγκρατον ἑταίριον εἶλον ἀπὸ τῆς ἀλόχοιο

δειρῆς, - - -

propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente Berglero. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστόν τῇσι λόγχῃσι εἰς ὁμοίως χρυσεόν) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hāstae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δι κίτραις δορυκάδης ἐπὶ ἡν ὄξυν, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμαὶ σμικρᾶς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλας. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque *Bacchylidae* ἔγχεα λογχωτά ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367. *Strabonisque* ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. v. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ἔσπτον ex h. l. citavit *Ammonius* p. 100. nec vero absque macula, de qua vide *Valek.* ibid. et in *Animadv.* p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne *C. Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείμενα ἐν θήκησι *Θηβαίων* ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. *Chrysothemis* patris *Agamemnonis* loculum bustumque θήκην πατρός in *Sophoclis Elect.* vs. 899. memorat: frequens *Nostro* θάψαι ἐν ἱερῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστει I. 67. quam σφεδόν loculum interpretatur. Cultius *Reiskii* καὶ *Θηβέων*, etsi non districte necessarium: passim scriptionum audientiumque peccato *Θηβαίων* receptum, ubi *Θηβέων* verius fuerat. Vide II. 9. *WESS.* — De confusione literarum β et κ saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum *Animadv.* T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio* iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. *Croesus* ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢν ἀμύχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus *Apollo* atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debebit. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mstos plures defectos esse indicavi. *WESS.* — De *Valla* vide mox extremam *Adnot.* ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πέρψας αὐτίς ἐς Πυθῶ, Δελφούς δαρείεται) Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in Iliad. I, 405. Πυθῶ, πόδες Φαίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφούς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελήν, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελήν sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam Valla ἀτελείην sive ἀτελήν, quod H. Stephanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De Valla, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is Pet. Phoenix seu Conr. Heresbachius fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc. Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque Corn. de Ραυῶ προμαντήν καὶ προαγγελίην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae conplures. Adde descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩ, ΚΑΛΥΜΝΙΩ, ΑΥΤΩ, ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus excerpserat ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique iussit Nostri locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελήν utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελήν quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere vellet.* Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate. Qua de re ut in Var. Lect. saepius a me monitum est, sic in Adnotationibus hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελείην scripsisse. De Valla quod in Adnot. ad h. l. et ad 53, 9. Wesselingius monuit, errorem suum ipse in Addendis et Emendandis professus est. „Quae de Valla et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi Meerman- „ni. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. Arch. cuius „cum Valla in plerisque consensio errandi hanc causam „praeiuit. ἀτελείην Laurentius immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein H. Stephanus, licet caeteroquin Vallae versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελείην legere Vallam pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. Adnot. et in Dissert. Herod. c. 8. p. 77. idem Wesselingius in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici Vallae defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in Praef. p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi Contr. Heresbachium, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, πολυνηφίδα παρ' Ἑρμοῖ) Hesychio ἀβρὰ βαίνων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. Themistius recte Or. XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποταμός ἐκ τῶν ποταμῶν. Convenit etiam Euripideum αἰνῶν αἰβρὸν πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυπλοκία disquirat Eustath. *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* . . . ed. Bas.] atque utrobique πολυπλοκία [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὅμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De *μυσο*, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξέχωρησε) Supra, οὐδαμῇ βασιλεύσειν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμῇ nunquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cels. Gronovius* ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, Athenienses originis esse Pelasgicae, Lacedaemonios Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; Doros, quo cum genere Spartani mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλόκιοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa spreum. *Stephanus Byz.* [voc. Δωριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικῆς γένους φησὶ, πολυπλόκιοι αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνύς οὕτω, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec. T. VIII.* p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἑκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἑτέρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτως γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μόνους δὲ ἱόντες οὐ μετανάστασι Ἕλληνας. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολυπλοκίαν esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum *Croesi* narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur ad fine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Atheniensis origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἔσαν οἱ Πελασγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vorum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-
Herod. T. V.

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, Τυρρηῶν loco, Τυρρώνην reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, *Thucydidis* aetate paene barbara et δίγλωσσος, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἶκεον δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par Reiskii sententia, sed post *Σκυλάκη* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, *Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri *Masseio*, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, et *Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet *Peripli*, aut in Placianis latere Pícenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia *Pelasgica oppida. S.*]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστωνιῆται - - - οὔτε οἱ Πλακινοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in *Dionysio Κρηστωνιῆται*. Vulgavit *Bouherius Diss. Herod. c. x.* lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive *Cybeles* memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφὴ, ut *Pelasgicae* gentis lapsu temporis plures, δῖγλωστοι. At non est. Venit *Cyzico*, quae vicini oppidi matrem *Placianam* honoris cultu dignata fuit. Vide *Comitis Caylus Antiq. T. II. p. 198.* WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων) Delendam ἐθνέων vocem *Corn. de Pauw* censuit: sine caussa. Passim ἐθνεα βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctio succursum est. WESS. — Nempe ante ed. *Gronov.* post πλῆθος et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt. S.*

7. ὡς δὴ ὧν ἐμοί τε δοκεῖ οὐδὲ - - - αὐξηθῆναι) *Reiskius* πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu *Gronovium* adi. WESS. — Istam notulam *Reiskius*, cum multis aliis, privatim per *Wesselingium* miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum πρὸ ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὴ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum *δοκεῖ*. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum *λέγουσι*. IV. 76, 24. ubi *ἤκουσα* repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum *ἐπυνθανόμεν*. Quod loquendi genus minus commode expedit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ διεσπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ διεσποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δεσπόσυνος, διεσποσύνη Graecorum usu valent; at quis διεσποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον γι καὶ διεσπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari. Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ει. poni a librariis nota res est. S.

9. συνεβούλευε) Verum hoc. In cod. Med. συνεβούλιε lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συνεβούλευσε Κροίσω τὰδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeschilo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκων, sive οὐκ ὦν, --- πείθεσθαι θείλειν) Intelligence Φασι, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostram, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γενέσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ etc.* aut *πίθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτῃ γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc.* S.]

18. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχῶν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονεῖν, non temnere, et Homeréum οὐ φιλέειν, detestari, sunt opposita. Sed secundum Aem. Portum apud Jonas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasione, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contentus. Thucyd. II. 62. ἵνα τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud Herod. I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans est locutio: Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii. VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, ista cum contempta considerantes. Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusus corrigit Ammonius in voc. φρονεῖν) usurpatum; suspicabar equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. Aristophanes Vesp. vs. 505. αἰρίαν ἔχω ταῦτα δρεῖν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὦν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam Prisciani testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) *Gronovium* vide, et *Marsham* Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — *Servatum* graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat *Gronov.* qui Διάκρισι a *Plut.* nominantur, in *Solone* p. 85. et 94. et Διακριεῖς vel Διακριεῖς apud *Steph. Byz.* et *Hesych.* Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et *Dionis Halic.* verba a *Gron.* citata ex *Ant. Rom.* I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τι ἑλών) De hac *Pisistrati* in *Megarenses* expeditione *Aeneas Tactic.* c. 4. *Νίσαια* an *Νισαία* rectius pingatur, *Grammatici* quaerunt apud *Cl. Dukerum* in *Thucyd.* I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τι τοῖσι κατεστειώσι ἔνεμε τὴν πόλιν) *Aldi* ἔμνι longe praefert *Reiskius*. Favere videtur *Plutarchus* in *Solon.* pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a *Gronovio* in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi *Arch.* et *Vind.* De intervallo temporis, quod abiit ab oppressis prima vice *Athenis* ad eversam priorem *Pisistrati* tyrannidem multa *Bouherius*, sed minime constituta, *Diss. Herodot.* c. xiv. Tu confer *Eduardi Corsini Fa-*stor. *Attic.* T. III. pag. 101. WESS. — Conf. *Nostrum* V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιελαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode *H. Steph.* nec ita male *Val-*la, *satagens*: poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud *Basilium* interpretatus est *Budaeus*, *Comment. Ling. Gr.* p. 429. Nec enim *Gronovianum* *obsessus* placet, quod *Wess.* etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβαρίου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu *Medic.* malueris, verum manebit, *Hellenicum* genus a barbaro fuisse sciunctum, et vicissim. At *Aldum* si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex *Flo-*rentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιώτερον, ἀπηλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? *Athenienses* quidem συνέσει οἰκίει τὸ Ἑλληνικόν ὑπερεβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novū patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ ὀνόμα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] εὐειδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατὰ γούσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν Φησι γεγονέναι. Insanabile *Cassaubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. iv. *Meursius*: meo quidem arbitrato conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτέρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηναῖς τῆς σωτέρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr. Vol. IV.* p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυγοδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώτεια. S.

20. προδείξαντες σχῆμα ὅλον τι etc.) Fuit, qui προσάψαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunē repudio. *Hesychius*, προδείξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄσπεϊ πεσθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incescere animos persuasio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρείος δὲ πυθόμενος ὥστε τὸ ἐγχειρίδιον, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πεσθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya* *Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. Io. *Meursii* *Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ενεργίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώταις) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi *Aldinum* στρατιώταις prudenter corrigitur. Est in *Herodoti* scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰππίω δὲ γνώμῃν νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque comoda satis. Αὐτός — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησί τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. *Aristophan.* Nub. 431. ὥστε τολαιπόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλάονας ἢ σύ. *Aeschines* in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νίκη Δημοσθένους: et p. 80. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad *Diodori* XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφί προηδέετό κού τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προῆδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεύμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; quod Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προεῖδοντο, aut προκίδοντο κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προεῖδατο loco προεῖδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτῳ τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque *Aldinum*? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio rei que series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὲ βαθέουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humandum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σιμνὸν ἐκπερὼν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognoscere, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1. Πισίστρατος, inquit, αἶψ' Εὐβοίᾳς ἐστράτευεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Palles demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνάν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστίνην habet Ἀκαρνήνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀχαρνεύς. Inventum Eustathio et βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνάν et Ἀχαρνεύς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebeant scripti, Ἀκαρνανεύς et Ἀχαρνανεύς. Bene monenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum ὄνου: noti sunt Ἀχαρνεῖς ὄνοι. VALCK. — Gronovium vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiōmate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam *Senecae* Tragici Hippolyt. vs. 22. S.

19 seq. Ἐρετριᾶται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν - - καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὼν τὸ χρηστήριον) συλλαβὼν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὼν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* *Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἦσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπέναι ἕκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἑκαστον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ στάς καὶ παντάμηνος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a verbo avertit. *WESS.* — At adiectum h. l. verbum κελύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hic idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. *S.*

CAP. LXIV. [7 seqq. ἐς Νάξον· καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι· πρὸς γὰρ (sive πρὸς τε) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτήν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. *S.]*

10. καθήρας δὲ ὧδε) *Io. Meursium* correptum [a *Gronov.*] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτήν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφειρώτο τῆς νήτου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. *WESS.*

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδει) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδῶν ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob *Pisistratidarum* tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberior commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. *WESS.*

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. Nostrum aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. *WESS.* — Quem *Hegesiclen* *Herodotus* nominat, is Spartanis *Agessicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. *S.*

9. ξεινοῖσι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpret. "Ἀμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus. V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξειναῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμικξία τῶν ἐθνῶν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμικξία πρὸς ταῦς Τρυγέτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμικξία. S.

14. Λυκόοργε) Potuisset vir clariss. aliud robur *Cod. Florentino* addere ex *Apollon. Rhod.* I. 162. τὸν μὲν ἴα πατὴρ Λυκόοργος ἔπειπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio [l. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi *Orat.* XIX. principio, nunc quidem ἡ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἰδίωσας, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si *Plutarcho adv. Colot.* pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιωτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi *Pausanias*, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas*, sive *Leobotes*, ex regia Eurystenidarum familia, fratris *Lycurgi* (quippe *Proclidae*, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit *Labotae* aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea *Charilli*, sive *Charilai*, fratris *Polydectae* filii, tutelam *Lycurgus*, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia *Io. Meursius* *Herodoto*, uti censet, manifeste erranti, obii- cit *Regn. Laconici* cap. 9. et *Miscell. Lacon.* II. 5. Sequitur *Meursium* et amplius centum annis inter *Labotae* obitum et *Lycurgi* legislationem intercessisse contendit *Bouherius*, *Diss. Herodot.* c. 13. Cui equidem largiri debeo, si *Apol- lodori*, *Clementis Alex.*, *Africani*, *Eusebii* rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτῳ correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suam iam tempore Philemon apud Porphyrium *Quaest. Hom.* VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marshamus Can. Chronol.* p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδίου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητίων Λεωβώτῳ*, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium *Meursius* fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex *Pausania* III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noster* adsentiat, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam *Creticum* iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo*. *WESS.* — *Larcherus*, in prior editione *Herodoti* in Gallicum sermonem conversi interpretationem *Marshami* secutus, in posteriore editione plane *Charilli* nomen in locum *Leobotae* vel *Labotae* substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in *Cronol. Herod.* cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἐνωμοτίας καὶ τριημάδας) Utrumque Glossae Herodoteae explanant; unde *Suidas*, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. *Koen.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 93.] Bene *Polyaenus* de *Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια*

στρατοπεδεύοντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. *Nostri* patrocinium docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum μετέστησε τὰ νόμια πάντα *Cod.* *Remig.* si νόμια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de *Lycurgi* post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* *Exc.* p. 449. *WESS.*

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις νυξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* *Emend.* VII. 7. *WESS.*

6. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσονες εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας αἰμεινούς εἶναι in *Eusebii* *Pr. Euang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. *Ansam* dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii* animadversionem expende. *WESS.* — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus*. *Conf.* *Adnot.* ad cap. 59, 18. *S.*

15. οἱ δὲ, πίδαας φερόμενοι) Ita multo post *Carthaginienes*, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prospheon.* ad *Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάται γῆν Τρυατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νεκροῖς, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικες nihil aliud ac *Nostro* πίδααι, isto quidem oratoris loco. *WESS.*

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homerum* *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. *Cas.*] Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. *WESS.* — *Conf.* *Nostrium* IX. 70, 17. *S.*

CAP. LXVII. 11. ἐγινέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque τουτίων, ὀρέων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τὴν, cui sedem inter αὐτῆς εἰς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult ἐπεμπον τὴν αὐτῆς εἰς θεὸν, et πομπὴν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσσει, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τὴν εἰς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. Τεγὴν λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) Cl. Pauw Τεγὴν λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui Reiskius consentit, λευρᾶ tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* H'. 121.

τῆς ἑτέρον μὲν θειλόπιδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται --- WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus illè, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, incudem et malleum, εἶναι τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, incudem exprimerè aptus est: πῆμ' ἐπὶ πῆματι, ferrum, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγὴς ἐπιτάρρεθος ἔσση) Corn. de Pauw reponerat Τεγὴς ἐπιτάρρεθον ἔσση, Tegeae auxiliatorem habebis tibi, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non Tegeae, sed contra Tegeam, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in Lex. ion. versionem Vallae secutus ait: „Ἐπιτάρρεθος apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιπόθῃν, indeque derivatum nomen ἐπιπόθος, eique geminum ἐπιτάππος, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθῇν, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέτης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τίγχα. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγχαῖς ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπείχον τῆς ἐξευρίσκειν οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventionem abstinerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a Wess. absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam Valla: nihilo minus inventionem frustrantur. Ad verbum H. Stephanus: nihilo minus ab inventionem aberant. Larcherus vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντείχοντο τῆς ἐρευνῆς. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a Pavio et Reiskio ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae Florentinae IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium. WESS. — In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλινύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλινύειν οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, Suida non dissentiente. Hippocratis Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti Foësius commonstravit. Vide Apollonii Rhod. I. 589. interpretes, et Paull. Leopardum Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. Koen. et Schaef. ad Gregor. Dial. ion. §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκίεϋς) *Faber aëriarius vetus* interpres; Hereshachius *ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκίεϋειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεϋεῖν ἔλεγον, καὶ χαλκίεας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtic. Art.* cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal. Schol. in Apollon. Rhod.* I. 430, et *Aemil. Portum ad Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. WESS.

7 seq. Ἡ κοινὴ δὲ -- ἐθνώμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferebam μηδαμῶς γενέσθαι μηδαμᾶ μίζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. Opinio non absurda fabri ferrarii Tegeatae nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἔσσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιτρίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν Herodoteo more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρὸς ἐστὶ μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρτος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. S.

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα -- πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμα ἐπὶ πῆματι δεινῶ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐνδιδόντος) Reiskio, si ἐνδιδόναι hic significet *locare* pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, *conducere cupiebat et conabatur*. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περιανδρὸς ἐστέλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπιθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤνειτο. Utrobique *conatus et voluntas* [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χερσὸν ὤνειτο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad Lysiam p. 146. Valkenarium in Euripid. Phoeniss. vs. 1406. et Paull. Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπειπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους, in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνέετο) Aberrat liber Archiep. Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. Alcidas Or. Ulyss. p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χερσὸν ὤνειτο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδιων) ζῶδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρίοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congestit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσεις. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius Florid.* p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum; id fanum secundum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsitan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. v. restitui poterunt: Ὡ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκρήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. v. Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δ', οὐκ εἴω χρίονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. εἴω δὲ κάρτα προσκίεσται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. *Lege Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθην μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργαι) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen de *Παυσι* aut *Συρίους* aut *Καππαδόκας* erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens *Halys* radit, *Συρίαν*, *Ἀσσυρίαν*, *Λευκοσυρίαν* saepe adpellitant *Apollon. Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, *Dionys. Perieg.* vs. 733. *Adi* et *Gronov.* II, 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in *Nota* ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μήκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχίνος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi *Waltheri* correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗρος τῆς χώρας in *Observat. Histor. et Critic.* reſinxit. Non agitur de termino Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauces* reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ etc. teste *Iungermanno* in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non nihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia cl. uti lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contribueris, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰκὲν ἀγνοεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382. et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. *Scylax* quidem in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97. ed. Gron.) *Herodoto* adsentitur: *Eratosthenes* vero, teste *Strab.* II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat; *Plinius* lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Academici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et *De la Nauze*, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἴλη. In membranis perpetua est discordia. Ἐἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad *Diodor.* XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythia cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες *Arriani Indic.* c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεύς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθίων iunctum intelligam: nempe ἴλη ἀνδρῶν, quae ἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθίων τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφί παρέδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, Galeus, Barbeyracius *Histor. Foed. Part. I. p. 46.* Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinoz *T. XVI. Conn. Acad. Inscript.* p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic decuit. *Κεῖνὰ χεῖματα* lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra *Var. Lect.* perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla *Appianus*, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγέννητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλης, *Bell. Civil.* lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in *Appian.* voc. ἄκρος.] Accedit *Dio Cassius* ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. *Edit. Noviss.* θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διίδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat compos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem compos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive ψυχὴ οὐκ ἄκρος. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativæ particulæ, quam equidem cum Schaeff. elicere non dubitavi, patrocinium (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, ὄργην ut in Aeschyli Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὄργη apud Ionicos inprimis scriptores et poetas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὄργην οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὄργης οὐκ ἐγκρατής. S.

20. ἐβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra causam immutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κναξδαῖ δούνας φέροντες ex Parisino. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatus utique βουλευέσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hîc obtinet, *re deliberata decernere*, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 82, 11. saepiusque alibi:) activæ verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήναιε --- τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτι γενέσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀντὶ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀφανίσθη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcumque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Ampelcio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. I. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aevo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitrato constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quae me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevitatem uberiores excutsum. WESS.

— Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mdcccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνεσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύντος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorūm Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν αἱ Ἀβδηρίται ἐπέλαλξαν, ὥστε καὶ ὁ Δημόκριτος. *Iunge* Cl. *Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὁμοχροίην) *Damnanda* temeritate *Editor* *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytraei*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροίην publicavit. Vulgatum msstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὁμοροίην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὁμοχροίη? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὁμοχροίη est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὁμοχροίη ὁστίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschinis Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἀπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, neque attingunt haec superficies. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμωται ἐς τὴν ὁμοχροίην verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. levi ictu cruorem eliciunt. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πέρσας) ἰσχυρίων, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἰούσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς μέγιστα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρ. κατὰ γάτου λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: ut fluvius, si a tergo sumeret (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα), hac parte superiore (ἀνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἂν, si vel ἰδὲν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hinc desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων μείθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότου, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμιβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα κη κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarior, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμήσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνει glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατεύμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 105. πρότερον ἢ περ ὀρμήσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probro. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἰστιαῖος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐπειρᾶτο προσβαῖναι. WESS. — Μειφθῆς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem*: id est, *conquestus est de suo exercitu*, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.

10. Αὐβύντος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης lib. I. cont. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnede nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Cacterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. Φοιτῶντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionieam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτων e libro Flor. in ἰφοίων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτῶντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτῶντες et ἐπιφοιτῶσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετιέντες τὰς νομαῖς νίμσθαι, ἐσφοιτῶντες (nempe τὸ προάστειον) κατήσθιν. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἐξηγητίας Τελμησσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμησσίης an Τελμησσίας, cum sermo de his coniectorebus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina*. Habet et Strabo Τελμησσίας, sive Τελμησσίων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et coniectorebus his diligentissime, Τελμησσίης Exp. Alex. II. 5. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητίας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἐξηγητῶν qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐξ τῶν ἐξηγητῶν probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. *S.*

CAP. LXXIX. 4. εὐρίσκε πρῆγμα ὁ εἶναι) Ex usu suo esse. Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεισθαι πρῆγμα εἶναι. VII. 12. πάλῃ εὐρίσκε ὁ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατιῶσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. *WESS.*

9 seq. παρὰ δόξαν — ἢ ὡς αὐτὸς κατιδόναι) Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἔσχε τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατιδόναι, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπὲβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδόναιον. *VALCK.*

13. ἢ δὲ μάχη σφίον ἢν ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit *Gronov.*] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. *Poëta Odys.* i. 50. ἱππστάμνοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἀνδράσι μάχασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἄφιπποι. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ὄρα) τὸν ἱππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππύεσθαι ἀγαθοί, uti *Noster*, sive *Φιλιππότατοι*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero ἱπποκορυσταὶ Iliad.* K'. 431. *WESS.*

CAP. LXXX. 4. καὶ Ἰλλος συρρήγνυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii XXXVII.* 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. *Cas.*] cum de *Hermo*, εἰς δὲ καὶ ὁ Ἰλλος ἐμβάλλει — συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ *Φωκαίαν* ἐκιδόασιν θάλατταν, ὡς *Ἡρόδοτος* φησὶν. Quae *Geographi* tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ *Φωκαίην πόλιν* offerre. *Cl. Reiskius* [et recte ille quidem] συρρήγνυσι multitudinis numero pingit. *WESS.* — De templo *Δινδυμῆνης μητρὸς τῶν*

Σειῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνεται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δ' ἡ τι καὶ ἐπιείχει ἑλλάμψισθαι ὁ Ἀυδός) Parum refert hoc an δὴ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθῃ ἑλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιείχει στρατηλατεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπιείχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχεύσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπιείχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. xiv. 7. ἐπιείχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτός, manifestos ex ὁ Ἀυδός natales habet, prorsus uti αὐλῶν κάρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Ἀυδῶν κάραι genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπιείχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέσθαι βοηθεῖν) Non probō βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δεόμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιιορκόμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθήρη νῆσος [l. 8.] Gro-

novi explicatione munita satis est. WESS. — Pro τῇ Κῷ θηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρή νῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνοωρ τι καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἔπειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθεὶς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκίνοωρ καὶ Χραμίον. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος ex mastis edidit Schoin pag. 201.] Plutarchi Ἀλκίνοωρ Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplant. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς εὐδὲν αὖν τρόπῳ ἔλθον οἱ Ἀθηναῖοι - - - τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. l. c.] fallit, Amphyctiones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυρεατικοὶ apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν δὲν Θυρίας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe δὲν particulam.] Platone in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνθαρον δὲν ποιηταίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν δὲν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, Eustathium argumento sunt, Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικῶντες ἔθεν τὸν (ἔθιρον voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τοῦτου κομᾶν, ex Herodoto, in Homer. p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi praeter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Io. Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ καμᾶ, μῆλον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iactat se Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod Simonidi tribuitur, in Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ) Gronovium laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardoniam Ti. Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεὺς) Et hoc bene. Πρώτιος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est Nic. Damasceni. Praeclare de Dione Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et Mardi nomine meritis est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. WESS.

[11. τὸν Λέοντα) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμυσσίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάξῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτης. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμυσσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δι'. Omnīs divinationis coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicero de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e mstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποῖω πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τούτου) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὧν δὴ Τροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὧν τὸν Ἄρυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθείς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρωνος, I. 85, 15. et frequenter aliās. Pronomini autem αὐτὸς non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex msstis plura, WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et Valla expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δέ, — ἀποστείλας τριήρει κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρονες δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὡν παρελθούσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετύ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστύ, (pro Εὐεστή, ἡ) εὐημερία, εὐετηρία. — Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετύ χαίρῃ ποτιδύμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimam eorum est ἡ κτιστύς: κτιστύν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. λῆστύς lib. V. 6. τὴν καταπλαστύν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτύς, διακτύς, γιλαστύς, μαστύς, ἀλητύς, οἰστευτύς. Horum nonnulla meus attigit Hemsterhusius ad Lucian. [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητύς vox est nauci, Antimachea fuit παρητύς. Ἑσκλητύς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἡ τῶν ἐξέχων ἀθροῖς ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετύς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex Diog. Laërt. IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα (τῶν ζώων) ἀθῶς ὁ κτείναν καὶ πρὸς εὐ' ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μὴ. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas Antiphonti dicta Ἀειστώ, teste Har-
Herodot. T. V. G

poet. ἡ οὐσία, 'Ερρῶ Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam Ἀπειρώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπειστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπειστῷ. Hesychius: Ἀπειστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam praebet Herodotus. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviliquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas Ask., alias Mediceis consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis Remig. εὐεστῶ, εὐημερία: aliae εὐεστρία, εὐεστή: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, Democriti apud Stobaeum verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστῶ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλη
ξύννοκος εἶην. - - -

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. — Maximi philosophi de Electionum auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐεστῶ apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖσον) H. Steph. coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in Voc. Herodotear. recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et Hesych. Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνοῶν in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in conpositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων) Cicero Divin. I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, captum auribus c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ἐπὶ δέους καὶ κακῶ, uti scribit. Merito hoc reprehendit Corn. de Pauw. Habet Plinius N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum considerit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle Harduinus, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ τὰ Λυδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia Nic. Damascenus Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. Ctesias nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque Xenophon. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θεῶν ὁρωδῆ, quod sequitur, reddendum Abydeno apud Euseb. Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῶ ἰόντι τοισούτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. *cum maxime tanta in calamitate versanti*. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc Plinii verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi Reiskius relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide Gronovium. WESS. — Commode Gronov. citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προστᾶς olim I. 129, 1. i. q. παραστᾶς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4, pro vulgato olim προσεσθήκει, recte προσεστήκει libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγείς δὲ τούτοις ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν, μόγῃς δὲ τε ἀνερχθείς εἶπε. καὶ πάλιν ἀνερχόμενόν τε καὶ ἀναστενάζαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censerī certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχία Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait Excerpt. p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλείται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνενέγκατο ἄρα, [ἦγον ἐκ βάθους ἐξιβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀνενέγκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνερχεῖν et ἀνενέγκασθαι apud Suid. in Ἀνερχῶν, et Hesych. in Ἀννήχθη, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίας) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάρδεις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II, 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. αὐτῶν δὲ εἶπας τῇ αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et αὐτῶν] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ εἶπας, τὰ αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει οἷα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκεῖνος interpungens. Reiskius aut αὐτῶν δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut αὐτῶν δὲ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῶν πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo msstorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκειοι, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκειοι. Verum αὐτῶν -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἐαυτῶν depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῶν οἱ idem ac ἐαυτῶν valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκειοι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam consideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστήκει teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίεσθαι τὰ περίσχυτα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκίοντες idem valet ac οἱ τὰ περίσχατα οἰκίοντες. S.

39. κελύει σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recusato: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nulum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 105. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) Portus καταβλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem caussam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. οἱ δὲ θηράται ἐπὶ τὸν δόρκον (ῥήμῃ) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coercere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τι οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἔδωκεν) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδουκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A'. 39. Ceterum S. Remig. κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισί τε ἔγγυς ἑωυτοῦ*) Scrip-
tor *Florentinus* erroris reus est. Nusquam in his libris
κατεῖσι, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus.
Quae continuo succedunt, *ἀπιθώμαζέ τε ὀρέων*, *Homeri* exem-
plo venerunt *Ἰλ. Ω'. 629. Πρίαμον θανάμαζεν Ἀχιλλεύς εἰσορόων*
etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ σὰ διαφορέει*) Sic oportuisse, iam dudum
docuit *P. Leopardus* Emend. VII. 9. Propagatum ex *Aldino*
vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10.
Qui *Nostrum* versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solita-
rium incedit *Arch. θάρρησον*. *Galeus* operam in eius patro-
cinio abutitur: *θάσσειον* imprudenti excidit. *Hesychius*
θάσσει, κάθισον, quod ex *θάσσει*, quo de *Eustathius* in *Hom.*
p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum
Cyri Croesique sermonem *Xenophon Inst. Cyri* VII. [cap. 2.]
p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺν ἀνδρὸς etc.*) Pareo Codici-
bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν - ἀναρτη-
μένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀργεῖαται*,
ἀρτηται etc. Mox Cl. Reiskius *Βασιλέως χρηστοῦ ἔργα*, coniectu-
ra fortasse arbitraria. WESS. — De orationis *ἀνακολούβια*
dictum est ad I. 3, 7. S.

12. *ἐπανηλόγησε*) Aliena viri doctissimi comminisce-
bantur: legendum *ἐπαλλόγησε*. Sed hoc dudum praecepit
accuratissimus *P. Leopard.* et quidquid ad illud firman-
dum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in
loco *Pollux* II. 120. nam non attigit τὸ *ἐπαλλόγητο*, e lib. I.
c. 118. VALCK. — In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* ivit,
optimo consilio. *Ἐπαλλόγησε*, repetiit, eademque ipsa expo-
suit, quae supra c. 37. etc. atque ita *Pollux*. Nam *ἐπανηλόγησε*,
quod illi et *Nostro* instaurat Cl. *Adr. Heringa Obs. Crit.* c. 3.
p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene *Philo Iud. de*
Fortitud. p. 738. D. *εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλιλογοῖν*
οὐ δίκαιον. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπα-
λλόγησε* hic corrigentium; sed in eorumdem partes con-
cedere nunc quidem non possum. In constanti librorum om-
nium scriptura *ἐπανηλόγησε*, nisi obstare visa esset *Pollucis*
auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam
nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπανηλόγησε* maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere*, *secum reputare* et *recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omitta esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζειν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (de Mundo, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκάστων (μύθων) χρόνους ἀναλογισάντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζειν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere Herodotus potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡελον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mssti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod cod. Iungerm. dabat; ἐπαλληλόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, adtigit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui cod. Falckenb. habebat, ἐπαντιλογήσε, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλληλόγησε. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχάριστοι σὶ νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαιρῶσιν scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydides erit, VII. 35. οὐκ ἂν σοῖσι βουλευμένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stipavit P. Leopardus Emend. IV. 23. habet et huc pertinens Abresch Diluc. Thucyd. p. 749. Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὦ Κροῖσε, - - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. πέμπτον γονέος) Praeclare *Mediceus*. Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονέα non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem *Noster* γενέτορα, VIII. 157. 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* *Od.* Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεῶν ὁμῶ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλευμάσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et *Nostro* saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commode a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. *S.*

10. οὐκ οἶόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ οἶον, οὐκ οἶα, οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔτισι ταύταισι: quod Codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἴπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, ποιῶσι, αἶτ, τὰ ποιῶσι Ἕλληνες. II. 49. *Nostro* tamen loco si prius εἴπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρησθησάμεν (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμῶν οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum *Herodoteum* est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κρεῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἰδὼν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεχεν, τὰ — δεδήλωται. *VALCK.*

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἤξει Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex *Nostro*, *Oenomaus*, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμίπερσης Κύρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυπον Μούσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμαντὴν μαντικὴν. Namque *Hero-*

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam ἔκρυφον fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedes ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβὼν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλεσθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προνήϊς τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαῖς γυνὴ χρησιμωδὸς Iamblichus de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφαὶ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδαῖς. WESS. — Philemon in Συμμίκτοις apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῇσι Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδαῖς in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίον, ἡ Μαγαθὸν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίων ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, Alexandro Magno coevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδαί in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo. quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδαί diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαί, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* l. 17. Oraculum *Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερόν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερόν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαίς, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, ver lapsus. L. Kiisterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407.* Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV. p. 313.* quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου.*] Non addo, κναφήνιον, in fullonis officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in fulloniam officinam traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI. p. 423.* tum *T. Hemsterhusius* ad *Hesychii Ἐπὶ κνάφων.* Κνάφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu carnificinae genus, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κνώκῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus.* [in *Lexic. Plat. p. 160.*] Pertinet huc *Platonis X. de Rep. p. 762.* ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, super tribulis lacerantes, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor. vulgatas p. 714.* Ἀνδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμικται καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκέων mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam prosedam πρήσσεισθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, πιπράσκουσαι τὴν ἥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni c. Cels. V. p. 260.* ἐπὶ μισθῷ (χηρημάτων *Xenoph. Symp. p. 523, 7.*) τὴν ἥραν ἀπεμπαλοῦσαι *Eusebio Προπ. IV. p. 162. v.* *Commode* dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν αὐταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch, Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῆματι ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκῆματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἑταίραν suam nolunt ὄραν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνόβοσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod.* II. 135. Secundum grammaticos et *Eustathium* ad *Il.* V. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica *Leges* apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in *Addend.* ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκῆϊον dixit *Nicias*, *Athen.* X. p. 437. f. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei* Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπελευθέρῃ ἐναυπηλῆρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐκτὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδῶν ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in *Commentar.* Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in *Notis* ad *Herodot.*) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Λυδῶν δῆμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. l. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. plethri mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoventi commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno Gygaeo Poëta 'Ιλ. B'. 865. et Strabo, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste Coloën postea cognominatum novimus. Referunt huc παρὰ Γύγαο τι σῆμα in Nicandri Theriac. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge anasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hic Herodotus loquitur, et ex eo Strabo l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario idem Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad 'Ιλ. β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θῆλεα τέκνα καταπορεύουσι) Vitam meretriciam agant erat in Latinis. Verius Thomas, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ θῆλεα τέκνα. Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυς) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρήν) Herodoti σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex Herodoto, tradente τὸν βασιλέα αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. Herodotea se Dionysius enarrare profitetur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae Galei suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκκα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuam scriptionis et soni in δίζησθαι et δίζησθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, Homeri et Ionum est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζη-
ται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζηται. Consentiant
Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere
Democritus, διζημένοισι τὰ γὰρ μὲν παλαιά, τὰ δὲ κακὰ
καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176.
WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur *Noster* ab
Athenaeo I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludo-
rum haec inventa Atyis regis tempore: esse enim ludos
istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli Troia-
ni tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res
est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβείας aut
κυβεῖν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori
tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas*
Hyde *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97.
WESS.

15. πλὴν πιστῶν) Nullum hic scriptoris *lusu* [cum
Gronov.] agnosco. Πιστοῦς et πιστὰ usu terunt, πον πιστούς.
Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabi-
mur? Negatur horum origo Lydis, quod ea *Palamedi* con-
tribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alecidamantis*, *Gorgiae*,
Philostrati hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius*
antestatus est. Sint-ne vero πιστοὶ calculi tantum, an calculi
tesserarii, animose ante non multos annos disputaverunt
Io. Corn. de Pauw *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Cri-
ticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἐπιτὸν τὸν βασιλεῖα προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν.
Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo libe-
raliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti
a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I.
[c. 27.] p. 21. λαχούσης δὲ τῆς αἵμα Λυδῶ μοίρας τὴν ἀμείνω
τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἐτίραν, ἀπολαχοῦσαν
τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-
ne in Italiae oras, atque Etruscorum genti originem *Lydi*
dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt,
in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius*
Diss. de Prim. Ital. Colon. [edita cum *Holstenii* *Notis* in
Steph. Byz.] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 218.
atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus*
commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδὸς) *Verēdixit*. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. *WESS.*

8. ἐν ἔτει εἰκοσι καὶ πεντακόσιαι) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. *WESS.* — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persia gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hic molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum 600 annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἔτει ΗΔΔ, id est, εἰκοσι καὶ ἑκατὸν, annos 600; inde illos fecisse ἔτει

προκατίζων ἰδικάζει. et V. 26. Additur dixisse *Deiocem*, οὐ δὲ καὶ ἔτι, *se non ultra iudicaturum*: non aliud enim ac δικάζειν, quemadmodum doctissimi viri *Sylburgius* in *Grammat. Clenardi* p. 431. et *H. Stephanus* de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. *Philosophi Eusebii* apud *Stobaeum* *Serm.* XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἶδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione *Gesnerus* καταδικάζειν corrigi iussit. *Praeclare Glossae Sangermanenses*: Δικᾶν, ἀντὶ δικάζειν. Ἡρόδοτος δ'. οὐ φησι δικᾶν ἔτι. **WESS.**

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα) Voculam ἔνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. [III. 25.] ἔνα σφίων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δι' ἔνα γέ τινα ἡμῶν βασιλέα γινίσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἔνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα. **VALCK.**

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέλῃται) *De-miror dilectissimis membranis* haud auscultasse *Gronovium*, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex *Florent.* cui alias plures schedae consentient. *Medorum regiam* hanc urbem veterum conplures, in quis et *Ctesias*, Ἀγβάτανα, teste *Stephano Byz.* adpellarunt. Nunc quidem in illius *Persicis* ἔδωκε Κύρος -- Βαρήνην, ἑγγύς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in *Stephani Βαρήνη* legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeschyli Pers.* vs. 927. nam quae de *Agdabatis*, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. *Sam. Bochartus* tituli originem in *Arabum sermone* invenit et eleganter illustravit *Phaleg.* III. 14. Culte vero de *Aristotelis* obscurioribus libris *Themistius* πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλειαι, *Or.* XXVI. pag. 319. **D. WESS.**

18. κολωνός ἐόν) Videtur *Diodorus* II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. *Athenarum* enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste *Dione Chrysostomo* *Or.* VI. p. 87. c. et illi tamen, ex *Nostri* finitione, *Ecbatanorum* magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηναίων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vula. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰσκοποι σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιέσονται. Alii sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψι) Interpretatio Vallae, Deioeces -- solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστρεψι legi scribit in msto συνιστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατιστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφαι no to significatu IX. 18. πάντα συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἑαυτοὺς καὶ πυνύσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστρεψι notet in unam contraxit: Deio-

ces τὸ τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἤρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρήτο (Suidas explicat, ἀρκεῖν ἤγειτο:) μούνων ἄρχιν τῶν Μηδῶν, ἀλλὰ στρατευόμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satellites, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλιν ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσον ἐπιμέλεισθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνώκεισι, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similibusque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισε κατὰ τέλεια) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νύξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μαδύης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μαδύος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς Ἀλμης τῆς Μασιώτιδος --- ἐς Κόλχους τρεῖς ἑκατὸν τὰς ἡμέρας ἐν ζώνῃ οὐδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine ἐν ζώνῃ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maecotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maecotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis equiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Κανκάσιον ὄρος) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop.* lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτιχος) Ita hic. At Ψαμμίτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adtigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum* rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron.* p. 83. Τοπροσώτρω [l. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσώτρω III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conpluscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* Venerem *Coelestem* colere ingressos prohibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex Nostri I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri Dercetun vocitabant in Diodori II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et Longinus testantur. Scio animose ὁ θεὸς a Gronovio defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. Ampl. Bouherius totum illi cap. 20. Dissert. Herodot. inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum Tollio ad Longinum atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire contaminatis morbo turpium virorum, ut Horatius alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, Philonem Iud., Dionem Chrysostomum, Herodianum, Clementem Alex., Eusebium, Scholiasten Thucydidis, quibus adiungi poterit Criticus ad Hephaestionis Enchirid. p. 41. circuitu θηλείας νοῦσου id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, Longino honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμίμητον fuisse visam, qua est sententia vir Amplissimus. Haud parum tamen metuo, ut Noster Scythis id imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinere I. 135. usus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad Hieron. Mercurialis opinionem Var. Lect. III. 7. Hippocratem et Nostrum comparantis. Ille de iisdem Scythis de Aër. Aq. et Loc. p. 293. [sect. 106. et 109. ed. Coray.] εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait ibid. Hippocr.] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἰνδύονται στελὴν γυναικίην, καταγνόντες ἑαυτῶν ἀναστροφὴν. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκείνου. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de Maribus inter Scythas morbo effeminatis, quos ille cum hermaphroditis Floridae contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae Scytharum olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte Jean Potocki, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, *Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* *Dial. ion.* §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali, in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλαια ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typhotetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo huc agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, ἣ ἀπὸ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεχγότας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 35. de Periphrasi, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τοὺς καλοῦσι Ἐναρίτας οἱ Σκύθαι) Ampl. Bouherius *ἐναρίτας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάριες, οἱ ὀπλίται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. *Corinthum*, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo scripsisset, ut Tollius ad *Longinum* habet, καλοῦνται δ' οἱ τοιοῦτοι Ἐνάριες: verum ea *Mercurialis* est correctio speciosa: Ἀναδριεῖς praeferunt veteres editi. Confer P. *Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναρίτας, et in Ἐναρίες IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριεῖς, quod apud *Hippocr.* (teste *Corayo* in *Notis*, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter *Wesselingius* iudicavit, (in *Notis* ad *Glossas Herodoteas*) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ φόρων) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον, et mox τὸν ἐκαστοῖσι: aut φόρον, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege *Davisii* adnotationes in *Ciceron.* I. 59. de *Nat. Deor.* WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, φόρον, et τὸ ἐκαστοῖσι ἐπέβαλλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπέβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρυσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρον, quam φόρον, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in *Notis* editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νῖνον εἶλον) Hieronymus in *Chron.* *Cyaxares Medus subvertit Ninum*: ad quae *Scaliger* N°. mcccclx. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κναξάρης ὁ Μῦδος τὴν Νῖνον αἰεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit *Noster* c. 178. Νῖνον ἀναστράτου γενομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriā. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑπεβήμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπεβήμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. Ὑπεβέσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῇ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν πρηγμάτων ὑπερίβητο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [I. 7.] induxi, obsecutus membris. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἰόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίη dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἰόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, αἵτε δὲ δημότην τὸ πρὶν ἰόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέας. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτρεα εὐσαν) Revocavi quod *Alalus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damasium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτρεα οὐσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτρεα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce **Ἐπίτιξ*. *WESS.*

17. σ ο ι ἰωντῶ περιπίπτεις) Dubium est, hoccine, an σ ὁ ἰωντῶ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰμαυτοῦ λόγους περιπίπτω. *Io. Chrysostomus* T. V. p. 24. v. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἰωντῶ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἰωντῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in *μηδαμῶς*, quod viro *Cl.* [L. 15.] tantopere placuit. *Ecquis* enim mortallium, in ea schedarum discordia, *Herodoteum* illud esse praestabit? *Μηδαμᾶ* habet cap. 68. III. 65. atque alias, *μηδαμῇ* quoque. Mox [L. 18.] ἐς σιωντοῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰωντοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. *WESS.* — Quod modo praecessit, ἄλλους ἐλόμενος, id commode *Wytttenb.* Select. p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. *Κῦρον ἀντ' ἐκείνου ἡρημένοι ἦσαν. S.*

CAP. CIX. [2. ὡς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fît mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur *Harpago* puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis causa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμην, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγυφύρου - - τὴν μὲν - - τὴν δ' ἐτέραν, scil. γίφουσαν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσχυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσχυασμένοι aut ἰσχυασμένοι valet, pariter σκολὴν aut σκευήν intelligitur. In *Aristoph. Ran.* 192. *πνευμαχίῃς τὴν περὶ κριῶν*, sc. μάχην. Sic κλίσσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κλίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincire mortis causa, in vincula conicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσι (σφίαις) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δίσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατίδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δίσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliās etiam subinde nomen ὀδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατίδῃσαν, intelligendumque κατίδῃσαν ἀπαύξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὀδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem *Attica* inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦε ἐς τὰ οἰκία, ubi *Arch. οἰκία*. II. 129. εἶναι ἐν τοῖσι οἰκηίοισι τέκνον. III. 148. προηγέμεν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex mssis redire debent. Vide *Gronov.* II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte *Gron. οἰκίοισι* ex mss. *Med.* restituit, cui et alii libri adsentiantur. S.

[11. συγγενὴς ἴστιν) Adhaesit, litera e superioribus edd. Rescriptum ἴστιν velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. *Pa.* Conf. *Var. Lect.* ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομαῖς τε ἐπιστηδαιότατας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιστηδαιότατας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes ἐπιστηδαιότατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιστηδαιότα-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hesychius*, Ἐπιτηδείως ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύνα καλοῦσι Σπάκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. *Burtonus* et *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Αἰψ. Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* l. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαρπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex *Ask.* et *Valla* idem obtulerunt. Σαρπείρων *Aldi* et *Editt.*, si littera detrahatur, Σάρπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant *Orpheus Argon.* vs. 753. et *Apollon. Rh.* II. 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In *Nostri Musis* modo Σαρπειροὶ III. 94. modo Σάρπειρες IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορῶν -- διατέταγμαί ἐγώ.) Nimum tribuitur Medico. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? *Apostolus Paulus*, οὕτω ἢ διατεταγμένους, *Act. Ap.* xx. 13. *Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ* *Luc. Evang.* xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in conposito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπίτεξ ἰούσα πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente *Cl. Abresch Diluc. Thucyd.* pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδόγμοι πᾶτάν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἔωθός ὁ Ἀρπαγὸς μεταπέμφαί το) Recte post pauca [l. 10.] hunc in modum *Gronovius*; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante *Gron.* μετεπέμφατο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssstis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπέμφαιτο cum vet. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μεταγενώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii 'Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότεια c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte 'Ἀρισταγόρης, 'Ἀρισταγόρεια, 'Ἀρισταγόρεια: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in 'Ἀστυάγης codex Arch. sollicitè observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὴ πᾶσά γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἰστί ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssstis citra sententiae damnum rescatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, ποῖτας in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προδόμημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγροβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βοσκοταῖς bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius aliās. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

*Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, ---*

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφίρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφίρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἱσαγγελός titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitrato adiectam.] Βασιλεὺς ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιέσπῃ) Nihil demuto. [Vide Var. Leot. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιῖπῃ, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετῆλθῃ, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετῆλθῃ fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. ἀεικέλη τοῖςδε περισπῇ) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκέλη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμηθεῖ I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. e.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαυιν --- οὐκ ἐμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκονομεῖν. WESS.

[15. ὥδε τοι πάρεμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὅδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis*. S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγια ἐσῆι) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian*. T. I. p. 26. et Valken. ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεσθαι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [l. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum Reiskio mallem ἐλευθεριωτέρη, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita Portus quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud μουνόθεν! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, μουνωθέντα δὲ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, τε equidem, quam δὴ vel δι, mallem. S.

13. μουνόθεν τὰδε) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranulis loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit μουνόθεν: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* ἢ μουνωθέντα τὰδε, verum, quia brevis est quaestio, μουνωθέντα δὲ αὐτὸν εἶπετο ὁ Ἀστυάγης, καθεὶν λάβει τὸν παῖδα καὶ τίς εἶη παραδοῦς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἰς λιτάς τι, καὶ συγγνώμην ἰουτῷ κελύων ἔχων αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκάλειν corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελύων, inquit, antecedens τι καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τι καὶ οἰμωγὰς coniecit *Reisk.* Immerito vero doctos viros offendit istud κελύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίψ δὴ μόρφ τὸν παῖδα etc.) *Alidinum* τρόψ praesidium habet V. 47. Δορυς μὲν νυν τρόψ τοιούτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munital auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit *Cl. Reiskius*, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ τὰδε ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in Iureiurando, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιοῦντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in Epistol. ad Cleareten inter *Pythagor.* *Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρίσκειν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνου θελήσεις. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδίδτω γονίων εὐχὰς ἢ κατάρμης, εἰδὼς πλεύνεισι πλεοναίῃς ἐπιτελίας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 25.] καὶ εἰ εἶδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ εἰ φύλασσε, i. e. αὐτόν, et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχεε χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πύζων -- χόλον? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἶτ, τὸ χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι *Φησίν.* VALCK. — Advertit olim *H. Stephani* animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [Steph. in Proleg. de Herod. voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per Codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκει, κεχωρήκει, ἐγεγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. *Hortus Adonid.* in ἐτετύφειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσύντελικοῦ τι διφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς ἐε διαλύουσι. WESS. — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνοσχεώ. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινίομαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην) *Arch.* ἐλαφρῶς scholion est. *Dio Cass.* XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο. Quod post pauca [l. 13.] ex *Med.* inculcatum est πᾶρισθί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. WESS. — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἱτοῖμα) Opinor in his ἱτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἱτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυχτα. *Suidam* audiamus. Εὐτυχτα παρὰ Ἡροδότῃ, ἀντὶ τοῦ βᾶδια, ἱτοίμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua sumpsit ex *Nostri Scholiaste*. *Hesychius* praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἱτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἱτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat *Codex Arch.* suspectum vocabulum exilio damnans. WESS. — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἱτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. αἰὲ κατεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἱτοῖμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. Conf. *Bast* ad *Gregor.* Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τε iustum est. *Gronovium* vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti Lexic. ion.* provocavit:] et *Eustath.* in *Homer.* p. 1158, 39. WESS. — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex *Herod. T. V.*

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἴτα* et *ἔπειτα*, quae deinde sonant, ionice *ἴτεν* et *ἔπειτεν* dici: at *ἐπεί* τε, quod huius loci est, per pleonasimum τε particulae, idem quod *ἐπεί*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐπιπλείαι*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κριῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësi Oeconomia. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad Autolyc. lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστὸν εἶναι πᾶν* etc.) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιάθη τῇ θείᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaeum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὅμῃν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὄνειράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris adsuetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. *τῶν οὐτὲ χρυσοῦ ἐχόμενον ἐστὶ οὐδὲν, οὐτὲ ἀργύρου* V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετιῶν ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὶς ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται*) Ἐρχεται nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκειν*. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

I. 34. Similiter I. 16. παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε, ubi παρὰ (ut saepe apud Nostrum) idem ac πρὸς vel ἐς valet. S.]

27. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιῖοῦσα) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. εὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλῆϊ ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρεῖν, περιέναι, περιήκειν, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. Π. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime *Valekenarius*. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat *Reiskius*, περιένουσα ex ἔω, pro quo ἔμμε deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit *Geinozius* Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. σίω δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος) Possis cum *Valcken*. ad III. 66, 13. ἐνεστεῶτος intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνεστεῶς idem ac καθεστηκώς vel ὦν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνιστάμενος est incipiens, instans: sic κατεστῶς (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. ἐς φλαῦρον) Hoc, an φαῦλον ex *Med.* et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam *Herodotus* prius videtur maluisse. Certe *Gronovius* in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. φαυλοτέρους dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. φλαῦρος. Monuit etiam *Erotian.* in Gloss. Hippocr. S. CAP. CXXI. [1. σὲ γὰρ ἐγὼ etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. ὁ δὲ σφίς ἔλεγε, φάς etc.) Videtur *Laurentius* invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] σφίτας προτοῦ μὲν, quorsum et *Arch. Vind.* quodammodo ducunt. Latina *Vallae* haec erant, Hic se vero ait eos antea non novisse: sed minime bona. *Cyrus* interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse. Ἐλεγε φάς convenit *Herodoteis* ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔειπεν λέγων, quod in *Arch.* I. 114. atque in *Edd.* VI. 137. WESS.

11. ἥ τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός) ἥτε hic videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus Codd. teste *Galeo*:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἶη τε ταύτην αἰνέων διαπαντός, ἣν τί οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρος εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἣν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hic ἥτε non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἥε esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἣν, alibi etiam utitur Noster. Sollemnis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἣν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι ἐοῦσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἣν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit Hermannus ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰεί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρέων ἐπιτρεφόμενον) *Valla* verterat, *sed* *Cyrum* cernens adultum. Dubito an bene. *Cl. Abresch Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἰωνοῦ ἐόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *increascentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wyttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) Stabilius omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam i et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglecti senex *Nicolaus* in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 553. Mox *Cl. Reiskius*, καὶ ἐόντος παντός ἐτοίμου aut ἐόντων ἐτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctore, et vetustis membranis. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. Pa.] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. Medio. περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus lepor- is artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. *Adi* et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ε ponere librariorum. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ καὶ Καμβύσῳ, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσῳ aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίᾳ σευ) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντήσαι *Hom.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἢ τοῦ ἀντᾶν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eus- tathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique eleganter, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex msstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες ἀρτίεσται Πέρσαι) *Herodoteum* hoc est. Enumerat *Persicae* gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae* gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀργάταις Ionum est, Graecorum aliis ἡρτηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φαινίκων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὦν πάντα εἰς σε νῦν τέλνει, καὶ ἐκ σοῦ ἄρτηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀργείαις et Μάσπιοις: Ἀρτεάται, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀργεάταις nusquam, Ἀργαίους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαυθος καὶ Μοῦραφίων ἄφ' οὗ τὸ τῶν Μοῦραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῦράφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατριακαὶ Ψηφοφορίαι in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius Miscell. Lips. T. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 239, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde Histor. Relig. Persar. p. 416. Γερμανοί non alii censentur ac Καρμανοί, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀββανομίαις, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμανοί. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δεξιόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructa laute coena, ἐδί-
κετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δέλπνου γίνοντο ὦρη, οἱ
μὲν δεκόμενοι ἔχισκον πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis msstis,
non in editis] ὡς ἐπιπλευστάτοιςι uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλομένοις μὲν ἐμείο πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κείνου γὰρ κε μάλιστα πιθόιατο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia constar-
et. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
I. 22. iterumque I. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι,
καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσί-
γησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l.
in scripturam ἐμείο libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμείο πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθώμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τοῦτοιςι: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur, Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit.

scriptura, κρίνει -- πείλοιο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl.* *Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἶθισμαι σίθεν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶθισμ' ἐκ σίθεν legas, aut εἶθισμαι ἔκ σίθεν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit ommissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἔχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἔχόντων VIII. 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἔχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. WESS.

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μηδοί -- Πέρσῃσι συνίμῳ) Συνίσμιγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae* VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse *Μηδῖαν τὴν πᾶσαν*, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus, Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμύγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. Var. Lect. ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγγω per prosthesin literae σ olim etiam σμύγω in usu fuit, sicut σμικρὸς pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶρετό μιν - - - ὅ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶρετό μιν πρὸς τὸ ἰωυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρκὶ τοῦ παιδὸς ἐθούνησε, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exoeperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἰωυτοῦ ποίεται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἡσθεῖν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶρετό μιν, εἰ ἡσθεῖν τι τῇ θούνῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθούνησε, pro ἐνώχῃσε vel ἔδαισε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἐθούνησε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gra- „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probō; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτι τι καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρχον. οὐκοῦν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολγής, praesertim abs administrari ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πέντε καὶ τριήκοντα) Literae @ et © quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror ©', id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἑλλυος ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρέξ ἢ ὅσον οἱ Σκυθαὶ ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δυῶν δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρέξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὅσοι σφι ἱεοὶ ἀποδεδέχονται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῶ οὐρῶ νιψάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἑλλυος ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἑλλυος χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defece- runt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρχει τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατιστρέφεται τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλυν ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἰωυτῶ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτη, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτη, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτη, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀντὶ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebeh et vetus. VALCK.

4. ἔτη τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυὼν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασιλευ-

rei. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Hist. Assy. sect. iv. pag. 247.* Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog. lib. IV. 5. p. 237.* Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρχας ἔτια ὅκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τε καὶ εἴκοσι: *Dissert. Herodot. c. 4.* Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασιλευντοί; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. *Rev. Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deiocis aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi cap. 5. p. 70.* Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲξ ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. *WESS.*

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor eā, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατὰ τὰ φθίσαν) Optime *Medic*. Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδικίης, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νοῦς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκίει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκίειν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφύας) *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis in Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδές θεοί II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δία καλόντες) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν μά-
 γαλιν ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc per-
 tinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari
Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175.
 qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae
 autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc re-
 pulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλitta 'Αράβιοι δὲ, 'Αλίττα) Eruditissimi viri,
Scaliger, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces
 copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illu-
 strarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλitta, et quae ibi ami-
 cus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.]
 Πέρσαι δὲ, Μίτταν, id male ac per errorem scriptum quam
 plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non
Venerem. Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet.*
Antii p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot
 veterum testimoniis et monumentis expressus; Herodoti
 vero aut Cyri potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab ea-
 dem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Fre-
 reti* *Conment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram*
 illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Ad-
 sentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coe-
 lestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro
 diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram*
Venerem eandem in Persarum superstitione testantur.
 Praeterea Persarum prisco sermone *mih*, *mihir*, amor in-
 dicatur, satente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107.
 Hinc *Mίτταν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et
 praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius:
 differunt scriptura *Μίττα*, et *Μίθρας*, quod *Gronovius* vere
 monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*.
 Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fue-
 rit theologia ac *Luna*, *Μίτταν* utique Persae habere aequae
 ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris
Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud
Anton. van Dale, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a*
Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum myste-
 ria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi ab-
 unde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura
Freret et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema*
Intell. p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα) Scripserat, opinor, οὐ πέμματα. Nam, ut ait Herodotus, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυσίνη μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. Verba Strabonis, et Xenophontis ex K. II. III. p. 48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέμματα, οὐκ οὐλῆσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποιέτο θεῶν οὐδενί, οὔτε πέμματα ἐπίσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[Ibid. θύειν θέλει) Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime Medic. hactenus: τὴν ἡρην scripserat Herodotus. [Conf. VIII. 120, 5.] Xenophon, Strabo, Lucianus et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In Aeschyli Persis βασιλείου τιάραι mentio vs. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάραι ἐπισοβεῖν, ἤς, οἶα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἶα λιβάδες etc.? Debit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστω, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat Reiskius. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσησι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum Marci xvi. 7. εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum altarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare Philo Iud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπεὰν δὲ διαμυστίλας --- ἐφήση τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπιὰν δὲ αἰλ, (αἰλός alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱρήιον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, --- ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ἄν πάντα τὰ κρέα: *postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit.* ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰλσι διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. f. Menander in 'Ἐπιτρέπονσιν' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας. *Homereum μιστύλλειν*, α μίω formatum, notat, in *minuta concidere*. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversiae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι' sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπιὰν ψήσῃ, ubi carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ νηὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae immolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, --- τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullo fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παρσιῶς ἱπαιδὲς θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse*, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuuisse. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἄλλοις) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis*. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia, ἄλλοις toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πραγμάτων. Apud eundem δ στεγίαρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πραγμάτων) αὐτῶν πράγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγίαρχος pro στέγαις: et εἰ δὲ μή, μετῴσι. Sed τὰ σπουδαιότερα τῶν πραγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V.

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγροίη regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, *ἡ ὁμοίᾳ εἰσι. S.*

[18. προῖβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τι καὶ ἐπιτροπεύον) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad Persas referri, non ad alium atque alium populum. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: *Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas oblinens. S.]*

CAP. CXXXV. 2. Μυδικὴν ἱστῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricaem Aegyptiam et sto- lam Medicam illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παιρὶ μίσηγονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rodot. p. 857. b. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius. X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρόν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεχνίας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecit, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγιά- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταίρετος ἀρξάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alciadiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀλληθύνεσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad πενταίρετος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμὴν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἄσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Mueris*, Ἄσπῃ Ἀττικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Pierzonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Demeritum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Obscrv.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῇσι γυναῖξιν, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἰόντα) Haud sit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δ' μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἰδὼν δὲ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβληται αὐτὸν οἶοντα. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium V.* 9, 4. WESS. — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαῖον φασι) *Is. Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαῖον usus et *Herodoti sermo* tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius R. Pers.* II. 94. WESS.

10. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρας) *Sylburgius ad Brisson.* R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione.* *Reiskius* οἱ πολλοί. *Ruhnkenius* elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουνσι, *Plutarchus Symp.* IV. p. 670. F. Tamen *Artaxerxes Atossam*, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceret, ἀλφου κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi; quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 scqq. τὰ οὐνόματά σφι - - - τελευτῶσι πάντα ἐς τὸντὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἄτρεκέως ἔχω - - εἰδώς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus*, et plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione *Herodotum* potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra *Nostrum* instruxit *Th. Gatakerus* *Advers.* c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, *Scholiastae* in *Comici Nub.* vs. 23. *Scaligeri*, *Salmasii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius *Dissert. de Prisc. Graecor.* Litteris p. 570, [ad calcem *Palaeographiae Graecae Montefalconii*,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in *Pindari* fragmento exposuit *Casaubonus* in *Athen.* X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex *WILKENIO*, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi. quid de hoc *Herodoti* loco sentiret, perhumaniter ille *Heidelbergâ* rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum *Nostrum* scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in literam

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debet, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas*: quamquam alioqui haec verba, ἔλθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματά σφι ἔόντα ὁμοίᾳ τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (τῇ τελευτῇ) ut corpora *vocabulorum* (id est, vocabula ipsa, quatenus a *terminatione distinguuntur*) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείᾳ, eam fere sibi videri *sententiam inesse* professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ κυνὸς ἔλκυσθῇ ναι) Bene vetusti libri. Is. Vossius coniecerat, ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ γλῆνῃ ἀφελκυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, advocato ad morem hunc cognoscendum *Teixera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniect. adscripserat *Vossius*. Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλῆνῃ.] De ritu isto multa *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura *Procopius* Bell. Pers. I. 12. et *Agathias* I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακτείνοντες) Convertitur ab *Heilmanno* in κατακτείνοντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp.* I. 45. *Persae etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat *Strabo* XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κτείνῃ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de *Magis Plutarchus* T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi *Arimanium*, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni *Oromasdem*, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναιρέσεις. quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid.* et *Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. *WESS.*

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceret. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXXI. 2. κατιστράφατο) Ionum est κατιστράφατο, uti ἀπιστράφατο I. 166. Supra c. 27. αἷς δὲ ἄρα οἱ --- Ἕλληνες κατιστράφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ πείσχορτο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. *WESS.* — Ex *Reiziano* exemplo κατιστράφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρίφατο scribi, quam adscripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφέατο codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπικίατο, ionice pro ἀπικοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατιστράφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμὸ αὐλότορος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. διηέντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. *WESS.* — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνάς, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXXII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυάμενοι πόλιας. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omnem dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολῆες χώρην μὲν ἐτύχον κτίσαντες αἰμειῶν Ἰωνῶν, ὀρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis *Libyae*, esse dicuntur *Aegyptii* ὑγιεστάται πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὀρέων, ἐμοὶ δοκίειν, εἶπεν, ὅτι οὐ μεταλλάττουσι: (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦτοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὀρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. *Graecia* τὰς ἄρας πολλόν τι κάλλιστα κεκραμέναις ἔλαχε. Atque in *Graecia*, praesertim *Athenis*,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῇ (τῇ τόπῳ) κατοικοῦσα, ὅτι φρονιμωδέστερος ἀνδρῶς οἶσι. Chalcidius: *electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco*. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμίνας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὠραῖς. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: "Α δὲ Ἑλλάς Ἀσία τι τρίφει κάλλιστα, τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηγόμεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: "Α δ' Ἑλλάς Ἀσία τι κάλλιστα τρίφει, γῆς τῆςδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ σθηγόμεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geinozius, Reiskius, Heilmannus ὡρέων, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωρὶ δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδεύματα ὡρῶν κρείσσεις ἢ χώρας. Frequens est confusio ὀρέων et ὡρῶν sive ὡρέων et ὡραίων in schedis, de qua aliàs. Id per mirum, coniurasse plerosque in οὐρέων vocabulo librariorum. WESS.

[9. τρόπους τίσεις παραγωγίων) Valla: *Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eà (linguà) utuntur in quatuor modos et proprietates deductà.* Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρες vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγωγις significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91; 10. παραγαγεῖν τὰς μοίρας est in diversum flectere, mutare fata. Eadem notione παρατροπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰᾶς μετέπειτα παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, *prisca*, inquit, *Ionica lingua* (eadem vetus Attica) *mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]*

11. Μυοὺς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Sermon. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίων τῆς Ἰωνῶν πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐρετριαῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἥσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου) Prior interpretetur *metus praetextu*: nuperrime [in ed. Gron.] in obte-gendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσι. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γινόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κύνους -- ἡσυχάζουσιν. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse *metus tutamen* in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδρύναντο, τῷ ἐπὶ σφίρων οὐνόματι ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in mstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπόσιου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἀγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορμίων ἀγῶν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Πασιδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον καθολόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογαῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βοηθαῖος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigit τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰπερ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλενος, ἐν τῷ Πεῖρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aeo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ κάλλιόν τι γεγονάσι, aut praestantius quid gessisse prior interpres; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμιμῶχται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. Palmerius Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Ampl. Bouherius ex Hesychii Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμείοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμιμῶχται vitaretur; cuius ego in Adnotation. Cl. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. Reiskius post Ἀργαῖδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωρίτες, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea *Dorienses* in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cadmeos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. Pausanias: Ἰῶσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἵδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαίοις sive Cadmei; tum Ὀρχομενίοις Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit Kühnius; tandem Φωκείοι οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 5. Τίων δὲ ὥκουν μὲν Ὀρχομενίοις Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμιμῶχται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, Corn. de Pauw et Geinozius. WESS.

9. Φωκίς ἀποδάσμιος) Cur Phocenses hoc titulo insignes esse Noster voluerit, multis disputat Gronovius, sed ita ut impunes imprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαρμος; portio est, a multitudine avulsa; *Abydenus* Nabuchodonosorem ait ἀποδάσμον αὐτῶν (victarum gentium) ἐς τὰ διξία τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀποδάσμον τῶν Γότθων dabit *Agathias* II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀποδάσμον III. p. 66. Semel ἀποδάσμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. *Theophylacti* τῶν Σαρακητῶν ἀποδάσμον, lib. VIII. 1. exscripsit *Suidas* in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus *D. Heinsius*, *Phocaeenses* tamen et *Phocenses* confundens, admonuit *Epist. ad Iungerm.* in huius ad *Polluc.* *Comment.* IV. 177. Abierunt eandem in sententiam *Geinozius* et *Reiskius*; nec dubia res est, ob *Pausaniae* superius excerpta, Φωκῆς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniae *Ionicae* sese adiunxerunt, *Delphis* exceptis. Vere capropter ἀποδάσμοι Φωκῆς. *WESS.*

12. ἀπὸ τοῦ πρωτανίου τοῦ Ἀθηναίου) *Etymologus*, in *Πρωτανία*, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromptum et accensum. Plura *Henr. Valesius* ad *Excerpt. Polybii*, p. 7. [*T. VII.* nostri *Polybii*, p. 90-92.] *Plutarcho* libuit et haec admordere de *Malign.* p. 858. f. sine profectu. *Iones Caricas mulieres*, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur *Pausanias* VII. 2. p. 525. *WESS.*

21. αὐτῇ ἑστὶ συνέκτα) *Iure Gronovius Aldinum* restituit: idem *Portus* decreverat *Lex. Ion.* voce Ἐπίττι. Naevus est, operarum peccato *Stephani* edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπί τι [quod ibi tenuerat *Wess.* ubi nos ἔπειτεν posuimus, coll. *Eustath. Iliad.* pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit *Reiskius*. *WESS.*

CAP. CXLVII. 2. Γλαύνου τοῦ Ἰππολόχου) De *Glauco*, *Hippolochi* filio, Poëta Ἰλ. η'. 13. De *Cauconibus* 3.] *Strabo* VIII. p. 551. [p. 345. ed. Cas.] *WESS.*

7. Ἀπατούριαι ἄγνυσι ὄρετην) De festo hoc notissima omnia levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in *Biblioth. Coisl.* p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἱερὴν ἐνομοθέτησιν (*Melanthus*) ἀγεσθαι, ἣν καὶ *Κατιωνίαν* συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam *Cationiam* vocant. κατ' Ἰωνίαν oportuerat. *WESS.*

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱεὺς c superioribus edi-

tionibus *comma* adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more *Herodoti* transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρος ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος*. Quoniam vero mox adiicit *ἐς τὴν* (scil. *Μυκάλην*) *συλλεγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. Ποσειδῶνι Ἑλικωνίῳ) Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus. quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem *Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia offert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩ-ΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν μβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περσίων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Ληρίσσαι) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud *Goltzium* et *Begerum*. Θώρηξ ὁ Ληρίστῆος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon.* Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab *Holstenio* in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Tennum* in Aeolicis fuisse civitatibus, non *Tenum*, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De *Cuma* Aeolica in *Vit. Homer.* c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγινέσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod Αἰγειρούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. d. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (*Geogr. antiq.* T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (Ἑλαία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud *Nostrum* catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγινέσσα, sed Ἀργινέσσα hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18*. Mox, quod *Αἰγαῖα* hic nominatur oppidum, id aliis omnibus *Αἰγαῖ* sive *Αἰγαι* est. Vide *Cellarium ib. p. 66*. Quod *Αἰγαία* habet *F.*, similiter *Aegaea*, *Valla. S.*]

7 seq. ὥρων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὥρων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσης iniuria corripbat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὐτε γὰρ γῆς, οὐτε αἵρων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster* V. 62. atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7*. Defit in his *Libanii T. II. p. 262*. τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti* ad *Hesychii* εὖ ἤκων. *WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρην δὲ ᾧδε ἀπέβαλον) Gemina his *Pausanias* VII. 5. Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στὰς in *Ask.* esset, uti τῇ πόλι *II. 67*. et 137. *WESS.*

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus. WESS.*

6. ἐν τῇσι Ἐκατὸν νήσοις καλεομένῃσι) *Diodorus* XIII. 77. τότε μὲν πύλίσθη πρὸς τινὲ νήσω τῶν Ἐκατὸν καλουμένων. Aliis Ἐκατὸν, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἐκατόνησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab.* XIII. p. 919. [ad p. 618. ed. Cas.] *WESS.*

[7. Λεσβίοις μὲν νῦν etc.) Commode ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta: *S.*]

CAP. CLII. 1. ἀπικίατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικίατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. *WESS.* — Conf. *Adnot.* ad I. 2, 11. *S.*

15. συναμωρεύειν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis* συναμωρουμένη, *Nub.*

1066. et πάντα συναμάρων VIII. 35. τὸν συναμάρων Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi misisti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. συναμάρων in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάβια ἔσται ἔλλεσχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλεσχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόσχος Aeschyli, Suppl. 208. Δεσχηνοῦσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λεσχηματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λεσχηνοῖ Hesychius. Ἀλεσχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἄξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἰωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegrandae: καὶ ἐπὶ Ἰωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ -- εἶναι et ἐπιέναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθαφ -- μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον -- σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνχείρησαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παγὴν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἰωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariore scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiant

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce *εἶναι*) statuendum videtur, ex usu aliòquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum *εἶναι*. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι εἶναι. Τραπεζὴν τε καὶ Λαοδίην: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἱκωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notantur docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot. Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemni more *Poëtam Odyss.* T. 91.

--- ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmetito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc *Ἐπίμαστον Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πάκτυς γὰρ ἴσθι ὁ ἀδικίων, τῷ σὶ ἱστῶ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo*-viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorum orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, *Vir. Clar. WESS.* — Nempe intelligit *Vir doctus*,

Πακτύης ἰστί ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic *Larcher*: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut *Cyro* ob defectionem *Lydorum* (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret *Croesus*: *Pactyas est, qui adversus Sardium praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus accurate hic loquentem *Croesum* fecisse *Herodotum*, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec *Croesum* dicentem *Scriptor* noster induxit; scilicet, quo moneret ille *Cyrum*, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. *S.*

22. κλένει δὲ σφεας κηῶνας) *Babyloniis* desciscentibus talem poenam irrogat apud *Plutarchum* T. II. p. 173. *Xerxes*. Tu vide *Polyaenum* VII. 6, 4. et *Iustinum* I. 6. *WESS.*

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in *Musis*. *Demosthenes* I. in *Aphob.* p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia *Casaubon.* ad *Strabon.* III. p. 218. [ad p. 147.] *WESS.*

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἑαυτὸν ἰόντα) *Geinozius* merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἐλευσίνος ἑὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec *Plutarch.* de *Malign.* p. 859. A. nec sine loligine quadam. *WESS.*

13. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad *Apollinem* *Didymaeum* in *Branchidis* referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνείσειν, adeo nihil hic esset insolens. *Hesychius*: Ἀνείσει, ἀναφέρει: et Ἀνείσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω *Eustath.* ad *Od.* T'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀνὰδραμόντος ἐς ἐπιστῶτα, sed ἐς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum οἶσι legitur aliquoties apud *Aristophanem*, et συνείσειν apud *Atticos* frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in *Herodote* ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωίστου

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίαν: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περὶ ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, ἢ ἀνοίστειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδῶν ἀνοίστειν ἐς τοὺς πλεῦνας, de foedere quidem ad populum se relatueros. Hoc alibi dicitur ἐξευῖναι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολὺφνημον, Herod. V. 79. Ἀγὼρῇν πολὺφνημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖν fit βοῶν, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσεύμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νενοσσεύμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νενοσ. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc locum admovens inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὃδ' ὀρνίθων καινός προσέβη; Μῶν ἐπὶ θρηγκοὺς εὐναίης Καρφεράς θήσαν τέκνοις; WESS. — Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γεννώσαι. ex graeca versione Ierem. 48. 28. ubi περιστεραὶ νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. Α. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, ait, ἦν νενοσσεύμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηΐ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσοί, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte Codex aliquis in Herod. dabit ἐννενοσσεύμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἱππιπῶν, ὅτι μὴ ἐξίδωκε τὸν ἰκέτην, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [l. 19.]

Herodot. T. V.

L

οὕτω τοῖσι ἱκέταις, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι, tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. εἰς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύρωνος si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniiebatur, legitimum erit, stabilitum eumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossius vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνείως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνείως: fuisse χωρίον ἰσχυρόν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνείως, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεαρίης, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρός Ἀταρνείτω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνείως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἑρμίου (vel Ἑρμείων: vulgatur παρὰ ταμίον:) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνείως. Nomen non Ἑρμίας, sed Ἑρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diög. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνείως ἔντροφον vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunucho Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνείως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνείως τοῦτου ἔστι χώρας τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνείως ὁ Χίων μισθός, eadem de Paotya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνείως χώρας, ἀγὸς Ἀταρνένσις; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, αἶτ γὰρ τὴν Μυσίην, τὴν Χίον νίμονται, Ἀταρνείως δὲ καλεῖται. S.

16. οὔτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχῶντας *Homerus*, προχῶντας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* Ἰλ. α. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] *WESS.*

CAP. CLXIII. 4. οὐ στρουγγύλῃσι νηυσὶ) *Mos* Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἐβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νέες, quibus primas in *Ioniam* *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in *Musis*. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. *WESS.* — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἰκοσι καὶ ἑκατόν.) *Errantes* *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] clementer. *Cicero* de *Senect.* c. 19. *Fuit enim, ut scriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui LXXX. regnavit annos, centum et viginti vixit.* Productionis haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere* *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταχτητσός* — ἥς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρά, αὐτὸν ἐβασίλευσε π', ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. *WESS.*

13. ὁ δὲ πυνθόμενος τὸν Μῆδον — ὡς αὐξοῖτο) *Placuit* priscis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἰγισθὸν ἐνθ' ἑκκην ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialecticis* p. 51. *Kiister.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam cresceré *Arganthonius* ex *Phocacensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressum urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αἰδὸν
 h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim
 c. 26. etc. Non addicunt mæsti fateor; iniusta tamen me-
 dela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de*
Pauv. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* hæc
 adiicit: „Suspiscatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam
 „Medorum; olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ —
 Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* po-
 suit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'He-*
rod. p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc
 dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.*
 et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat,
 quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum*
 successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων *Ξαρ-*
λέα, *Medorum* regem; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2,
 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8.
 p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.
CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι) *Addi* iubet
Rziskius τῷ Μίτρη, aut alterius Persici numinis nomen. Ve-
 rum Persæ parietibus deos non includebant. templa dam-
 nantes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de*
Pauv. οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis
 usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et
Glossarum οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quæ nihil
 adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum
 ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Sæpe doctos
 viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Har-*
pagus *unas aedes consecrari in obedientiæ argumentum et Per-*
sicæ dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est,
 cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem?
 Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor
 habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*; levi opera, fingi po-
 terit, καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι et unam habitationem deträhere.
 Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95.
 WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi εἰρῶ eius-
 que compositorum plura quaedam exempla congererat.
 Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Mo-
 do verissime *Wesselingius* aiebat, sæpe doctos viros in in-
 terpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis in-
 geniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinenterissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) Regi consecrandas aedes intelligeret. *Aldinum* κατιρώσαι nil aliud est nisi ipsum κατιῶσαι, diphthongo u loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιῶσαι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρίς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρίς ἢ ὅ, τὲ p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρίς ἢ ὅ, τὲ χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἢν. VALCK. — Utique ὅ τὲ diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλόντο) Vetus ἰβουλύντο exercuit Porti diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsi- dua, veluti VI. 66. *Diodor.* Sic. XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλύντο olim editum erat, sed ἰβούλευντο, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλύντο scriptum oportuisse coniectaverat, ex prisca praesentis forma βουλόμεαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀπομένοις, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

7. τῇ εὐνοίᾳ ἢν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκίς ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* *Consol.* ad *Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, *Phocide* relicta, *Graii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocæam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνίστησαντο πόλιν ait auctor, excitarunt intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare ciactis cultoribus (ἀναστάτων παιθόντων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον -- κατισπώνωσαν) Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, Φωκίων (immo Φωκαίων) μέχρις καὶ μένιν μέγας εἰν ἀλλ' μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατισπών.) Prior interpretes [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὤρκιοι μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὅμοιοι ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραιῇς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ἰλ. Β. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἦγον γὰρ αἰὶ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginienses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pin-dari Pythion. Od. I. 159. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nulum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaen-ses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaenses Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpretes ex Eusebio, ex Scymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praefilio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκαεῖς φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλεπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπέκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturum erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρνον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusione illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιοι etc.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλαχόν τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum expectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, *Etruriae* oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπηρα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τεταλμημένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἦγον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Ὑέλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΤΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut' ὈΤΕΑΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἑλέα similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. An. IV. p. 1259. *WESS.*

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille heros *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus* Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in *Actis Seminar.* Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἕλος ἰόντα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio Halic.* Antiq. I. 20.) urbem Ἑλέαν, quae et Ἑλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηάκης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηάκης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θρᾷκη, ionice Θρηάκη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηάκη codd. Arch. et Vind. S.]

5. Ἰκτιστὴν πόλιν Ἀβδῆρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδῆρα, καλὴ Τηίων ἀποιμία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. *WESS.*

7. ἐξελαθεῖς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθείς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit *Cl. Pierson.* p. 13. *WESS.* — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθείς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam huc nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eadem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 9. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατιπαύσθῃ* (pro *κατιπαύθῃ*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθέντος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον etc.*] Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο*] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος*) *Plutarchus*, haec carpens, *τὸ ἀνέκαθεν* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia *Thaletis* origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Dio- genes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex. Strom.* I. p. 352., *Hyginus Poët. Astron.* cap. 2. adstipulantur. *Eusebius Pr. Ev. X.* 4. rem in medio ponit, ὁ *Θαλῆς*, ὡς *τινες ἱστοροῦσι*, *Φοινίξ* ἦν ὡς δέ *τινες ὑπελήφασιν*, *Μιλήσιος*. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Miletī fixit. Vide *Vossium* de *Histor. Graec.* III. p. 375. Iam quod ad *Grammaticos Phrynichum*, *Herodianumque* adinet, negantes *ἀνέκαθεν* de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudētiaē accuso; falsum est, quod scripsit, ὑφ' *Ἡροδότου* ἀπαξ εἰρῆσθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. *καὶ Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυκωνίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta *Ἰλ. x.* 429. *Cares Paeonesque* iungi, praetereaue addi, *Καὶ Αἰελεγες, καὶ Καύκωνες*, δῖοί τε *Πελασγοί*: neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia τοὺς λεγομένους *Καυνίους* explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo XII.* p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et *Scholiastes Apollon. Rhod. II.* 358. Ipse *Herodotus* *Cauconios* ignoravit, *Caunios* *Lyciis* artē iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mssorum non reluctari. WESS.

5. *καλεόμενοι Αἰελεγες*) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii Gr. Ant.* I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur *XIV.* p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Caribus* discors est *Conon Narr.* 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀσπίσι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento *Καρικῶν εὐεργέας ὄχανον* praestat, nisi qui maluerint *καριοεργέας* cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Etymologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. *Κανόνας*, qui sua debet scholiis in *Ἰλ.* θ'. 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut *περικειμένους*, videlicet *ἀσπίδας*, aut *περικειμένους* reponit. Satis erit si αὐταῖς ad sententiam advoces. *WESS.*

19 seq. μετὰ δὲ, τοῦς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡτίων Παίονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. *WESS.*

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, de venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. *WESS.*

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοι ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Καυκωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασι δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κερσίν, ἀφῆχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδοῖς. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. *WESS.*

[3 seq. προσκωμῶμεν -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυκινόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α'. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μάλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive typothetae culpa erratum est, ut ἴθως pro ἰθὺς scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὐρῶν τῶν Καλυνδινῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si montes designarentur, οὐρίων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμέας ἀνέχειν ὄρεων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. Segestanas, ait, matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, --- thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutatas esse. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitatis μέχρι οὐρῶν τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124. ad Tegeaticos usque fines. Suidas: Παρὰ Ἡρόδοτῳ Οὐροί, οἱ ὅροι, τὰ ἐπὶ ὁρίσιν. Asperro plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐρῶν τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐραῖσι vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐρῶν vel οὐρών. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura οὐρός et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλήται, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλήται, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS. [12. ἑξελαθεῖς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέρονται scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. καί μιν οὐκ ἐνὶ στήθεσσι τοῦ πατρὸς, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ἐνὶ στήθεσσι, τῆς δὲ μη-

εἶναι πόλιν. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλῶσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in 'Εδῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Ἀνῆνοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λήκουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφον ἂν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] ποῆτις adhibentur Ἀπολλοῦς, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἢ τετραῖς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μυαῖδης dicebatur, utpote τῆς τετραδός, Μάλας dictae; filioli: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀναμνῆται) Ionicum flexum ἀναμνίσται conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀναμνέσθαι ἐπὶ τοῦ καταλῆγειν positum ab Herodoto. ἀναμνίσται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci. xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνίσται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκω, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀνιμῆν. S.

CAP. CLXXIX. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβασσίνης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo Βύβαρτος, modo Βύβαρτις. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τὸς δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, εὐρύτης πάσης τῆς Κνιδίης, πληρὸν ὁλίγης, περιβόου. Istum quinque stadiorum Isthmam voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εὐκότως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἐντὸς γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἰσι πᾶσα ἐστὶ. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τὸς, scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda conjecturae a Toupio ambiciosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἐντὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ἄρυστον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (I. W.) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφι ἀν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat.* S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἢ καὶ τοῖσι περιό-
κωσι, prouti cepit interpretes: plura tamen tuentur vul-
gata. Mirificum autem illud ostentum, quo malum im-
minens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur,
hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco,
ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti vi-
deri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spe-
ctant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam
contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. xi.
p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: sive ipsis, sive
eorum vicinis. S.

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicitur VIII. 104. WESS. —
Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Αἰδὴ) Mons Cariae, cui nomen Lide, mihi se, quod
quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpretes Lyde
expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum
Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie
scribunt; in Ulmensi versione anni 1486. Clyde; Χύδαι
Coislin. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλυσαν) Mihi quoque since-
rum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κα-
ταληθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum po-
suisset Herodotus συνήλυσαν, an συνέλυσαν, vel συνήλασαν:
siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita.
Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν - - -
συναλίσσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic
merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et
uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνελίσσας εἶχε ἐτοίμους ὑπο-
πρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus
denarrans συνέλσας Philo praebet Iud. pag. 883. e. Attigit
hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim.
in Athen. XII. c. vii. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti Philonis lud. praeconia, Quod omnis Prob. Liber pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάσεως γενομένης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάσεως. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσω, Βάρτω, Πεισιτοράττω, Μερβιδάρτω et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάσεως istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάσεως esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in ω formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius proficetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non huius. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatium Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in Var. Lect. monere, sic cum iota sub ω scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaeff. De suis codd. nihil hic adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter iota adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque iota, sic vero et Pa. et alii puto mssti omnes; quos secutus sum cum Schaeff. Cf. Var. Lect. c. 163. 8. S. 15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονουχὶ καλλίῳ καὶ ὑψηλότερος ὅλων πῆχει βασιλικῶ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ἰππεὶ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et ἐξαδάλαστον sive sex palmorum esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri *Babylonic*i crassitudinem et altitudinem minime eandem finiunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*, *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐκλύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθολαεῖν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in *Pyramide* latericia regis *Asychis* II. 136., cui convenit *Vatis Nahumi* c. III. 14. εἶρυσον πλίνθον, *trahere* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθον etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expedit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει' Ἡρόδοτος A. καὶ B., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholiastes Herodoti*, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, *πλέγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμων πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: *πλέγμασιν*, ἀπὸ καλάμων πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non *panuculas arundinum*, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *crates* eas inter laterum ordines *stiparint* structores, non alia fortasse causa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent *ligamento*; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἑλῶν κάλαμον, *arum-*
Herodot. T. V.

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut *calx ligaretur magis*, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δέμων ταρσοῦς καλῶς διαστειβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δέμων ταρσοῦς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. *WESS.* — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco *calcis*, rectius fuerat loco *luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δέμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collective dici adparet) de tricesimo quoque laterum ordine interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeiit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii* *Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα) *Domunculas* unius contignationis reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas* unius membri posuit *Gronov.* id est, unius conclavis, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce Μονόκωλος: nec multum *Larcherus* abiit, reddens des *tours* qui n'avoient qu'une seule *chambre*, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider I. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἕκαστον κῶλον unumquodque latus significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (faciem, superficiem) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7 et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα εἰρήματα intelligenda putavi domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes, id est, contiguas et uno tenore continuatas. S.]

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περίλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὐνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ἔνομα ποταμοῦ, ὡς Φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικός, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικός, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου εὔρεος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpedition verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἱκ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασιή etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἄρπτεζον,

de qua *Dissert. Herod. c. 5.* [Per epexegetin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἵμασι, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex *L. 205, 8 seq.* Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Küsterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἵμασι adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρπάζον ibi ἀρπίζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset *I. 114. III. 51. IV. 79.* Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor. c. 1, 3.* ὥς που καὶ Ἡρόδοτος πεντῶροφα καὶ ἐξῶροφα φησὶν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. *WESS.*

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: *Babylon κατατίμῃται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχουσας*: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina *Cicero* in *Verr. IV. c. 53.* ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus bis positus apud *Herod. lib. V. c. 77.* οἱ δ' ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχίης τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur *lib. VII. 218.* καταβρωθήτας μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. *Lib. VIII. 26.* πυνθανόμενος τὸ αἶθρον ἐὼν στέφανον. *Lib. IX. 11.* ξείνους ἐκάλειον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. *VALCK.* — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίαι; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίαι, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor. p. 564.* De altero loco, *V. 77.* dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμῃται τὰς

ὁδὸς idem valet ac κατατετμημένως ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τεῖχος ἐκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐπλάται, i. e. ἐπλαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν) ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. φέρονσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt; sic item haec portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Ad stipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐν) --- ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro-
rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν; ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἰόν. Verbum τετεῖχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐν. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετεῖχισμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε. S.

[6. Διὸς Βήλου ἱόν) De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulæ aeneæ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidæ turris*, quæ mox memoratur, reliquias vidiſſe ſibi viſus eſt *Niebuhr* prope oppidum *Hella*: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) *Lapsum* prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis *crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus* *Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae*. Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodotus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὐτῆς προτείων τῶν θριπέων. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πληθούσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσις. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimæ fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenierit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, praeferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quæ inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατάπερ (l. 3.) est καθάπερ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. D. ed. Cas.] *Iovi Thebaeo* ἐνιδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii* *Quartilla*. *WESS.*

10. ἔσω ἐν τῷ νηῷ) *Dedi scriptis Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔνδον ἐν τῷ νηῷ. De statuto tempore, quo *Apollo* *Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat; *Apollinem* sex mensibus hiematibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataracus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λυβαιωτοῦ χύλα τάλαντα) Vallae grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἴτε τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν μὴ οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Εἰβξης δὲ ὁ Δαρείου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆσι πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πενήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitringa, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆσι ἢ sive δεκαπέντε, Comment. in Iesaiam c. xlii. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλῶν, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἦν Νίτωρις) Vide II. 106. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezar, elocant; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzaris* apud *Daniëlem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezar filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezar*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obfiscit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut *Nitocris* reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, *Ninum* bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰννα, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τρις εἰς τῶν τινος κωμῶν etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratís flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissiauls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δ' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὤρυσσε ἑλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἑλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἑλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, ἑλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροdotῶ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἑλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἑλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάι memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἐκ τι τῶν πλόνων ἐκδίκηται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα εἴη foret ἔλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obliiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἐκ τι τῶν πλόων? Corn. de Pauw, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἐκ τι τῶν πλοίων sive πλυνίων, et pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas laevis exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἐκ τι τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τι τῶν πλόων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — Τουπίου, per literas a Larchero consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea Herodoti sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν Reiskio videbatur significare post ea perfecta. Tum Idem pro ἰούσης l. 3. ἰόντων corrigebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐκπλατοῦ τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et Kusterus in Clerici Bibl. Vet. et Recent. commonefecit, ἀπεξηραμένου. Noster ex Med. Vind. Arch. VII. 109. διαβὰς -- τὸ μέθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide Var. Lect. ad VII. 109, 2. et conf. Adn. ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικοδόμησι πλίνθισι ὀπῆσι) Simile putares Comici in Pac. vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut Scholiastes explicat, ἀποφράζει, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimon.* p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et conmodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαίρεσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκε, Φοβέσκε, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαίρειν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαίρεσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenuere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεσκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλυτρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθὲν ἐγεγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθὲν, ἕλος γεγόμενον. S.

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' ἀκμήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δυωδεκαταῖον ---

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπληστός τε ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med. Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα ταῦδε -- πυθέσθαι. *Reiskius* superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρῆζοντα ἐπικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνήτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi. regis Babyloniorum, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis *Evilmerodachus*, et avo *Nebucadnezari*, honorarium hunc fuisse titulum, quales in *Medorum*, *Persarum*, *Babyloniorum* et *Aegypti* regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνειαι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei* et *Eustathii* consensu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius* ἡμιολίαι reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν εὐτροχον, ἡμιονείην,
καλήν, ---

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζεύγη, quorum in *Platone*, *Isaeco*, *Demosthene*, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis *Hispanicis* et *Lusitanicia*. De *Choaspe* et eius aqua *B. Brissonius* *Regn. Pers.* I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἀν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἀν ἐλ. ex *Athen.* II. p. 45. v. atque ita legit *Eustath.* ad *Od.* Δ'. p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείαις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem *Brissonio* notata de *Regn. Pers.* p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se *Rex* moverit. Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur intermedia, *Paedag.* II. p. 185, 10. ὥς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνὸπτοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἑλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ήγγινων εἰσιν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἑλαύνει non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram Var. Lect. in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἰθίλῃσι pro ἑλαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανέων) Δαρνέων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Reiskius Δαρραίων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Ματινηνοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non necio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ἐν Μαντινηῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de Arch. Τίγρηι? Solet hic amnis Τίγρης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρης, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodiiit. S.

7. τῶν τις ἱπῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum; candore formaque excellentem; transmeandi fiducia persuasum --- abreptum praecipitatumque meraserat. Sic, Fabricio indice, plures msssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem de equo Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobius* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerat iniuriam. *WESS.* — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. *S.*

19. ἦντο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli Choëphor.* 797. *Apollon. Rh.* II. 496. III. 1339. et *Poëtam* 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius.* *WESS.*

CAP. CXC. 9. προστάξαντο σιτία ἰσίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτηδεία πλέον ἢ εἰκοσι ἡμερῶν, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] *WESS.* — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. *S.*

CAP. CXCI. 13 seq. εισαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, ἰούσαν ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifestò praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. II. 52. et *Camp. Vitringam* *Obs. Sacr.* VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Ιλ. Γ'. 220. *WESS.*

21. οὐδ' ἂν περιδόντες) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur accessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex *Poëta* 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὲν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμύνος περιήσατο, i. e. οὐ μὲν, ut *Critici*

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri *ἀν* particula videtur: particulā μὰν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. LI. 31. namque מִקְּצֵה יָרֵךְ [*yirō mikkazēh*] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀραίητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [*capiendi, expugnandi*,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίητο: et VII. 83. ἡ νούσω ἄλλος ἀνὴρ ἀραίητο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίητο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex Wesselingii *Addendis* retuli. „ἀραίητο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρη) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi *terram Assyriacam* et *Babyloniam* pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη habereimus. S.

11. Τριτανταέχμη) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi *Valla* et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem *Tritantaechmes Artabani* filius [ut scribitur VII. 82. an *Artabazi*, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάδην et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μίδιμον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. περί τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri* πολεμιστῆς ἀγαθός *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor.* Sic. II. 41, neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect.* πολεμιστήρια ἄρματα habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in Ἰλ. T. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα Φοινί (Herodotus) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι, ἑξακισχίλαιοι etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzēs* hac eadem in re, et bis quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχευτής ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784, B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσεγορεύοντο κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzæ*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCI. 6. κηλωνήοισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνιον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντίσταται μὲν κηλωνήῳ praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχεδ. p. 57. sollicite κηλώνιον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, ligno, alii in κήλων, qua de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῆος πόλις οἶκτο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quam umvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκίσταται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. in Τε-
νίδω δὲ μία οἰκίσταται πόλις, vidisset de praesente urbis situ
agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen
illic οἰκίσταται. WESS.

17. ἄριστα αὐτὴ ἰωυτῆς ἐνέικη) Per leve est, si tamen
vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ
male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυάτῃ ἰστὶ αὐτῇ ἰωυτῆς:
et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα
μὲν ἄριστα αἰτὰ ἰωυτῶν ἰστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακρο-
τάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ὤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos
ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de tre-
centesima frugis incremento, quod ager Babylonius redde-
bat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τρια-
κοσιάρχα λέγουσι. [τριακοσιάρχοι dedit nuperus Editor Lipsiensis,
T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut,
quia in mstis τριακοσιάρχοι, τριακοσιοντάρχου, quo usu ἱκατον-
τάρχου et διακοσιοντάρχου posuit superiore libro p. 1063. c.
[p. 731. D.] et τριακοντάρχου VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἱχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime.
Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie
mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Sta-
tim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῶνται qui volunt, auxiliato-
rem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor.
WESS.

28. θεραιπύουσι τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα
non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in ver-
sum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse,
si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἱχόμενα.
[Non excerptis illa verba *Athenaeum* adparet; non legis-
se, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in mo-
dum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ
Φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι
βαλανηφόροις τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψῆν τὴν βάλανον
ἐσθύναν· καὶ μὴ ἀποῤῥῆν ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοινίκος· ψῆνας γὰρ δὴ Φο-
ρεύουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατὰ περ οἱ ἔλυνθοι. [Vide *Vār.*
Lect.] Huc pertinent Ψῆνες in *Gloss. Herodoteo*. *Hesychius*,
in voc. Ψηίζων, animalculum esse scribit, δ' εἰσδύεται εἰς τοὺς
ἐλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνιρί-
καστος. *Zenobius*. II. Prov. 23. ἐνδύόμενον εἰς τοὺς σΦῆνας (legerim
Herod. T. V.

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον σπειροῖ τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνηται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. διασπένδουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίῃ τὴν σφῆν ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν αἰθῶν φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophylactus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in seminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S. CAP. CXCV. 6. νομέας ἱεῖς ταμέμενοι) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Baiffium ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus culte Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.*

12. βίλους φοινικίους κατάγ. οἶνου) *Adstipulor doctis viris, qui cum Valla φοινικίον corrigit. Frequens in oriente id vini genus. Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος adpellat. Noster suo more φοινικίον II. 86. III. 20. Supra [L. 11.] ἀπιάσι cur deterius τῷ ἀπιάσι Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.*

18. ὄνος ζωὸς ἔνισσι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. *Noster IV. 76. ἦν σῶς καὶ ὑγιὲς ἀπονοστήτη: et saepe Attici scriptores, Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS. — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.*

21. ἀπενεκήρυξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἱπανεκήρυξαν: *insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαβέωνται τὸν φόρτον, — — τὴν καλὰ μὴν πᾶσαν ἱπανεκήρυξαν. A Gronovio vulgatum [nempe ἀπενεκήρυξαν, quod in Var. Lect. adnotare oblitus eram] cum ἀπεμπωλεῖν comparabat Clar. Abresch. Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: Thucydideum ἱπανίπον e lib. VI. c. 60. ab Hesychio et Suida enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima vocē utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆται, ἀνακηρύσσειν, ἀνειπεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν his adhibuit Herod. I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπενεκήρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subiicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 525. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρια δὴ κλέψας ἀπενεκήρυξ ἐκείρων. Menandri ἀπενεκήρυξεν Ammonius in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράξει Lucianus. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper Herodotum triverit, dubitaturum esse confido. S.*

CAP. CXC.V. [1 seq. κιθῶνι ποδ. λινῷ. Lineas vestes ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρίνεον κιθῶνι) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες. Adde πέλους εἰρινέους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pèrgere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. ῥε Παρcis δὲ δὲ πρῶτον μεμάποιεν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ φρένας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἐκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe aliàs. WESS.

CAP. CXC.VI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθένοι etc.) Legendum puto vel ἂν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γυνόαιτο γάμων ὥραϊαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐν τῶν οἰκηίων ἀνθρώπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaerent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν εἶδοντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρήματά τι καὶ αἰσχρίονας παρθέτους ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν εἶδοντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρήματα etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλέων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculentā et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wytttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδεστάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγεσθαι) Praeclare Medic. quamquam et sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν ἀγισθαι, a qua non multum Aldus recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβάνῳ διαφανέι πιζάντες, οὕτω τρώουσι: quibus usus est Georg. Raphaelius ad *Act. Apost.* xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in *Appar. Reisk.* Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλούμενον ἀνίσθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνέειν τὰ θήλα τέκνα maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXC VII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὁδὸς: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτός -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτός ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. E. Adde Strabonem XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. *WESS.*

CAP. CXCVIII. 3. *περὶ θυμῆμα καταγιζόμενον ἕξι*) *Etsi περὶ καταγιζέειν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* coniecturae, qua *παρὰ θυμῆμα* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] *Io.* autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egrege *Theano* rogata, *ποστταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρός καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἴπε, παραχρήμα' ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. *WESS.*

CAP. CXCIX. 8. *στέφανον --- θάμιγγος*) *Strabo* θάμιγγι δ' ἔστιπται ἐκάστη, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιβήμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται. Conveniunt egrege, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. Θάμιγγες sunt σχοινία. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος, id *Polyaeno* VI. 50. θάμιγγας συνάσαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφρέμιδος, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. *WESS.* — *Vittam* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso*, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) πάντα τρόπον διαίχουσι, i. e. διήκουσι, *Cl. Reiskius*, quem sua correctione frui patior. *WESS.* — Vocabulo τρόπος de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant δώρυχες -- πανταίους τρόπους ἔχουσαι: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διόρυχας - - τετραμμένους πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύλτρα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νῦν εἰδός τε ἱκαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quot-quot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἰφάπτοιαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὸς ἱκαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεκαμμένοι legens. Sunt εἰδὸς πεκαμμένοι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεκαμένος, κακῆτης. Sic πεκαμένος νόσον, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et φρόνημα παισὶ δύσθιον πεκαμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν αἰμαξῶν πύπτανται: scribi oportuerat πύπτανται: quae enim adscriptis Cl. Olearius, aliena sunt. Ἄνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεκαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμνὸν γὰρ τε καὶ θείας φύσεως πεκαμένον αἰμὴν τὸ τῶν φυνισάντων ἱδρυμὰ ἔστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημέραι sive ἱκαμμέναι εἰδὸς vi verbi ἰφῆφθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refuxi; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετραρτία - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adiit mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιούν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ σινδόνος) *Incernunt per linteam*, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ το τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἱλάσας γὰρ Κύρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνους etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6, in simili luto haerentem. WESS. — Conf. *Cellarii Geogr. Ant.* III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem* perhibebant. [for- san, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volga*. Vide *Ionae Hanway Itinera*, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad l. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigat Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. νήσαντες πυρᾶν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam *Scytharum* consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Viti- um, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] ser- monisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος περιλὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. Iunge

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces *Serranum* errare. WESS.

16. 'Ο δὲ Ἀράξης ποταμὸς ἔπει μὲν etc.) Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [*Strabonis* verba haec sunt: φησὶ γὰρ (sc. *Herodotus*) ἐκ Μαιωτῶν αὐτὸν ἔχοντα, εἰς τετραράκοντα ποταμοὺς σχιζέσθαι, μερίζει δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adiicit *Strabo*, *Callisthenem* quidem in his secutum esse *Herodoti* rationem.] In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* esse falsum. Si fontes fuerint in *Matienis*, oportet *Mediae* [aut *Armeniae*] flumen illud detur. Longe vero extra *Mediae* fines *Massagetae*, *Issedones* et *Scythae*, quos eiusdem amnis accolat *Diodorus* II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni *Media* nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis *Caspio* mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui et amplissimus et diversis oribus in *Caspium* mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat *Ampl. Nic. Witsenius* in *Tartariae* Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur; unde *Graecorum* Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc *Araxe* sive *Volga* *Ampl. Boucherius* Diss. *Herodot.* cap. 18. p. 190. et prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. *Petropolit.* T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in *Aristotelis* *Meteorol.* I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi *Araxes*, cuius partem perhibet *Tanaim*, derivetur ex *Indiae* monte *Parapomiso*, errore mirifico. Verum *Philosophi* verba, καὶ ὁ Ἀράξης· τοῦτου δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέγας ὢν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post *Caucasi* montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui *Philosophum* consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de *Aristotelis* loco obiter *Wesselingius* monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de *Sainte-Croix*, *Philosophi* verba citante in *Exam. Crit.* etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsus, trajecto *Araxe* fluviq in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Wolga* cogitari. At, usque ad *Wolgam* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disterravit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nulum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melam* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspii* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Oxum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Oxus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septemtrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυρίχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danwillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspii*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.* auctore de *Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti illustrantem* mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matiensis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re *Armenium Araxen* cum altero illo, qui *Iazartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἡέλιον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. εἰόντες πρὸς βορρῇν ἀνεμὼν dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes*: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem. reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡέλιον ἀνατέλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (in *partibus orientalibus*) *sitae*: eademque notione I. 201, 4. ait ἔθνος οἰκημένον πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡέλιον ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡέλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter *Πυρρὸς* fluvijs, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiārantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἐσπέρης μάλλον: nam πρὸς praepositio istā notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo *ῥέειν* observemus, quum *ῥέειν* dicitur fluvius, non continuo de *cursu fluminis*, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, *κείται* dicimus, aut *ᾠκῆται*, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione *fluere* (*ῥέειν*) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat *ῥέειν ἂν πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντος*, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit *ῥέειν πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντα*. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum *Wesselingium* nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) *στόμασι δὲ ἐξερέγγεται τισσιάκοντα* (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi *Herodotus* diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere*. Ex quo satis adparet, *ἐρέγγεσθαι* non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic *ἐρέγγονται ἐκ μυχῶν παγαί* apud *Pindarum*, *Pyth.* l. 40. S.

23. *ῥέει διὰ καθαροῦ*) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud *διὰ καθαροῦ*, videlicet *τόπου*, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de *Borysthene* IV. 53. *ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι*. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, *βῆναι ἐν καθαρῷ* *Sophoeleum*, *Oedip.* Col. 1646. et *Homeri* *Ἰλ.* κ'. 199. *ἰδριόωντο ἐν καθαρῷ*: tum *Ἰλ.* ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est *κατοικίσθαι*. Vide *Horrei* *Observ.* *Herod.* p. 115. *WESS.* — *διὰ*

παθαρῶν commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septentrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πληθεὶ μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πληθεὶ καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πληθεὶος (σημειῶν) ὅτι πολλὰς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πληθος retulit ad incolementium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πῆδ' ἡμεῖς ἐκδύμεται, πληθος ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζωὰ ζωοῦσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζωὰ γράφειν et γράφεσθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις θοαρμάκοις, δυσῆ-ττον ἔχουσι τὸ αἶθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubita, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἑνγράφειν perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζωραὶ dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρις οἱ ἦν οὐνομα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἐκείνη ἱερή, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihī variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἐποῖετο - - - στρατηγὴν) Ita oportuit. Κροῖρος - - ἐποῖετο στρατηγὴν ἐς Καππαδοκίαν I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχευ ὄρεων ἀρχοντας) Si οὐπὲν esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρος, terminus, Ionibus ψιλαῦται, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra mssos niti. Mox [l. 9.] προθυμίαι optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμομαι. Aldi operae dederant προθυμίαι errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίαι fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχευ ὄρεων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὄρεων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίαι idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. φέρε, μόχθον μὲν - - - ἀφει) Omnia ista Reiz-

h^{uius} suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῷτὸ ποιεῖς, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - τὸ τῷτὸ ποιεῖς, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomyris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποιεῖς [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάριστα) Potuerat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῶν γαῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀπὸ. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. T'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάριτα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνολήματα ἀχαριτώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae mcae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάριτος, Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Wälchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulērunt. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9, et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιοῦμένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντιόω, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb., cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθηται [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capitis, *εἰ γὰρ καὶ ἐναντιοῦνται τοῖς θεοῖς*. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοῖς οὐδενὸς ἐναντιοιούμενου. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec antevertunt, [l. 21.] τὸ αὐτὸ γὰρ ἀντιθέσω, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑπεχωρῆσαι τῆς χώρας) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μάχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celeberrimum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem descriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἰγὼ τῷ Πύθωνι --- οὐκ εἶχα, οὐδ' ὑπεχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristaen.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάνα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἄφ. πολλὰ) *Laurentius* magna vi pecorum mactata; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετραπόδα dicebantur. Vide Schol. in 'Ιλ. Ε'. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articulis. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 502 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γινώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν) In medium venire in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, sententias. Tales συνεστηκυῖαι γινώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132. συνεστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, ip. msstis. Tum VIII. 79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus ducebis. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλικήν ἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson*. *Regn. Pers.* I. 9. *WESS*.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. *Vannae* artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουτοῖς καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS*.

[23 seq. ποιεῖ, ὅπως, ἐπεὶ - - ἐκεῖ, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷδε ὁ δαίμων) Exquisitum illud et delicatum [τῷδε οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit Κύρος μὲν. Porro [I. 4.] ἀμείβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS*.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὁ, τι etc.) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεσθε. *Scriptorum* codicum τούτῳ ὁ, τι τὸ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεώνται οὐδέν: et II. 108. τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* Agesil. p. 84. *WESS*. — Haud cunctanter recipi τούτῳ debuit, intelligendo κατὰ τούτῳ. Itaque τούτῳ ὁ τι idem valet ac οὕτω ὡς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess*. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commodè abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. κλιθέντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic *Poëta* Ἰλ. A'. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχῶντο, geminàta, ut in *Ask.*, litterà. De *Istri* simili paene in re cultissime *Livius* XLl. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλέειν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνέειν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπια καὶ μαινώμενα. Eustath. in 'Ιλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπια μαινώμενα πρέποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in 'Ιλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. Τ'. p. 695, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλέειν ὅμιν ἔπια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλεῖν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθὶς ἀφυσπνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἐν: et mox ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natate improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῆσας. δηλῆσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὅς ἀγρεύς πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινέουσας) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἥλιον ἐπόμενμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὃ δεσποτα ἦλε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὃ δεσποτα ἦλε καὶ σελήνη δεσπο-

να, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpoer.* p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν εἰ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγίτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De *Tomyri* notans vir *Magnus ad Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἰσχύουσι) Expuli inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicitē. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. αὐτοῦ ταύτη) *Apta* haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime alias. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii Chron. A. M.* 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta*. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* iv. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium* Noct. Att. V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Li-vio* XXIII. 37. et *Observ. meas* l. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἄστυν) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆκε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus* *Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γε

ἀποτιμοῦσα αὐτὴν, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἄσπετον ἐμβαλεῖ πλῆρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλεν. Ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διαστάν. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆκε (ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν etc.) Egregie haec adserta et explicata sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi formam ζώουσαν, quum noster codex ms. dederit, aspernari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesiae c. xlv. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXF. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορέουσι) Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ Φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, Φαέτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ Φαέτραι, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ οἴστου κομίσαι, IV. 81. Δίχρον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. mcccxlx. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἄρδιο θήραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallet, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἄρδεις et σαγάρεις vide *Var. Leot.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἀμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. *Μασσαγίται* μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ταυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι etc. Interpres suspensa ad *plaustrum pharetra*: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρετραν ἐξαγρήσας (sic recte nupera ed. *Lipsiens.* pro mendoso olim ἐξαγρύσας) ἐκ τῆς ἀμάξης. S.

12. οὐ καταστρίβονται etc.) *Schedae* veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem *Massagetarum* et *Derbicum* illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. *Gal.* *Μασσαγίται* δὲ τὼς γονίας κατακόψαντες κατίσθοντι, καὶ ταίφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάρθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e *pecoribus omnibus* perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch. et Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. *Bas.*] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτερον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζωῖς τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* *Persis* contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεύσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι τὴν στρατιήν. *Medicei* Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat *Gron.*] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime *D'Orvillius* monuit ad *Chariton.* I. 4. p. 52. [p. 221. ed. *Lips.*] Nam quae *P. Horreus* utramque in partem disputat, nimis docta et arcessita sunt, *Obs.* Herod. c. 21. Ψαμμήτιχόν superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram *Var. Lect.*] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμήτιχος. WESS.

8. Παιδιά δύο νεογνά) *Pollux* II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus *Heringa* *Obs.* c. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea *Cl. Piersonus* *Veris.* II. 8. p. 234. νεογνῶ vindicem dat *Euripid.* *Cycl.* vs. 205. et *Ion.* vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδιά δύο νεογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et *Codd.* omnes. [in νεογνά consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem *Horreus* in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδένα ἀντίον -- Φωνὴν ἰέναι) *Mediceus* cum sequace *Ask.* aberravit. Nihil verius *Aldino*, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. *Schol. Apollon. Rh.* IV. 262. hac ipsa in re, κελεύσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθίγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι Φωνήν, quod

εἰσι Portus Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας πλῆσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν ἀκούειν γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγινέειν et ἐπαγινέειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλῆσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensius peccatum, convellit, nec ferunt misisti. In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζειν προτρέφάμενος ἐκεῖνα τὰς μητέρας
dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ διέτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγεγόνει comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκίῳσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλαστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc.. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in Var. Lect. de scriptura vocabuli διέτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. διέτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super ε.“ S.

20. βεκός ἐφώνειν) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. Hipponax in Strabon. VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίῳ πυρόν. Plura Cl. Albert. in Hesych. et P. Horreus Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino Polluc. V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωυτῶν) Supra c. 2. οἱ γενοῖατο πρῶτοι ἄνθρωποι: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἰωυτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus Codd. praestare πρῶτους -- ἰωυτῶν. Suidam in Βεκεσέληνος simili quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. Manetho I. 329. βρεφέων γεννήτορα πρῶτον

Μάρκος εἰς αἶδον πίμπει: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀποσπιδόνουσα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testifitor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex mssis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nun: adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168, Ed. Thirlb. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτους, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτους ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένης, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averanii opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. μετὰ τούτῳ Θεοῦ τοίνυν πρῶ-

τὸν φασὶ βασιλεύσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μένιος βασιλέως meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Θεβαῖος, ὁ ἐρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μάνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [l. 19.] Μοίριος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχλωτος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inedit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transseripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar*. ad *Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relata hanc sententiam audivit legitve *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus huc adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 4 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. H. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθήνη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax Πλινθινὸν κόλπον* vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi Πλινθίνης* videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τείνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σεβωνίδος λίμνης, πᾶρ ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. Horreo adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. *WESS.*

[10 seq. σχοῖνος ἑκατος -- ἐξήκοντα στάδια) Schoenum *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis Aegypti partibus, sed diversissimam habitam esse schoeni mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero ~~vir~~ magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensus non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec ~~ἐὶ~~ *ἄσφατον* τῆς *σχοίνου μέτρον* in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] *WESS.* — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte etc. Etat moderne, Mémoires*, T. I. p. r88 seq. Conf. *Adn.* ad II. 158, 20. S.

CAP. VII. 5. *ἐξ Ἀθηναίων*) Quod aliquoties auctoritate libri *Medicei* posuit *Gronovius*, hic etiam debuerat *ἐξ Ἀθηνίων*, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403. 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter *Ἀθηνίων* scribendum. *Θῆβαι* Ionice flectitur in *Θηβίων*, quod pro *Θηβαίων* poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur *ἀπὸ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων* p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? *VALCK.*

Ibid. *ἐξ Ἀθηνίων*) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque *Πίσαν*, [I. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, *Πίσαν* saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. *Aram* XII. deorum *Athenis* habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua *Athenis* *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder.* Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. *WESS.*

8. τῶν οὐδὲν τούτων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίσας: adscripsit enim ἀπίσας, ἰκανώσας, quod ἰκανῶς

ἴτας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthi* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me propter paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπειὴ φάτ' ἀριστοφάει ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρειν an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter fas et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse Nostro ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice geographico*, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danwillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. S.

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐκινθάνομην -- εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad I. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [P] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῷ κατ' ἄλφ. [cap. 8. l. 5.] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λῆγον etc.). Hoc loco, ubi sunt lapicidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet versus Rubrum mare, (ut l. 4. dixit) ibique continenter sursum tendit, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de *saxo monte*, in quo *Pyramides*, turbata vehementer ex *Medic.* sunt. Probare possum *ψάμμος κατελυμένος*, uti *ψαμάθω* εἰλυμένα πολλῇ *Odyss.* Ε'. 136. quamquam κατελυμένος ex εἰλίῳ non minus bonum. In *Philostrati Heroic.* c. 2. p. 693. *Iupiter* εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος *Gregor. Nazianz. Stelit.* l. p. 72. Ed. *Montac.* *φλογεῖν* εἰλημένα *χειρὶ* -- *Φαλάγγια Nicand. Theriac.* 754. Possum etiam, si qui κατελυμένον maluerit, uti *P. Horreus Obs. Herod.* c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam *τεταμμένον Medicei* decreto sustinuit: facit enim orationem intricatorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμος μοῦνον Αἰγύπτου ὅρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium *Medicei* auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu *ψάμμος κατελυ*, *τεταμμένον* τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero *τεταμμένον*, ut *Wess.* cum aliis, sed *τεταμένον*, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in *Var. Lect.* sed invitum video aliter visum esse typothetae nostro. S.

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam *Reiskii*. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent *Aristidi* T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit *B. Maillet Descript. Aegypti* p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἐστὶ ἀνάπλους ἐννέα ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*; non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβῶν) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβέων legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliiopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliiopoli* Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἐφαίνεται μοι -- κόλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203.; *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἑόντος πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπρος *Dionysio* Perieg. 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* Theriac. 175. Prætulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα *Nili* quinque; duo quæ septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδή κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quæ hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringæ*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet* Descript. Aegypti pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάθεια* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήτων etc.) Haec et sequentia videntur obversata Thucydidi II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπείρωνται· ἐλπίς δὲ καὶ πάσας εὐκ. ἐν πολλῷ τινι ἄν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex Pausan. VIII. 24. p. 647. et ex Woodii libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. Larcherus adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura G. Raphaelis in priorem Petri c. 2, 6. ἐσχείων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτη. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. Aristides T. II. pag. 354. ed. Iebb., εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θάλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex Remig. admittam. Recepti sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρίην θάλ. Arch. monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀνατισμοῦνται τιστεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum Cahirensem Le Pere, in *Description de l'Égypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat Gosselin, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ῥηχίς δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Iudaeos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in Ptolemaei Tetrabibl. pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης Φυγὰς παρήλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino Iudaeorum legislatore Vignolius, Chronol. lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide Diodor. Sic. III. 40 extr. et quae ibi Wesseling. adnotavit. S.

11. ἐκ τῆς βορρῆνης θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νότιν Θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορρῆνης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείνης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ἅτων συντέτραυε μῦθον ἡσυχῇ φέρον βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamē. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν καὶ γε δὴ ἐν τῷ προανααισμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedito. Arch. οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit typhetha.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν καὶ γε ἢ ἐν τῷ προανααισμιωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθεῖν κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluerit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προανααισμιωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προανααισμιωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθεῖν κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικῷ; In his solemne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta habebamus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ καὶ de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim καὶ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καὶ γε δὴ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol.* Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μέζων ἔστι τοῦτου, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegyptio*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc *Aegyptus* est. S.

CAP. XII. [3. τῆς ἐχομένης γῆς] In *Lat. vers.* perperam positum *regionem utrique adiacentem*, ubi *utrimque* scripscram. S.]

4. κογχυλία τε φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid.* et *Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentendi et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Freretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὕτως etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex ἰδῶν, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [l. 9.] εὖ μὴν corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. ἃ ῥ' δεσκει Αἴγυπτον) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 41. πύλας ἐπέστησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἃ ῥ' δεσκει τὸ πιδίον. Scripsi etiam εἰνακόσια, quemadmodum II. 145. *Homeri* εἴνατον, εἰνάοντες nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et *Μοίρι* et *τετευληκότες* e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. νῦν δὲ, ἣν μὴ ἐπ' ἐκμαίδεια etc. Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: octo enim illos *cubitos*, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὐξήσιν. Mea saltem opinione nihil distaret *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδίδοι ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. εἴ σφι ἰθελήσῃ (sic legerim.) --- ἡ χώρα ἡ ἐνερθε Μίμφιος --- *κατὰ λόγον τοῦ παροχρημένου χρένου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδίδοι ἐς αὐξήσιν*) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas *Ask.* in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδίδοι* et *ἀποδίδοι* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὐξήσιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est *Nili* figura *xvi.* liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii* *H. Nat.* XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* *Obs. Geogr. Syr. et Aegypti* cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam ῥήσεις aspernari *Nostrum*, satis constat. Sed de verbo *ἀποδίδοι* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδοδοῖ significare possit. Illud video, ἐς αὕξῃσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iunctà mox utrâque voce ἐς ὕψος αὐξάνουσας dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδοδοῖ ἐς αὕξῃσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versionī in parenthesi interieci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χάρις αὐτῇ, qui praecedit, ad verbum ἀποδοδοῖ, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδοδοῖ etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος εὐδαμῖν ἄλλη ἀποστροφὴ) Valla ἀποστροφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae per-
fugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - - ἀποστροφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς ἀργμένος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμφυχον ἐκτείνετο - - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [l. 12.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδός: Ἀῆρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

eritus Eid. IV. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πίνει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ἔει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὕμνον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νόματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus δ' Ζεὺς, vel ὁ Θεός, εἶν dicebatur; (quam formulam Alcæus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo, ποιεῖν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δ' ἀληθῶς ὤμην διὰ κοσμικοῦ οὐρεῖν. VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονητότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poëtae versus illos, ἀπονέστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίον etc. S.]

13. ἄλλοι ἄνθρωποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ἄλλοι I. 48. et 125. ὧ' ἄλλοι II. 51. ἄλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὧ' ἄλλοι μὲν ἦα. ἡ τοιαύτη συναλοιφή τῆς νεωτέρας ἰαδός ἐστίν. διδὲ μέμφονται Ζηνοδότῃ εἰπόντι, ὧ' ἄλλοι μὲν ἦα Θεοὶ καὶ ἀνέρες. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ἄλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudorus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: Φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μάλιν ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπειδὴ δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὕσι τὸν σίτον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Arcam Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. F. Τηλέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. 'Ιλ. ὕ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiantur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὕς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem, „ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiæ c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφίεντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀσπάχνας. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα; tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque acutatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, suis fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden. Itin. Aegypti.

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in maddo solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operā ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι - - ὕς, et ἐπειὰν δὲ καταπ. τῇσι ὕσι, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσι, τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἑκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [L. 6.] ἐς μεσόγειαν τείνειν αὐτὴν pro quisquiliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηίων *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide H. 113: et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse causa ex contumelatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχηίας τῶν ζώων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχηίαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἥδη γὰρ σφί) ἥ τοι γὰρ σφί, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὃν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein L. 10. huic respondet, ἀποδεικνύοιμεν ἂν. S.]

17. τίνα γλώσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στηθείων ἦσειν ἄλγος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀλοθυγῆς μέγαν κακυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὖτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἰέναι habes apud Nostrium II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.]

CAP. XVI. 5. τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. lug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίης etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νῦν Κερκασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ἔτι μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ὥστε Μέμφιδος, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κείρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὄξυ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη Κερκασσῶρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodoteæ fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo Steph. Berglero debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) Ταυτικόν corrigentes male agunt, neque a Strabone XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Ταυτικόν στόμα, ὃ τινες Σαΐτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: Herodoti vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam Platonis ex Timaeo pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥέμα, Σαΐτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τοῦτου δὲ τοῦ νομοῦ μέγιστη πόλις Σαῖς: quibus non male nectentur Proclo disputata pag. 50. Confer Cellarium Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter Eustath. in Dionys. vs. 226. Nostrum secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum Phatnitico Diodori I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs Heliodoro I. pag. 10. Achille Tatio IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλεγχίας ἑρμύς, uti ad Hieroclis Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium Βουκολικόν et Phatniticum non discrepare, nominisque causam patetfaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμῶντοῦ γνώμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμῶντοῦ γνώμῃσι ὕστερον περὶ Αἴγυπτου ἐπυθέμεν, quod postea demum intellexi, quam sic de Aegypto iudicare in animum induxissem. Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νείλος ἐπιὼν ἄρει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. Colchi, inquit, esse videntur Aegyptii: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῆς - - γνώμῃς ὕστερον, prorsus esset insolens in Herodoto, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, viciis minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτειν περὶ Πακτύην I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύω ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερὰ θρησκίῃ) Maluissim, si mssti exemplo praeivissent, θρησκίῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a Johnstone publicata in Sophoclis Electr. 996. τῆς νεωτέρας Ἰαδὸς ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν· καὶ τὴν εὐπείαν, εὐπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογεῖν κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) Medicei πέλας Plinii verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de Libra et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene Salmasius in Solin. p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis; quo increverat, amnem descrescere. Culte Aristides T. II. p. 358. οὐ τοίνυν μόνον αὐξεται ταχὺ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὁπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσε. Diodorus praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In Latinis nihil mutavi, dubius tamen de Lauren-
tino, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et Vind. fuere. WESS. — Vallae latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura πέλας testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae πέλας faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiacere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahare; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster* ἀπολείπων τὸ ῥέθρον, (nempe κατὰ τὸ ῥέθρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπὶ ἀπολείπη ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἰκτῖνοι -- δι' ἔτεος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπὶ ἀπολείπη ὁ ποταμός -- ἀπολείπη ὁπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολείπη τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιλείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omitam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώτας. *Larcherus* vero πελάσας de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύων. S.

[18. αὔρας ἀποπνεύσας] *Commode* h. l. *Larcherus* ex *Scholiis* ad *Sophoclis* *Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρι πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor. cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoret. Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendiciis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. congescit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septentrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτου ἢ περὶ τῆς ἐσπέρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Mailliet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili causa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμότητων τόπων μέων etc.) ψυχρότερα coniectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμότητων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προϊὼν εἰς ἥττον αἰεὶ θεμνῇ. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et μέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invecum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc infertum, verum verbum *μίαν* expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. *τόπων*, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. *τῶν τὰ πολλά ἐστὶ*) Reiskius, *τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστὶ* - - - ὡς etc. Ego *τῶν τὰ πολλά* non moveo, et *τεκμήρια* siue *μαρτύρια* ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si. nude legeretur *τῶν πολλά ἐστὶ*, facile adsentiret viris doctissimis, intelligi e sequentibus *τεκμήρια* posse: sed turbat adiectus *τὰ* articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. *ὑσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι*) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [*ἐν τισιν*, pro *ἐν πέντε*.] merito explosit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [*ἐν παντὶ ἢ μέρεσι*.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione; quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periiit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. *εἰ τοίνυν ἐχρίονιζε καὶ ὁ σονῶν*. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ *ἰσονῶν* particulam *εἰ*. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere *εἰ τοίνυν ἐχρίονιζε καὶ ὕσιν ὧν*; cui notationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. *ποταμὸν Ὠκεανόν*) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο πέτραι Ὠκεανοῦ* Iliad. Ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν' ἀγχοτάτῳ ἢ χώρῃς) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphaelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεὸς de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem Noster de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adjuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl. virum*, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori impingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἐόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπειν.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurimum olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὕδατι, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος --- καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν --- εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Aliuscriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθεῖν (non τοῦ πληθεῖν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. S.

3. διακρίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Mediceei sumitur ac si αὐτῷ sive ἑαυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ὡρίων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὡρίων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν) Est cui οὐκ ἀποπνέει ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγίνετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γραμματικιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliàs. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκτετο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeceunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πύργους μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιγγενεσίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβαλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετὸς θρίπας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παιδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε, ἀπίθαινε (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δίνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλιβρόχην· αἶα δὲ ἐμβαλλόντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὧν δὴ) ταύτῃ ὧν δεῖ legit Val-
la; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δεῖ τούτῳ γῶ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) Dionysius Longinus περὶ Ῥψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷς, inquit, ὧ ἔταιρει, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliique editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξαι, WESS. — Ἀπίξαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legabantur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσεις: tum αὐτὶς --- δώδεκα ἡμέρας πλεύσεις, καὶ ἔπειτα ἔξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνομά ἐστι Μερόη) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere causa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in Ideen über die Politik . . . der alten Welt, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις εἰς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, *Stephs Byz.* et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor *Stephanum* non nihil discedere, sed illi dudum e *Nostro* medicinam *Hartungus* fecit Cent. I. 3. p. 641. *Ἀρχαῖμ* *Medicei* cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit *Reiskius*, non neglectis *Auxumitis* et *Aethiopum* urbe *Auxumi*. Ex Hebraeorum sermone *Ἀσμάχ* arcessivit *H. Relandus* Diss. de Coptica Ling. ad *David. Wilkins* p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et *Diodor.* I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνησι τῇσι Πηλουσίησι etc.) Vide c. 107. In *Ald.* et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus *Fr. Iunius* ad *Esaiæ* cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ --- ἄλλη δὲ, atque item alia.] *Daphnae*, uti idem et *Bochartus*, in sacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a *Pelusio* in *Itinerario Anton.* p. 163. Ceterum pro *Assyriis*, contra quos in *Edd.* praesidium ad *Daphnas*, fortasse consistent nonnulli; siquidem *Psammetichus*, *Assyriorum* potentiam deiecturus, *Azotum* *Syriae* obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus *Arch.* et *Vallae* accedam, et *Valckenarium* laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a *Relando*, *Spanheimio*, aliisque ostensum, *Syria* et *Assyria*, *Syri* et *Assyrii* promiscue *Veteribus* commemorantur; semper tamen *Herodotus* *Syrios* [sive *Syros*] ab *Assyriis* distinguit; hic itaque corrigendum *Συρίων*. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad *Aegypti* fines collocarit *Psammetichus*: ad Orientem *Aegypto* sunt obiecti *Arabes* et *Syrii Palaestini*: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νύμενται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦς ἢ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in *Var. Lect.* professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat; *Valla*. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, *Isaëo* p. 80; 44. et *Demostheni* p. 143, 96. Sed apud *Herodotum* οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos *Psam-*
Herodot. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίό τι (hoc intersero) [quae tamen particula τι non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφιάς θεοὺς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆγετο ὁ Σιύθης τὸν παῖδα, εἰ παύσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνε τι καὶ οὐκ εἶα τῷ γιγνημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δέ τινα) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius ab Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τοῦτους ἐκέλευε ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξελόντας praecepit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνι) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae causa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα: Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

εἰνα frequentatum; non tamen *Herodoto*, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦν. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [l. 3.] *Herodotea Gronov.* interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de *iuvenum Nasamon* umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque *Heeren*, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπεισθαι ἐς λόγους Ἐριάρχῳ) Resecui inopportuno *Medicei* glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus *Codd.* abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante *Florentia* dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευταία τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἡ τελευταία τῆς Λιβύης, quorsum tendit *Ask.* aut ἡ τελευταία τὰ τῆς, quae *Reiskii* sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium *Soloënta*, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum.* Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θαλάσσαν revocavi, scriptoris mori et *Codicum* auctoritati obsecundans. Adsolet sane *Africae* in *mediterraneum* mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θαλάσσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὧν τὸν νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [*Reiskius* puto] scriptis ad me litteris, εἰπὼν ὧν, ut respondeat superioribus φάσαι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπὶ atque ἐπὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae *H. Stephanus* de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπὶ notione postquam accipitur (qua eam *Wess.* accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque *Vigerus*, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπὶ hīc

notione particulae ἐπεὶ, *deinde*, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἐπεὶ ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura εἶπον, (scil. οἱ Ναταμῶντες) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπον, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. Hermannus in Adnot. 241. ad Vigerum, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἐπεὶ particulam, commode per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis Herodotus dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem*, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ἡσὶν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hic a Wesselingio ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξιθόντας δὲ - - - ἰδίῳ δὲ καὶ etc. itaque post ἀνέμων l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum Virum, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti locum*, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας) Pygmaei sunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit Nonnosi, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic Photius ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τριχῶν διδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene *Is. Vossius*, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosi regionibus, ad *Melam* III. 8. quibus iungi possunt a *Iobo Ludolfo* disputata *Comment. in Histor. Aethiop.* p. 70. *WESS.*

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσσην τάμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. *Mediam* autem *Africam* permeare *Nilum*, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare *Ampl. Bouherius* *Dissert. Herod.* c. 18. p. 190. confusionem amnium, *Nili*, et eius cui *Niger* nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. *WESS.* — At *Herodoti* quidem haec fuit sententia, *Nilum* *mediam* e transverso permeare *Africam*, *Istrumque* *mediam Europam*. Priorem καὶ particulam, *Wesselingii* monitum secutus abiicit *Reizius*: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum βέεῖ subintelligas: βέεῖ ἐκ Λιβύης, καὶ (βέεῖ) μέσσην τάμνων Λιβύην. *S.*

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam *Laurentio* a *Viro Cl.* in pactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes *Aristoteles* *Meteorol.* I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, *Noster* urbem; quo titulo in *Celtis* cum nulla sit, *Guil. Stukius* ad *Peripl. Ponti Euxin.* p. 164. Πυρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniecit esse: cui paria non facio. *Herodotus* ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit *Glareanus* et *Stukius* ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes *Brygen* seu *Pregen* scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem *Preginam* sive *Pryginam* adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis *Dalecampius* ad *Plinium* *H. Nat.* IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρης *Nostro* obtrudat. *WESS.*

15. Κελτοὶ εἰσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλίων) Corrigunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλίων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλίων Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extrema Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλίων κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἐντὸς σπηλίων insulae contra Hispaniam in mediterraneo m̄ari. ἔξω δὲ σπηλίων, τὰ Γάδειραι sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflii dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. ῥέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θάλασσαν	ῥέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστροῖναι Μελησίαν οἰκίαν-	Εὐρώπης
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύντας οἰκίουνσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. exceptis nempe Cynesius. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος --- κίεται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμίσσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἰσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσεύων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα. Nilum fuisse coniecit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμνων Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρινῶι --- οἰκίονσι: Nilus ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκίω, διὰ πάσης τῆς Αἰβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεκίοντα, ἐξευῖσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστρῷ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quema Imodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidnī ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θαυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλεῖω θαυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thueyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλά πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἡ θεά τε καὶ νόμους) Quinimo ἡ θεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκεί γάρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι τὰ ἔξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' αἰεὶ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες; inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἑόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ γ' ἢ sive ἐν τῷ γ' τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostri; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσιν: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaea, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocraton: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaea p. 110. VALCK. — Cur ἔθελαι, quam ἡθεῖαι, maluerit Vir. doctus, haud satis vi-

deo. *ἦτα* videntur magis esse *consuetudines singulorum*; *ἦτα*, *publici magis mores*. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσιν) Tractavit haec ill. *Es. Spanhemius* ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est-atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in *Schol. Oed. Colon. Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci Aurelian.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. *WESS.*

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor. Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομίσουσι) Nihil multo. Κομίσουσι *Arch.* (sic enim habet, non κομίδουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυρῶνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucyd.* I. 6. *WESS.*

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέεται) A poëtis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἐκνέεται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεσθαι. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατροῦχου παθίνου πέρι, ἐς τὸν ἐκνέεται ἔχον. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπέειν εἰς ἐν ἣ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de *Legg.* II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. *VALCK.* — Ergo ἐς τοὺς voluerat *Vir doctus*. At similiter IX. 26, 34. ἡμέας ἐκνέεσθαι, pro ἐς ἡμέας dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διαῖτα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide h. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. l. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρέων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θισσαλίων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et ξαῖς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in Pythag. reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δύνειν ταῖς χερσί, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αὐτῶν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλόν, et οἶνον πατιῖν Hybriæ ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Celeberr. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in Schol. ad Soph. Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, τρεῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc Sesostriis ista dicitur in usum introduxisse, ὑπαλκιμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθλύνεσθαι· ὁ καὶ Λυδοῖ; ὕστερον συμπεσιῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κέλευε σφίας, inquit Croesus apud Herod. I. 155. κιβῶνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἴμασι: quod Polyænus dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios Plutarch. T. II. p. 173. c. De Aegyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

23. διαφορίοις δὲ γράμμασι χρεῶνται) De Aegyptiorum litteris docte et prudenter Cl. Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt sacris sive Hieroglyphicis, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικαῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio Auriaei Principis, monstrante Hemsterhusio, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes Caylus

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis præclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor quasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἴματα δὲ λίνεα φορεῖται) *Lineas vestes Herodotum* videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. *Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae*, ait *Plinius* lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. *Pol-luc.* VII. 75. et *Forsterum* de Bysso veterum p. 85. laudatum *Heerenio* in *Ideen* etc. T. I. p. 137. S.]

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit *Huëtius*, *Vir Cl.* in *Origen.* ad *Genes.* p. 16. et in *Homil.* V. in *Ierem.* p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, *C. V. Vonckius*, *vir Ampliss.* *Obs. Miscell.* cap. 1. p. 60. *Caussam ritus*, quam *Noster* adfert, ridiculam ait *Guiliel. Jameson*, *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. *Fateor* id ultro. *Vitio*-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem* *Jud.* de *Circumcis.* p. 810. c. *Vir Cl.* in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus *Iudaeorum*, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et *Synesius* *Encom. Calvit.* pag. 70. d. cum *Petavii* observatis. WESS. — Conf. *Michaëlis*, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et *Meiners*, *De Circumcisionis origine et causis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting.* T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) *Valla interdum ter*, quasi triplesset. *Mihi* istud, modo scripti *Codd.* addicerent, non displiceret. Vide hoc *Porphyrri* ex *Chaeremone*, *Abst. An.* IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπελούοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τοῦ κρύου, καὶ πρὸς ἀρίστην, καὶ πρὸς ὑγίαν. Quae et *Mediceo* et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro *ισθῆτα βαλῖν Aldi* et *Arch.* [1. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — *Vulgatum λαβῖν* primus dedit *H. Steph.* ex codice puto msto. S.

19. ἴδου - - αἶνος ἀμύμων) *Eum* in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., ante pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνον οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. *WESS.*

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corripbat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δαίτονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiat: passim ἔφειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur τρωκτὰ et τρώξιμα, quae ὡμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ ἀπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώνας ἀνέχεσθαι φησὶν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατίονται alius erit locus. [Vide *Adn.* ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorundem τῶν εἰς ἐστὶ ἀρχιέρεως [I. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιέρει, τὸν ἀρχιέρεων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. *WESS.*

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: Boves mares *Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. Aegyptii rufos boves τοὺς πυρροὺς βοῦς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum supersticiosissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἀβυτον ἡγεῖσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrarentur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. v. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. Pauw planissima fore censebat omnia, modo βούς τοὺς ἑρεμνοὺς, *nigros boves*, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse τοὺς δὲ καθαροὺς βούς τοὺς ἑρταίους etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui καθαροὶ essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an καθαρός sit et immolari Epapho hos possit, exploretur. S.

4. ἐπιστάσαν) ἐπιστάσαν ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca εἰ καθάρῃ τῶν etc. [l. 7.] convertenti in εἰ κατορῇ τὶ τῶν, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad ἰδῆται intellige ex praecedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἰσίων, ut mox deinde ait. S.

[8. ἐν ἄλλῳ λόγῳ potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. γῆν σημαντρίδα ἐπικλάσας) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντρίδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. creta Asiatica. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερέων et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ εἶλον) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνον, aut κῆλον, ῥυτὸν,

καμὸν, σπειδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἴπαια et ἔκ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac dein, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recordor, ἔκ' αὐτοῦ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμὸν referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] καταρσάμενος, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* *Ibid.* et *Osirid.* c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor.* *Dissert.* VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν πρηνεστεύσωσι τῇ Ἱερ. etc.)

Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium Codd. iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. Impulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque Parisienses scripti atque alii hoc non habent loco: arguet, his sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προσηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcissione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis aequae firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat Noster, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατιύξωνται obdormierunt redderet, adegerit. An κατιύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam Vir praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. S.

[5 et seq. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. *Κοιλία*) ventriculum simul cum intestinis exemi-

nam hęc intelligamus, caussam equidem video nullam. S.]

15. ἐπειὰν δὲ ἀποτύλῃται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Lucianea retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἔτιος, καὶ θρηνηνοῦσι - - - ἐπειὰν δὲ ἀποτύλῃται καὶ ἀποκαλύσωνται. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύλῃται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύλῃσθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Lucianea quoque comparavit. Ut in his τύλῃσθαι et ἀποτύλῃσθαι, sic Il. 73. πιρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα ἐπειὰν δὲ ἀποπιρῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Piersoni Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. τὰς δὲ θηλίας οὐ σφι ἔξιςτι θύειν) Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos gigante, ἐπιχειρήσαν θύσαι καὶ ἔθυσαν ἂν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἔξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Hist. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, struetura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινώμενα, c. 66, 15.] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. οὗτον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βούν ἂν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἰδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὶς Θεβαίῳς ἰδρυνται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτενται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ si saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44. κίρόμην, ait, ὁπόσους χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἰδρυνται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἰδρυνται ac ἰδρυνμένοι ἔχουσι, sive ἰδρύνασι ἑαυτοῖς: pro quo ἰδρυτάμενοι ἔκτενται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébécen. S.

2. Διὸς Θηβαίος) Rediit Iovi solemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυνται ἱερὸν in *Vallae* Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic. I. 15.* Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med.* Ionicam formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προίχισθαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et *Cl. Reiskii* opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a *Sann. Bocharto* Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis *κρηπροσώπων* nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani Astrol. c. 8.* et *Proclo* in *Timaem* p. 30. WESS.

19. Φωνὴν -- νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ -- νομίζουσι Σκυδικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενόμισαι. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis Narrat.* 44. ὅς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο μύτατον ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιος etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch. Is. et Osir. c. 9.* ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγαγόντες ἡμεῖς Ἀμμωνὰ λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata *Muratorii Th. Inscript. pag. 73.* ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMY in *Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30.* Convenit Ἰμνν Amun, et Ἰμνν Hamon, *Ierem. XLVI. 25. Ezech. xxx. 15.* Vide doctissimi *Iablonskii* Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas adverte. WESS.

27. τύπτονται -- τὸν κριὸν) Arietem verberant, *Laurentius.* Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἴτεος. Poëta in *Hephaestione* pag. 34. καττύπτισθε κόραι, καὶ κατερείκισθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit *Valla.* Nos, sacro in loco, ut *Grunov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera ip

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. *ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε*) Haud scio an sit *ἐν δὲ δὴ* deterius. Lucian. Astrol. c. 4. *ἐν δὲ καὶ εὐνόματα αὐτέρεται ἐπέθεισαν*: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. *ἐν δὲ δὴ καὶ Λετβίους* -- *εἴλε*: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus *δὴ* restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. *πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε* paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, *ἐν δὲ*, non *ἐν δὲ* hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaeff. *ἐν δὲ* correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectā *δὴ* particulā; quam et h. l. si quis revocatum cupit, quod Schaeferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque *δὴ*, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. *ὥς ἔλπομαι τε*) Correxerat vir eruditus in Miscell. Lipsiens. *ὥς πέπυσμαι τε*, quod merito in litteris ad me spernit. *ἢ ἐμὴ αἰρέει* amplius est quam *ἔλπομαι*, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti *λόγος αἰρέει*, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. *ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς*) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Herculis titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus tradebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit Hercules. Legendus est Cl. Iablonskii Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. *ἐπὶ τε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν εἰ δυνάμεκα θεοὶ ἐγένοντο*) Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo Herculem
R

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *ἑξήκοντο* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et Wess. tenuerat. Commodius H. Steph. in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans Iablonski in Proleg. Panthei Aegypt. pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. Larcherus, contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.*]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μέγαθος* ex Athenaei III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum, nullo mssorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra Var. Lect. ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem Cl. Wasse in Thucyd. IV. 13. Latinos Zmaragdum maluisse, cognitissimum est, quo de Ian. Brouckhusius in Propert. II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μέγαθος*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc T. Fabri *μεγάλως*, a Gronovio castigatum: indidem Reiskii *μέγα φῶς*, non magno utique molimine. Ego in Laurentii et Porti partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. WESS. — Nempe adverbialiter pro *μεγάλως* positum *μέγαθος* Portus censuit: quod utique insolentius. Quod ad Reiskii spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ literas. Cuius confusionis in Athenaeo exempla nonnulla observare memini: alia duo Schaeferus adnotavit, unum in Notis ad Gregor. Dialect. pag. 525. alterum in Indic. Graec. in eundem librum, p. 929. Vide etiam Wesselingii Adnot. ad II. 48, 7. et Var. Lect. I. 58, 4. De *smaragdina*, quam Noster dicit, columna consuli possunt quae Larcherus ad h. l. adnotavit. S.

12. *τριηκόσια καὶ δισχίλια*) Fuit Tyrus post Sidonem *μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in Strabon. XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, Esaiæ Propheta c. XXIII. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hic perhiberi; quod praeter alios egregius Vatis eius explanator Camp. Vitringa condocesecit. Fieri potest, ut Nostrum, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. *τριηκόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἐπανομίην ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo εἶναι vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) δέκα γενεῇσι corrigit *Maussacus* ad *Harpoc.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεῇ subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένη, et IV. 147. VALCK.

Ibid. πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερα) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb.* Chron. p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in Θάσος conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli πάντε. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani* Θάσος, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, H'. δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος h. e. octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est. Mutavit factor *Berkelius* posuitque δέκα, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. ὅκτω γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὅκτω et πάντε scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare H'. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π'. (i. e. πάντε) mutatum: sed scriptura Π. pro πάντε vetustior est, quam illa qua ἡ. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim ἑκατὸν significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol.* Herodoti consuli potest, vulgatam scripturam *πίvre* defendit. *S.*

23. ὡς ἤρωϊ ἐναγίζουσι) Sugillat *Plutarchus* de Malign. Herodoti p. 857. d. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicata est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor.* dialect. ion. §. 109. ibique *Koen.* *S.*

CAP. XLV. 11. χωρίς ὑῶν) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis *sues* immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit οἶων: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἶων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, οἷς θύουσι, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, ὅς θύσαντες, πατρίωνται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσάσαστο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem Φησὶ Φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. Οὐκ ἐσθλεις οὖει, ἐγὼ δὲ γ' ἤδομαι Μάλιστα τούτοις. Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, ὑὸς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαιντο, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, οἶων hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro οἶων in hoc codice perspicue οἶων scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est οἶων

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam v literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\omega\omega\upsilon$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\omega\varsigma \alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma \alpha\upsilon\theta\eta\upsilon\alpha\iota\omicron\upsilon\varsigma \delta\upsilon\omicron\iota\omicron\upsilon\epsilon\iota\upsilon$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\pi\iota \tau\eta\varsigma \pi\alpha\tau\epsilon\varsigma \text{ Αἰγυπτίους Ἀνθρώπων θυσίας}$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskius Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα, [l. 14.] quo modo et mstus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\epsilon\iota\epsilon\iota\alpha \epsilon\iota\eta$) Voluit-ne Arch. et Vind. $\epsilon\upsilon\mu\epsilon\iota\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron \tau\epsilon \kappa\alpha\iota \eta\mu\acute{\iota}\nu \epsilon\upsilon\mu\epsilon\iota\epsilon\iota\alpha \mu\epsilon\upsilon \epsilon\iota\eta \tau\omega\upsilon \epsilon\iota\sigma\eta\mu\epsilon\iota\omega\upsilon$, $\tau\alpha \mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\tau\epsilon\alpha \delta\epsilon \alpha\acute{\rho}\rho\eta\tau\alpha \sigma\iota\gamma\eta \tau\epsilon\tau\iota\mu\eta\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\upsilon\phi\epsilon\iota\upsilon$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\upsilon$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quoscunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\omicron\upsilon \mu\omicron\iota \eta\delta\iota \acute{\omicron}\nu \epsilon\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\eta \theta\epsilon\omega\upsilon \mu\acute{\alpha}\chi\eta\upsilon \omicron\upsilon\chi \eta\delta\iota\omicron\upsilon \epsilon\mu\omicron\iota \gamma\omicron\upsilon\upsilon \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. Iebb. $\omicron\upsilon \beta\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\upsilon$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\upsilon\chi \eta\delta\iota\omicron\upsilon$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\mu\omicron\iota \mu\acute{\epsilon}\nu \omicron\upsilon\chi \epsilon\upsilon\pi\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu \epsilon\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. $\alpha\upsilon\theta\eta\upsilon\alpha\iota\omicron\upsilon\varsigma \gamma\acute{\iota}\gamma\upsilon\sigma\theta\alpha\iota \acute{\omicron}\kappa\omicron\sigma\alpha \delta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$. Verum $\omicron\upsilon\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon \lambda\omega\omicron\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon \chi\epsilon\iota\omicron\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\upsilon \kappa\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota \tau\omicron\upsilon\tau\omega\upsilon \epsilon\iota \alpha\iota\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si $\epsilon\upsilon\kappa\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, .ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, *ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc.* spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique *ἐκ δὲ τούτων εἰς* non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo *Θμουῖτων τράγος*. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. *Θμουῖς*.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesiorum tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii*. *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσι non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? Odyss. ρ'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἑρσέντας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ἄρην ἔχειν τινὸς, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἑρσέντων) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ἡστυ* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum > magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Susplicari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. *Schaefer*, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is *Schaeferus* ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex *Eidyll.* VIII. 51. *ὦ κόλει, καὶ λέγε etc.* ubi graecus *Scholiastes* consentiente *Hesychio* monuit, *κόλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter *mutilum* dicitur. Adiciit *Scholiastes*, *ἡ μικρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μακρόν* scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, *Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam *Eustath.* ad *Iliad.* p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) *κόλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere *mutilum* (τὸ κόλον) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilus lactis maior ubertas. - - - Mutilum in utroque sexu utilius.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) *clementior hiems, mutilum probabimus marem.* Est praeterea *κόλος* etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros Iablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec Plutarchi Is. et Osir. c. 73. αἶὼν ἐστὶν Ἰβίς - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesi usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura vir excellenti eruditione S. Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et Iablonsk. loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐνεπίμπλατο γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουϊτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesi: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπικετο, haud satis in liquido. Vallae versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. Iablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere Portus et Larcher. S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. Euripides Suppl. 926. Οἱδὲ ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - αὐτοῖς τεθρίπποις. Sophocles Aiac. 26. ἰφθαρμένους - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππων. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. Medicei Passioneique ἀπ' ὧν ἔβαλε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίοι ἐγγενεῖς, tametsi sint indigenae, ἐς ἱερὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστέρχονται μόννοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud Herod. VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ θραχὺν ἰόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι πηγεῦσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et συβῶται Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρπενας ὡς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατισθιόντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίη -- τῶν ὕων τῇ Σελήνῃ ποιέται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπίστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπιὼν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὑπ' ἀσθενείας βίου στρατίνας) Aldinum βίου τε τινας H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit Βαιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείαν Nostri usu morbum esse, ἀσθενείαν βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Στρατίνας ὡς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ὑπόρουν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ στρατίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἑβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ἑρῆς τῇ δορπίῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Iorum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena; qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, *primo festi die*, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρτοῦρια: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiici etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam δόρπια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χοίρων) *Larga Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, *alia Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων.* Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. WESS. — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in *Notis* ad h. l. subiiciens: *les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus.* Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaeß.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (*Schol.* ad *Aristoph.* *Ran.* 341. cum *Notis Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ὁρτὴν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλίσσται δὲ τὰδε νευρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῦον maluisse, Reiskium νύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consulę in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νύοντος τοῦ αἰδοῦς desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἑλλήνων αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκοτώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ θάλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima Φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ π οὔνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾦν τοῖσι Ἑλλήσι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero considero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, sicuti Il. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimonia credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοίότροπα γὰρ αὖ ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἡθεὶ τε ὁμότροπα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπεσείεν γε Φῆσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλλησι ὁμότροπα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto sunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto sunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, casu fortuito quadrare vel congruere, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, quadrare, consentire, congruere, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta casus fortuiti notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) discrete dixerat, paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνδρῶσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel exsistunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοτέρῃ.

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis De la Barre voluit, cum quo Corayus apud Larcherum consentit) scripsisse Herodotum; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίσειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἐσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, locis illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit Wesselingius, et qui ei suffragatur Larcherus; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ Thucydides dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec Diodoro obversata suspicor I. 97. Melampodem tamen in Aegyptum deducenti. De Nicephoro, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης Melampus, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοις) Sic iuncta procedere debent. Gronovius copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [l. 9.] distracta voce, quod et Reiskio libuit. Neptunum vero Afrorum habet IV. 188. atque hinc Eustath. in Homer. p. 1586, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellectu ex sequentibus μαθόντες. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 495. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De Mercurii Graecorum obscoenus excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. *Iablonskii* lib. V. 5. Iam cur ἤδη *τηνικαῦτα* [l. 7.] acrius multo quam δὴ *τηνικ.* sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet *Aldinum* modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. *Sophoclem* Oed. Colon. vs. 436. *Procopium* B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἤδη. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde *Athenienses* in *Hellenum* numero censi; quod falsum. Sin ἤδη, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in *Hellenum* numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοις) Hoc melius. Confer. I. 57. In *Samothracum* mysteriis ex Pelasgorum sermone *Mercurius* *Κασμίλων* titulo censebatur, quod scholia ad *Apoll. Rh. I. 917.* testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec *Clementi Alex.* in mente fuisse, cum fine *Stromat.* primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θένειν ἱκται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque *Protrept.* p. 22. derivationem *Platonis* *Cratyl.* p. 397. amplectitur. Prisci illi Θεὸς ex [θίω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν *Eustathio* in *Hom.* p. 1148. [*Iliad.* p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et *Etymologi* fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθνον, *Laurentius* verterat in deorum invocatione omnia inmolabant, secutusque ex parte *Gronov.* est. *Palmerius* vero, quid sibi vult ea versio? num etiam sterces et feces diis inmolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἔπειτα δὲ, χρόνου πολλοῦ διεληθέντος, etc.) *Benedictus*, in *Actis Philol. Lips.* saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπὶ ὧν ἐχρη-

στηριάζοντο (l. 13.) particulam ἐπὶ cum ista ἐπὶ τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον - - - μοῦνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῶ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλονται) Vercor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελόιστο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἤκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit χρεῖσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χρεῖσθαι, [l. 15.] χρεῖσθαι corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην - - ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignotatum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut *vere dicam*, congruit Thucydideo ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut *ita dicam*. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam anonuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot mssis ratum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2: de Pythagora, οὐκ ἐχθὲς καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακοσίσις ἔτησι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnúmerantur anni istic cccxii. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτι ἐστὶ τετρακοσία εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακοσίσις ἔτησι - - πρεσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. οἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἑλληνί) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. T. V.

tia; indicant, *primos versibus descripsisse atque ornasse*. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ *Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον*. h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musaei III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ εὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. d. quem quoque vide XIV. p. 627. d. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. ed. *Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, *fefellisse Herodotum in sententia de Homero et Hesiodo, primis conditoribus theogoniae Graecae.* „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοί εἰσι οἱ ποιήσαντες Θεογονίην Ἑλλᾶσι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιεῖν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιεῖν significat versibus exponere, carmine complecti; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut *Scriptori* haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitasseque. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιεῖν λέγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo et Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum *primos Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiecit ἐν ἀντὶ Ἑλλήσι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρῆσιν μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτη ξυνοικεῖ τῷ πατρὶς ξυνειντή *Euripid.* *Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγνηεν Αὐλίδι, quod utique ἔγνη' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. *Sophocles* *Trachin.* 176. ὡς -- ἀνδῆσαι ποτε Δωδῶνι. *Plato* *Menex.* p. 245. τὰ τροπαία τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταΐαις. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Nep- tunus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηΐας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱρᾷται μὲν οὐδεμὴν οὔτε ἔργεος θεοῦ οὔτε θελήσεως ἀνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱρηΐας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱρᾷς ἐκ Θηβίων ἐξελχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρᾷς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱρᾷς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πληθος ἀνθρώπων. ἱρῶν scribit *Auctor* libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. b. [p. 272. c. ed. Caš.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialectic ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθαισίων, ne aliq̄ advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱρεῖαι, ubi Nostri praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπταμένας) ἀναπτομένας *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavisse, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδᾷξασθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ) Io. Iac. *Wetstenius* ad secundam *Petri* Apostoli c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle *Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφητῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμηνεία) Graece non dicitur προμενής, sed πρεμενής et πρεμνεία: scripserat fortasse, Πρεμνήν vel Πρεμνηνή. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμηνεία Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in *Odyss.* p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμηνεία, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat: licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperiatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustant Reitzius ad *Lucian.* Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides I. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρὸς ἑλάνην εἰς Θεσπρωτοῦς δουλεύουσα ἔπειτα αὐτῷ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ ἐν Πιφυκίῃ Διὸς ἱερὸν ὥσπερ ἦν οἰκός, ἀμφοτέρωθεν αὐτῷ ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διὸς, ἐνθα ἂν ἀπικέτο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eas colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεύουσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολεύουσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκνύη offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκνύη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δυνεύουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πεπρήσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πεπρήσθαι vel πρηθῆναι. Herod. VIII. 105. παῖδας — ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρᾶθεις εἰς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακιδάμονα γράμματα περιφθίντα ἐάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro Diogenis Laërt. I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκέρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud Thucyd. VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὀπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεϊάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, Bocharti, Gronovii, Triglandii, aliorumque suspensiones et conjecturas, nondum in expedito versatur. Valckenarium adi ad Tragici Phoeniss. vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi Valckenar. monuit, cum his conferenda sunt Scholia vet. ad Sophocl. Trachin. 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολλοὺς, quod vulgo legebatur, ex Hesychio (in Πελείους) corrigendum esse πελείους iam olim Sallier in Actis Acad. Inscript. T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a Brunckio receptum est. A quibus parum abludit quod ad Virgilii Ecl. IX. 13. Servius adnotavit, Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici. S.

3. ἐδόκειον δέ σφι ὁμοῖα ὄρνεσι φθέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores Grammaticos ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδοῦναι niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit Cl. Hemsterhusius utriusque usurpandi morem ad Luciani Somn. c. 2., adseruitque Ionibus ὁμοῖα τοῖς etc. Edidit Aldus III. 35. ὁμοῖα τοῖς πρώτοις: mutavit H. Stephanus; et sic tamen eiusdem Musae c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in Var. Lect. significavi. S.

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex Florentino vir Clariss., divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnatur cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱεῶν sive ἱεῶν de victimarum extis interpretantur, et ad haruspicinam referunt: ἱεῶν non aliud esse ac ἱερίων, sicuti χήναι et βόαι, de

anserum boumque carne, quae aliis χήνια, βόεια: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικῇ divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. *WESS.* — *Vallae* interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit *Wess.* quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἱερὰ hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc *Herodotus* dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam ἔστι δὲ, sed ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ - - ἡ μαντικῇ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de *Dodoneo* oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικῇ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum *Pavio* *Reiskioque* scripturam ἱερίων probemus, statuamusque ἱερίων pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱεῖρα vel ἱεῖα, sed constanter ἱεήια dicat *Herodotus*. At nimirum τὰ ἱεῖα frequenter *Nostro* idem, ac τὰ ἱεήια, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θῦσαι τὰ ἱεῖα, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱεῖα, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἰποῖσι χρηστηριάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit *Herodotus*. S.

CAP. LVIII. 1. προαγωγὰς explicat *Gronovius* et ad *Pauli* *Epist.* ad Roman. 5, 2. et *Ephes.* 2, 18. docti in-

interpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγή est προσέλευσις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) Stephan. Byz. Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστίν φησι, διὰ τοῦ ἰ. Quae Ethniconographi cum Gronovio non laterent, vicit Medicei spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. Bubastis, exemplo Nostri II. 67. et 137. dicitur Pomp. Melae; aliis Bubastus, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex Arch. Vind. Pass. in μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπεὶ ἀνὴρ κομίζωνται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κομίζωνται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae Galeo obversabantur, Aegyptiorum κομίσιας attigit vir Magnus ad Diodor. Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐγχερίψαντες τὴν βόριν τῇ γῇ) Placet Arch. ἐγχερίψαντες, quem ille in modum III. 86. et Aldus IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχερίπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μὴ πού τις ἡμῶν ἐγχεὺς ἐγχερίπτει βροτῶν: at vs. 723. ἐγχεμπτ' αἰὶ σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Eclog. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐπιχερίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste Grotio, ἐπιχερίμπτει. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. Ruhnkenium in Timaei Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo amando. WESS. — Conf. Var. Lect. ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud Sophocl. video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐγχερίπτει citatum ex ed. Ald. et ad vs. 723. ἐγχερίπτ' ex cod. Baroc. ms. Sed utroque loco Brunckius id verbum in-

sertā μ literā edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito ἐπιχρίπτει Heeten T. I. P. r. p. 168. ἐπιχρίμπτει ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatus Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· ἐς Ἡλιοπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad *Pausaniae* I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. Achillis τὰς κόμας Πατρόκλῳ κμηθεύσας *Philostr.* Vit. *Apoll.* VII. c. 36. Vid. *T. Hemsterh.* in Add. ad *Luciani* p. 850. et *F. L. Abresch* in *Diluc. Thucyd.* p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante *d'Orvillio* ad *Chariton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti *Cl. Wasse* testificatur in *Indic. Thucyd.* voc. Ὅσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praefererat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in *Praep. Evang. Eusebii* p. 279. D. ἐν τῇ Συρίᾳ - - ἀπεκρίπτοντο πολλοὶ τῇ Ῥέᾳ: in honorem *Opis* sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si Grammaticos, quos [in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae *San-Germansenses*: λύχνα οὐδέντερος· Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύνκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύλλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλεα στίκτος [loco αἰλός] καὶ ἐλαίου, plena partim adipe, partim oleo coniecit Reiskius; quod sal ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κέραι λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulantem, in Pol- luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accensiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω --- ἐωράκασιν, οἱ τὰς τεσσάρων καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εἴτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante. Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo κατωφερῆς, nescio an motus Hesychii κατωφερῆς, κατω φερόμενος. Novandi caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ῥύσις τῆς λίξεως, ὥσπερ κατὰ πρηνούς φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν θυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali- bi, sicuti et Appianus, χωρία κατωφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scri- bes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἔδν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde Valla ac- ceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G.

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex Diodoro I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἱ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι οἱ γε Ἀνδρᾶς δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat Thucydides. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γε οἱ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse Gronov. S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότηρον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότηρον *Hesychius* recte reddidit μακρὰν τετρακμμένον. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμῖξαι. Apud *Herod.* VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐξοκαλέετο θέλων αὐτῷ συμμῖξαι: recte *Valla*, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. συμμῖξας τῷ Δερκυλλίδῃ. *Demosth.* p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In *Aristoph.* Ἐκκλ. vs. 512. Οὐδέμιᾶ γὰρ δευποτέρῃ σου συμμῖξας οἶδα γυναῖκα: sic scribendum ante *Dawe-*sium vidit *T. Faber*. Suspicio tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐξ λόγους εἰλεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐν ἱεροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελεῖν vel εἰλεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότηρον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότηρος non est nutrimentis depul-

ans, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τετραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. lusciniæ, nidis ereptæ atque in caveis altæ, ἀπότροφοὶ τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἂν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμιῆσαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθέλων σφι συμμιῆσαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θέλων αὐτῷ συμμιῆσαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti æquum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γένόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ αἰλούτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐπώλυσαν, μηδὲ εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς αἰλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖσι) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχενόμενα, αἶτ, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsarum aedibus αἶτ, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερὸν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται ἐπὶ τὰ Θηρία ὅππῃ δεῖν ἀποβλέπειν. tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μῆτε συγγινόμενα, μῆτε γεννώντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, *Eustathium* uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 311. 223, IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud *Eustathium* quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum *Schaefero* receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenire *Galeus* et *Wasseus*, (vid. ad *Thucyd.* p. 151.) vix a correctoribus expectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνείται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit *Valla*, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. *Observ. Miscell.* III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνείται τὰ Θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. *Herodotum* tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνείται vel ἀνέεται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab *Herodoto*, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνέναι vel ἀνῆναι, et ἀνείσθαι: rarius illud *Xenophontis* de ainabili suo secessu *Scillunteo*: ὁ χώρος ἀνείται ἱερός εἶναι: in *Socrat. Epist.* XIX. ad *Aeschinem* fortasse scripta, quem multo maioris faciebat *Xenophon*, quam *Plato*. VALCK.

Ibid. ἀνεῖται τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in Casauboni notis ad Sueton. Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit Diodorus I. 83., Nostri vestigia premens. Ἀναγκαιή, [I. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἀπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἀπαντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύν-τροφα etc. non tamquam absoluta per se ἥσως accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles; et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino Diodor. Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.

21. δὲ δ' ἂν ἴβιν ἢ ἴρηκα etc.) Eadem Diodorus, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἴρηκα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. Eustathius Iliad. N'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἰέραξ δατύνεται. Neque dubito de Herodoto: scribae minuta huiusmodi negligunt, et qui msstos comparant, non semper acutum cernunt. Cicero I. Nat. D. cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto: quibus paria Quaest. Tuscul. V. 27. cum Davisii observatis. WESS.

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare Pass. et Mediceus. Αἰελοῦρος Ἀττικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, Moeris. Explicat eandem vocem Etymologus p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati Io Piersonus in erudito commentario ad Moeridem p. 36. WESS.

7. πτείναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. *Παρίονται* mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum *παρίεθαι* *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* *Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 650. A. de fructu quodam, *ἐπὶν, αἶτ, ἀνὰ θῆ, ποιῶσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλυστα, καὶ παρίονται ταῦτα*: vulgatur *παρίοντι* redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in *Epistola Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi *περιβλέπονται* transmutandum est in *περιβλέπονται* VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: *ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage*; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse *κρίναντες μίντοι οὐ τι ἀτίονται*, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ *παρίονται*) Male abiit in *δατίονται*, cuius in adtribuendo et dividendo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἐφῶντες *παρίονται*, expulso inportuno *δατίονται*. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guicelo*, *πατίεται, ἐσθίεται. πατίοντο, ἐγεύοντο*. Felium autem hanc indolem et *φιλοτεκνίαν* describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεῖα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελοῦρους. *Feles in furorem aguntur* interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱερὰς στέγας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. *Φέρουσι εἰς τὰς ταμιχείας ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κιδεῖα - θάπτουσιν ἐν ἱερῇς θήκαις*. Statim ὡς δ' αὖτως [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. *Ἰχνευταὶ* [l. 5.] sunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth. Coislin.* p. 467. *Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι*, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt *ἱερὰ στέγαι*, et *ἱερὰ θήκαι*, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Saey*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis capum, in aliis felium, in altis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλει. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *selem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ὕβρις ἐς Ἑρμῖω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio *ibidis* nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis τοῦ σκας ἱράς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱράς τοῦ Ἑρμῖω, sic et alibi ἱρὸς cum genit. casu, illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὐρὸς ἱρὸν Μητρὸς Δινδυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραί εἰσι τῆς Ἰσῖος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν ὡν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλειψόμενον γὰρ ἴσθι τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡς, χνίωιν ὡ πολλῶ μέζονα. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nempe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφυνε) Eadem *Aristoteles*; in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie *Hist. Anim.* I. 11. II. 10. V. 33. et post *Philosophum* plures *Graecorum* *Latinorumque*. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, *Hermet. Aegypt.* c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote*, traduite par *M. Camus*, T. II. art. *Crocodile*. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyrio*, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens *Bastius*, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de *Dialect.* p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* *Rhetor.* [immo, *Ethicor.*] ad *Eudem.* VII. p. 189. [ed. *Wechel.*; p. 271 med. edit. *Duval.* T. II.] et *Aelianus* de *Animal.* VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἑνοπονδαῖ ἐστὶ: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας - - εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἑνοπονδαῖ ἐστὶ: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem*, *Aelianum* et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente *Gesnero* *Hist. Anim.* IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐώθει [l. 23.] bene habet, *Florentinique* auctoritate III. 33. IV. 33. [P] rediit. WESS.

26. οὐδὲν εἶναι) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθόν, *Aelianus*, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. c. 11. et hanc partem [Historiarum Nostri] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀγνάματά τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, fusi et factitii lapilli designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ οἴλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epimicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἔσμων [sive Νασμόν] μελίσσης τῆς ἀκρεχόλου γλυκὺν συγκυρκαήσας ἐν σὺνφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poetæ locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in Adnotat. WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμόν pro vulgato olim ἐσμών, *Iacobŷio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv. in Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χαμψαί Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* Panth. lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse lacertas, sive χειρσαῖους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* Hierozoic. P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πολίτης Πάπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* Pr. Ev. X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κίρκον δ' ὕδς, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχίστην, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artadi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιεῖσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut rasae hastilia virgae latini poetae. *Aristoteles*, ὥστε δοξαζοῦν ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud Nostrum I. 52, 4, hastile est, lignum hastae vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro praefixam significat, et a Lexicographis, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hic adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ae ξυστὰ ἀκόντων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν iaculum significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hic coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa Gronovius posuit, notque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖσθαι λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer Adnotationes Gronovii. WESS. — Reprehendit Gronovius *Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur squamosus; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. *Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables; qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat. T. I. p. 57 seqq. S.*

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσω. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praeceuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κέντρασται μὲν τὰ πτερά χρυσοῦ καὶ πορφύρας Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostris praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιηγησθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S. 13. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Mediceis δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranæ conplures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γυνὴν χάματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φέρει τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputationem, *Sylog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατὸς εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα φορέουσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguim superstitionem. Puto ἐν Μετῇλαι scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latonae* oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde *Sebennyticum* Nili ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [L. 3.] male praeterierant *Florentiae*: quae enim sequuntur, illō carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. dat מִן הַיַּד הַזֹּאת הַיֵּשׁוּת chershydram sive *chershydram* volantem Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεοσάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρύξ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίαις ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα. Πορτο σωροὶ ἀκανθέων [L. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφιν ὅσα ἀκανθαί λεγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωρὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praefere docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὀστίων, quod vulgato praefendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφιν ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτισθαι ἐκ Ἀἴγυπτον] *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae* vento *Africo* invectas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsán memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγυγον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et complura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossemens fossiles de Quadrupedes*. S.

6. ψιλὴ τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἧδ' ἰδὲν, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ἔλπν μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ἔλν λευκὸν ἵστί, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκόντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκόντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσεβέες περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο. Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησιν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκειν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὦν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τούναντιον εἶπες ἡ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει, μνήμης ἀμελητησίᾳ, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quintilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstarē memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκόντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρώπων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὲν νέα πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus, vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, Aegyptii ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λέγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἑμπυρὸς, πεπαιδευμένος, interpretatur: et *Λογίαν* *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B'. ad quem inodum IV. 187. Plures ὑγιεινέτεροι cum *Eustathio*. *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν αἰσίων μάλιστα τίθειν νοῦσους egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ αἰσὶν a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. *WESS.*

13. ἀροφωγίους etc.) Quae hic leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγῆσεως ἐπιπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀροφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλείψει, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλείψουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετένεγκεν ἐκ τῆς Περιγῆσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diadori* T. I. p. 89. Sed ista Asiae Περιγῆσις *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspice *Gronovii adnotationes*. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλήστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. Ε. Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀρεφάγους φασὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίωντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Aretaeo* I. *Morb. Acut.* c. 9. ἐκ κριθῶν μίθν *Aeschylō* *Suppl.* 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. *Mosis* aevo in parte *Aegypti* vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* *Dissert. de Terra Gosen*, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρπιδίων) *Aristophanis* μικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταμιχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμας, posse censerī. ἐφθα̃ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu *Aegyptiorum* disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθοὺς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάσιον) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a *Gronovio* exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου. Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντῃ πηχυαῖον ἢ δίπηχυον) Quum ante Gron. δίπηχυον legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργῳ paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυον ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργῳ et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντῃ, quae alias, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια etc.) In loco perdifficili, quem inagis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπάξια ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπηγητέατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἀξία ἔνεστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις ἄλλον οὐδένα ἐπικρίνεται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγητέατα νόμοις, καὶ δὴ καὶ αἴσμα ἔν ἐστι Λίνος, ὅσπερ ἐν τε Φοινίκη αἰοδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. 'Ιλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ἐνόθεν ἔλαβε τὸννομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Venneta Villosioni ad 'Ιλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξία ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἀπαξ σφί. ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰεὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἀξία ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena: Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. prohibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque aptissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur: [ubi ἐπαξίῳ ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη ἀοιδιμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena una est*, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοιδῇ πρώτη καὶ μὲν in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτ' εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπηχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ἐκόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fructe arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

Pausaniasque. Nam Linum notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod attinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκόντων ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invec-to, monuisse. Nam de *Lino* ipse profitetur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Δίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίσι δὲ χρωόμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt.* „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Ex quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡθία τι καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam aliōs homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capituli obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse*; mirarique se, ait, *unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiecit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo iudicio arbitraturque fecit; quemadmodum etiam carmen in *Cypro* et *Phoenice* cani solitum, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poetriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum* et *Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνθρωπος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in *Scholiis* ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Ad-
ludabat *Eustath.* in *Iliad.* α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* δ. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. *Attic.* II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim *Athenis* καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι πρεσιῶσι laudi cedebat in *Comiei* *Nubib.* vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem *Poëta* Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, *Heroic.* XI. p. 719. *Philostratus*. [p. 170. ed. *Boissonad.*] Plura *Gabr. Palaetotus* de *Bono Senect.* Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent *achedae* et *Aldus*. Sententia vix discrepat. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκονοῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* 329. *Socrates Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδὸν παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγῳ. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις. — καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph. Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph. Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκῳσι — νίοι — εἰκονοῖ ἐκ χώρας. *Aristoph. Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἱπποῦσι ἐξ ἔδρης ὑπανατίεσθαι. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolébant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Sparta. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad Ἰλ. α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐκτανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιδῶνας λυίους. Conf. l. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. *Δυσσάνους*) Hoc melius. *Δυσσάνους* et *Δυσσανούους* metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Hom.* Ἰλ. ξ. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὄντι ἰστί.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodromo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὄντι ἰστί, intellige ἰπὴν vel ἰπός. S.

3. ὁρίοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar. Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλως ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* *Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρονῖσι τοῖ' ὁκίοις ἐγκυρώσειν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. Hemsterh. Praeterea legerim, Καὶ Φρονῖσι τοῖ' ὁκίοις ἐγκυρώσειν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοιαῖα εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκίοις Φρονῖσι ἐγκυρώσει. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiant, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἱ γὰρ μαντήϊαι, modus quo redduntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher: La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἱεροὶ κατεστάσι) Salutare artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχῶσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλαν ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῦτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklunda τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφάντων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris causa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσαστο τὴν κεφ. πηλῷ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan huc quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicitur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίαισι) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφώμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reliculis forent [l. 6.]
Herodot. T. V.

ἰκνῶμεναι et [l. 8.] ἰκνῶμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωται. Reiskius ἀπικνῶμεναι et mox ἀπικνῶμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπικνῶμενος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπικνῶμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἰκνῶντες, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περικνῶμενοι συνδένες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐν αὐτῷ τούτῳ κατέαται) In aliis forsitan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχεται: mihi placet vulgatum κατέαται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδηροί τυχίται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐν τινὶ καθεῖσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐάν ἀφέντες ἐφ' ᾧ καθήνται περιέρχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιον ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐν ἰχθύσι καθεῖσθαι, et frequentior illa, ἐν ὄρνιθι καθεῖσθαι. VALCK.

Ibid. ἐν αὐτῷ τούτῳ κατέαται) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, ὥσπερ ἐτετάχато ἐν αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκῆμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθεῖσθαι ἐν οἰκῆματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότατην) σπουδαιότατην, et paulo post σπουδαιότατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιότατος, Ἀνιπρόστιπος, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαίστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆναι τὸ οὐνομα - - ὀνομάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. S.

[12. ὥδε τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. l. 32 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότητα ταριχεύουσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus I. 91. Adde Erodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συβλάπτουσι ὀπίσω. Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. perpurgata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίων ἱκιστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*; p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentionē factā, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item Plutarchus attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera*. Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλῆσαντες συρράπτουσι ὀπίσω, [l. 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς, et κοιλίη quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλῆσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exempta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυμαμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμίσματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque Herodotus suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In Simonidis fragmento, κηλειόμην μύρροι καὶ θυώμασι, apud Athen. XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut Clemens Alex. ipse, aut eius scribae καὶ θυμίσ-

μαστ, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCC. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l’Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis praeis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCXXX, Vol. III. p. 69-98. S.

22. ταρχύνουσι Μοερί) Moeris: Μοερίν Ἀττικῶς, νίττον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίττον in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo νίττον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίστεις τῇ κόμῃ. [L. 27. pro τῇ κόμῃ.] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἢ δοτικῇ, 'Ηρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in *Scribonio Largo* Conpos. 72. Habet *Plinius Nat. Hist.* XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a *Nonio*: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod alcali minerale et natron recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. *Larchero*) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, *Scholae Medicae* in *Argentoratensi Academia* lumen, *Thomas Lauth*, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης βυσσίνης τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnere ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ. ad Polycarpi Epistol.* p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταρχεύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, propterea quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τίθεναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἐαυτοῖς, vitae *S. Antonii* c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum *Mumiis* singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex *gossypii* sive *lanae xylinae* genere quodam contextas fuisse, et curata observatio *Mumiarum* docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus Hist. Plant.* IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssio veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι θνητῶν) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor; legerat οἶκημα θῆκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκη-
ματῆκαίῳ, littera interserta legem ego quam vocant Criti-
cam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substi-
tuendo legerem, ἐν οἰκῆματι καινῷ ἰστάντες ὄρθεν πρὸς τοῖχον :
neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Sicu-
lum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκη-
μα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν
τοίχων ὄρθην ἰστᾶσι τὴν λάρνακα : hanc dixerat Herodotus ξύ-
λινον τύπον ἀνθρωποειδίᾳ. οἶκημα more satis usitato vocant con-
clave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter
θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepul-
crae, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μίσα βουλευμένους) Se-
quor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et
Ionic. pro comuni βουλομένους, fundamento destituitur. Co-
gnitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque
alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφί σκευασθῆναι
etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖαν praeferrem. Hoc amplius, T.
Fabri emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα con-
tudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abre-
schii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov.
monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat
ἐσθῆσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare
verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne
continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum
cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ
σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαίη διηθήσαντες τὴν κοι-
λὴν) Συρμαίη (unde συρμαίζω c. 77, 5.) Galeno in Explie.
voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα καθάρσις :
Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν : Suidae, πόμα ἐκ ζιζῶν καὶ
ὕδατος : et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros do-
ctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hip-
pocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit
cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεῖς) Exploratum
si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem
semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis moriuntur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νόμοις etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμις πόλις) Hesychio Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανός Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Mox περὶ δὲ αὐτὸ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδάλιον τε αὐτοῦ -- δίκηχ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poetae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρματα, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήιον οὐδὲ βοεῖην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰθλία γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἰδίδουν ἑκαθλόν. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδαίμωνι adicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάχιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώταισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάχιστα adicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. φέτω ἐν τῷ ὕδατι κρίνει πολλὰ, τὰ Αἰγύπτιοι καλεῖουσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca* arbor lotus, (*Rhamnus* lotus *Linn.*) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. *Cas.* Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea* lotus *Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, favo vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* *Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentis, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui καὶ νέαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χροιάν mutantam censuerunt. Hanc *nymphaeam* lotum caerule-

Itam descripsit *Jul. Caes. Savigny* in *Anpalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq.* De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad *Athenaeum* laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in *Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq.* et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Saey* in *Adnott. ad Abd-Allatif p. 94 seq. S.*]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἱμφορὶς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath. Comment. p. 1390, 50.* [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πτίσαντες ποιῦνται*, quomodo in mssis et *Eustathius*. Prins certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. *WESS.*

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφρομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται] Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non calice, scribi in nostra versione debebat) inest, ex radice adnato. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab., κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de rosa usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. *Adnot. ad Athen. IV. 148. b.*) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. *Nostrum, III. 100, 5.* Quod ad iicitur, κηρίω σφηκῶν ἰδὲν ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol. Lips. p. 298.* legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli κηῖμα, aut minutae vocolae ρ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus*. a *Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπέτειον γινόμενην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπίτειος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανί) *Interpres* in furno luculento, i. e. bene candente et ignito. Ἀλλως ἐκ πυρὸς διαφανίης habemus *IV.* 73. διαπύρους καὶ διαφανίς in *Plut.* *Opusc.* pag. 1006. *Ed. H. Steph.* Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανίς, διαπύρους, ac saepe *Hippoerates*. Vetus scriptor in *Τμητὰ Suidae*, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῇ ἱγρασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in furno διαφανί: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, *Observat.* in *Polycarp.* *Epist.* p. 611. Πιζάντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ὀπήσαντες. *WESS.* — Alias tamen πύγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici canales e *Nilo duotos*. S.]

5. ἰσμεῖναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀναλάμπουσι natum est ex ἀνακάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐθεὶ λόγον — — ὄντι καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κνίσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. *WESS.*

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* *Av.* 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γὰρ τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψαι censeat praeferendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἐνέκα

ψαλάθων τὴν διφροφόρον *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40: [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud Athen. I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἀμα τε κᾶπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κνίσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κᾶπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κᾶπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Καίψι πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur Anim. in Athen. p. 669. [ad Athen. IX. 388. d.] Eximia notavit Tib. Hemsterhusius ad *Aristoph.* Plut. p. 314. et seqq. *Sophron* Athen. VII. p. 286. d. et 323. A. κῆστραι βότιν κᾶπτουσαι. In *Eratosthenis* *Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - ἰχθύς, ὃν καὶ πσιῖν - - coëant literae male distractae, ὃν κᾶπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὕδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati* *Phaen.* vs. 386. ubi pro κᾶμπτειν recte κᾶπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* Poët. Astr. II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (l. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 117. S. 11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud Athen. XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποβάλλουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpa vacant librarii. S. 15 et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτίαν ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' αὖ] ὁρίω praefert. Ego vero fidenter cum Valokenario ἐπαριστερά τῶν κεφαλῶν et τὰ ἐπιδέξια recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπ λ α τ ρ α ἰ π ἄ ν τ α) Probo Medic. cui plerique adsentiantur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili increscentibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio Medio. eiusque τῇ μὲν memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praeterea medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam קיק שמן oleum Kik, et קיקי Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi σιλικύνπριον i. q. σίσει κύνπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Silicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλσει, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλσει scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλσει, prave

extra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, quia de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὶα
 μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων.
 Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse
 duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi
 videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adpo-
 suisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus
 fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic
 sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII.
 cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter colloca-
 ta sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: "Ἐστὶ δὲ σφι κάνναβις
 αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρᾳ" — ταύτης δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἢ
 κάνναβις αὕτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιποῦσι) Laurentius: alii contusum, ad
 ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin.
 p. 686. alii contusum expriment, alii frietum excoquunt. Ἀπι-
 ποῦν est exprimere, ut ἐξίποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ
 ἐξίποσας ἀνελού τὸ ἀπορρύν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gau-
 dent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰποῦμενος ταῖς εἰσφοραῖς
 docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes
 Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιζόνσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χαῖται etc.) H.
 Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dis-
 sentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque
 cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδύς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis
 erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentarius:

Καλλυγάμοις λέκτροις περικίδναμαι· εἰμι δὲ κενῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 32, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.]
 WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus,
 τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χαῖται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην
 etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter ora-
 tionem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque
 post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ᾧ
 poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata va-
 rietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sen-
 tiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum
 interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χαῖται· ἐν

τῇ ἀναπαύεται νοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea cod. Med. cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione: nec satis ipse scio, quid factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰς vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox l. 11. ὅπ' αὐτὸ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὺς refert, sed praemisso commate ὅπ' αὐτὸ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὅπ' αὐτῷ. Quid sit verò quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem pun gere culices*, non dixerim equidem. *S.*

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λατῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πικνούς) *Densos et longos stipites* Interpretor. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφουσιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἀρμονίην ἄρην, *Odyss. E'. 248.* et Nonni *XL. pag. 1044, 10.* φράξατε λεπταλόισι τειρηότα δούρατα γόμφοις: unde ipsae *naves πλοῖα γομφωτά* *Strabon. XVI. p. 1076. v. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, *περὶ γόμφους περιείρουσι τὰ ξύλα;* *circum clavos circumnectunt ligna;* quum expectantes, *clavis* connectunt. Tractavit hunc locum *Sehneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hinc describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum *ἐμπακτῶσαι*, significans *γομφῶσαι* vel *συγγομφῶσαι*. Galeo versus observabatur *Homeri ex Od. E'. 248.* Γόμφοις δ' ἄρα τήν γε etc. Saepe verbum *πακτοῦν*, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27:* velut *Herodoteum* excitans, *πακτοῦσι τὰς ἀγμονίας βύβλω,* quod interpretatur *κατασφαλίζονται*, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πακτου, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph. p. 13.* et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμα πακτου, per editiones *Sophoclis* *Al. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Kiisteri* observatio ad *Hesychii* Διαβύσσει. Quod insequitur, δύναται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *Il. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατεβύμμενη ῥίπεϊ καλάμων) *Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμων,* cui non adstipulor. ῥίπεσι *Homeri Odyss. E'. 256.* *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides I. 55.* ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

e. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur *ῥίψις*, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ *ῥίπος*, (unde *Homeri* et *Nonni* *ῥίπος*) et ὁ *ῥίπος*. At hinc abeo. *Θύρη* crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. *θύραι* sunt *asserēs*, *tabulae*. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὖνομα ἔστι etc.) Grammaticorum natio *βαίριν* Ionici commatis censet. *Phavorinus*, *βαίριν*, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc *βαρβαρίους βαίριν* *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. *Αἰγυπτίαν δὲ βαίριν οὐχ ὑπερβορῆ.* *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῇ Αἰγαίῳ πόντῳ νήτοις) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάδι νήσοις l. 36. ubi plura. Πόντος de mari *Aegaeo* recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc considerata quae de navigatione produntur, [l. 8 seqq.] ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si *Latina* interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἔστι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἔστι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut *μῦθος*, quae vox tali verborum ordine saepe deficit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — *Latinam* correxi versionem: in *Graecis* nil mutandum. οὐχ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἐκαίρετος) *Ἐκαίρετος*, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθύλλα, si *Codices* exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praesferendum; ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uxoribus Regum *Aegypti*, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰὶ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἰὲ δικάζοντες: οἱ αἰὲ ἀρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αἰὲ κόσμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζῶνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐξαιρέτος δίδουσι) Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non neglecto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς Φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτου τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμισταῖς ἐδίδουσαν εἰς ζῶνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχάνδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοῦ καὶ Ἀρχιτέλης ἐς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίων τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandrῆ patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκουσι) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήκων VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἰδοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranis, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hinc duobus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο]

μὲν I. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρωῖσθαι urget; cui tollendae quid Gronovius impenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν retingit ἀπὸ τοῦ θυγῶσθαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μίμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυγρούμενος, ἀποκλεισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommo- datur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγῶσθαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενὸν, et στενυγῶσθαι humorum vias occludere et arrefacere, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηραίνει: nec discrepat Erotiani iudicium; στενυγῶσθαι esse ait ἀποστενῶσθαι καὶ πυκνῶσθαι τόπον τινα, ἐν ᾧ ὑγρασία ἔστι. Erit itaque ἀποστενυγῶσθαι τὴν Μίμφιν, eam siccio- rem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποστραφεῖσθαι τὴν Μίμφιν in cala- mum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum I. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut pers- pecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. εἰ. 89. Et γεφυρεῖν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ'. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 54. γέφυραν ποντιᾶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρωῖσθαι τὴν Μίμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes *Herodoto* narrarunt. Verbum ἀπογεφυρώσαι idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γέφυρα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut *Homero* passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυροῦν „simplex occurrit apud *Eusebium* in *Chronico*, ubi de „*Hadriano* sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχέμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφισοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. *Animadv.* in *Graecos* auctores, p. 106. S.

13. δὲ ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. *WESS.* — Hanc conjecturam ille in *Animadv.* editis repetens, intelligit, unde exclusus *Nilus* non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτῃσι δὲ γενῆσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὧν ἐκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo *S. Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. *WESS.*

6. τόπερ ἐν τῇ) *Ferri* nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam *Gron.* mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti *Mediceo* concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν - - - τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, *Nirampes. VALCK.*

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in *Gloss. Herod.* Καινοῦν, τὸ χρεῖσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpres: „Καινοῦν ap. *Herod.* significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καινίσαι, καινῷ χρεῖσασθαι, καὶ ἐκαινίσαι. De *Perillo*, qui, *Phalaridis* iussu tauro inclu-

αὐτοῦ, *artis suae opus teterrimum primus auspicatus est*, ut scribit *Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxix.* πρῶτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἴκημα περίμηκας ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: *quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam.* Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. *Thucyd. VI. 76.* ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἣ πυνθάνεσθε, διανοία δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοία proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur προφασίς et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos *verbo et revera*, λόγῳ μὲν sive λόγῳ μὲν, βουλούμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές προφάσει, vel προφασί μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud *Maximo Tyrio* restitutum voluit accuratissimus *Marklandus*, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾷν φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον anvulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat *Coprogenius*, quo de *Suidas* in 'Ανάγειν. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. *H. Stephani* καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum *Sophocles Trachin. 877.* καὶ τι καινίζει στέγη. Editio patrocinator *Scholiastes Passion.* et Λέξεων *Herodoti* auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis *Suidas*: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut *Aegyptios* videndi studio adliceret, quorum etiam vergit *Abreschii* sententia, *Diluc. Thucyd. pag. 67.* Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide *Berglerum* in *Alciphron. I. 9.* WESS. — *Comma*, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait *Reisk. l. c. pag. 107.* non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam *Toup̄ii* novationem (*Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.*) ξεινωνα μὲν λόγῳ, ante *Borh.* adoptans *Larcher*, suo idiomate sic reddidit, *qu'elle déstinait en apparence à des festins.* Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eamdem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, per causam quidem novi operis. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam extrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησασμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαινίζειν, (i. e. καθοσιεύειν, καθιεροῦν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimoniis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ἱψίαι ἐς οἶκῳ σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admoventur *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὅπως ἀτιμώρητος γένηται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* ἐς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adficiebatur, *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδὸν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de *Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, ἐκτὴν δὲ εἰς οἶκῳ τι σποδοῦ πλῆρες

ἐμβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἔχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceres autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέρχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέρχρων intelligere τινὰς vel μέρες τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέρχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt identidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S. [6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἑπτὰ γενεαῖς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam eum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, Sesostrin ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiore. Plura Jac. Perizonius Orig. Aegypt. cap. 16. WESS. — Neque vero diserte Herodotus ait; proximum Moeridis successorem Sesostrin fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur efficiendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἑγγυῖες etiam dicti et ἐγχώριοι, Herodoto sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξῆνοι II. 160. et III. 8. Potuerat Sesostris et in istam expeditionem nobilissimam ξένους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum Diodor. Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμύχθηκε, eodem teste Diodoro I. 56. VALCK.

Ibid. στρατὴν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operā non uti. In-sititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a Reiskio μάχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι I. 95.; neque enim γλίχασθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχομένοις sunt in msto Ask. VIII. 143. Nec verbum tamen inuito, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχασθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab Abreschio conductae ad Ph. Cattieri Method. pag. 86. et Diluc. Thucyd. p. 722. WESS.

11. γλιχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum Reiskii, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo Herodoto est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam Herodoti: VII.

155. εἰ ἐλευθερίας πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευόις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περνηίων: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἰωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῖον ἀνδρῶς: quod, a Diodoro monitum I. 55, non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικῶς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχσθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus Valck. in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικῶς προσενέγραφε) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθισθέντες) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. Φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτῳ)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· σὺν δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodium* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομιζέιν δ' ἔχασαν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinac haec verba: Putare autem se, dixerunt Aegyptii, esse Colchos de exercitu Sesostris. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. Lect. ad I. 72, 9.] Iosephus, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populos suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina Ramiresii de Prado, Marshami, Spencerique pro Aegyptiis eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro Iudaeis Th. Gatakeri, Herm. Witsii, Christ. Wormii de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et P. Ern. Iablonskii Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII. p. 13. Est sane Wormii disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolvo tamen *Nostrum*; quem Iudaeorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. Phoenices Syrosque Palaestinos non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales Philistaei: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi Io. Clericus. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, Guil. Jamesoni ex Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παρὰ πλεονεξίᾳ τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritae in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide Iobi Ludolphi *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa Gronov. pro Herodoto. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῆν πάσα καὶ etc. vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον εὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὐτὴ προσετέτυτο. Sophocles *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ὥσπερ εἰσοράς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον

χωροῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri I. Fr. Gronovius in *Senecam de Benef.* IV. 32. et Io. Davisius ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πλεμπής σπιθαμῆς) Valla, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes Herodoti editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque Larcherus, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πέμπτῃ σπιθαμῇ*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμῇ* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑβδόμενον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πέμπτῃ σπιθαμῇ* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum*, interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἔτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ ἐπ' ὤμου ὤμου, me invito: mox quoque [L. 15.] ὅπλοις τοῖς ἐμοῖς, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pavio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. Ὡ πολλὰ δὲ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χειρὶ καὶ νώτοις μοχθήσας ἐγώ. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp. H. 8.* O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νόοις μοχθήσας, quae *Davisii* conjectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.

Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numerus*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin. Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι) Antiquissima haec et prima statuæ *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossum esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticar.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολύ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

n. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis *Herbis*, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex ed. *Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέφατο) Haec si abessent, necessaria non censérem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς ταῦδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέφατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέφατο. Conf. *Diodor. Sic.* I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficebant: mihi quae adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέφατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriante, perpaucis videbuntur in marginem reicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) Salsioribus. Πλατὺ, ἀλμυρὸν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Di-caearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλμυρὰ· ἐν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὀπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγιεινὸν καὶ ψυχρὸν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὀπόπλατυ corrupte legi atque ὀπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φριάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἔχροντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φριάτων ἀρπύμενοι vel ἀρπτόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρπύσσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φριάτος, ubi ἀρπύνται, aut ἀρπύονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub. Anim. in Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch. de Is. et Os.* §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγὰ καὶ Φριάτα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρίδος ἔχοντα γεύσιν* lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot. Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de *Cur. Morb.* acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petiti* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretaeum* παχύς pro πλατύς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελέειν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. *Herodotei* Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελέειν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελέειν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in *Glossar. Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recorder, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἐκάστους φέρους συντ. quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φέρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Andr. Dounaeus, cuius vid. Praelect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat Gron. ἐπιτελείειν revocavit Wess. conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελεί) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκίει δὲ μοι ἐντεῦθεν γιωμετρίῃ etc.) Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios; ait, ἐκ τοῦ ἀπλέρου τῆς γῆς καὶ τῆς διαίρέσεως τῶν χώρων: qui si ἀστάρου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis dividerunt: inde Geometria dicitur. Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλον alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Cl. Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scoligero facio. WESS. — Larcherus γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. in instrumentum polum est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δὲ ἐδίδωτο*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. *ἱερὺς*, in aliis *ἀρχμερὺς*, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἰστάναι*. Commodius foret *ἰστάναι* vel *στῆναι*; stare. Nunc ad activum *ἰστάναι* intelligendum *ἰστάναι αὐτὸν ἀνάθημα* vel *ἀνδριάντα*. S.]

CAP. CXI. 2. *τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν*) Hoc an *Φερῶνα* malueris, parum refert. Eusebio dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. Diodoro, *Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesoosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod allunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse *פֶּרַעִי* *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive *ΦΟΥΡΟ* aut *ΦΕΡΟ*, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao Sesostris* potuit, sicuti *Pharao Neco*, et *Pharao Hophra*, qui *Necos* et *Apries* hac in *Musa* c. 158. et 161. WESS.

20. *Ἐρῶδῃ βῶλος*) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. Diodoro *Ἰερὴ βῶλος* et *κώμη*, sive *vicus*, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. *τοῦ Ἡφαιστίου*) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum *Ἡφαιστειον*, an *Ἡφαιστιον*, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali *Imp. Anastasii*, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In *Edd.* ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσειον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congegit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in *Augustamnica Aegypti* provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, *Iosephi Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. *καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον*) Si foret *ὅτι* *ξείνης* etc. uti *Reiskius* coniicit, *ἐπωνύμιον* protectius esset, idemque ac *ἐπωνυμία*: alioqui *ἐπώνυμον* (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. *Theb.* vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et *διατεθεῖν* se tueri, *Ionum* augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips.* Vol. VII. p. 639. WESS. — Ἐπανύμιον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερὸν. Etiam Pindarus ἐπωνύμιος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol.* X. 95. et *Pyth.* I. 58. S.

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγυπτίαν πέρατος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέρατος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare* Plinio *H. Nat.* II. 68. et Nostro illud est, quod Aegyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque Strabo dissentit, *Carpathium Aegyptio* committens, huic Creticum et Libycum *lib.* X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum*, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πέρατι. Addit p. 182. D. maris Aegaei sinum συγκείμενον ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσηκοῦ. Quae quidem pro Herodoto abunde sunt. WESS. — Strabonis testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.

8. ἐς Ταριχίαν) Ionico flexu Ταριχίαν dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχίων legebatur in msto Galei. Quando nomen est urbis, Ταριχία scribendum censebat Salmasius. VALCK.

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heracleum* [*Heracleum*] ab Herculis hoc templo nomen est in Strabonis XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.] Ipse Hercules in oraculi responso Κανωβεύς apud Pausan. Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in Taciti *Ann.* II. 60. iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et Hebraeos refert, dira Aegyptiorum servitute pressos olim, *Paul. Ern. Jablonskius* Diss. ultima de terra Gosen p. 101. conjecturam admodum incertam. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ὄντιν, uti msti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium Noster casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Paulli* ad Ephes. I. 3. Porro ἐπιλάθεται Arch. non est absurdum. WESS.

19. τῷ ὀνόματι ᾧν ὠνις) Homero ὠν, ὠνις. Aegypti rex ὠνις est *Aeliano* *Hist. Anim.* IX. 21. et Criticis in *Nicandri Ther.* vs. 312. poëtae ὠνις ἐν ψαμάθοισιν ἀθήσαντο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὠνις a loci

Herodot. T. V.

Y

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὅ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα εἰδῶ defendi potuisset. [At
εἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξαι, ὡς εἶδω τὸ πᾶν εὖ χάριν διευρῆσαι θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mssis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8, vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ἔσοι ὑπ' ἀνέμων ἥδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλόντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμο-
νίην ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaeton. p. 58. β. ἔταν τύχῳσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶ ἄνε-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλωσι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex Nostro exempla congegit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷμαι ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἷμαι λεχέων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118,
τὰ οἷμαι κλέψας, si per mssos stetisset. Cl. Reiskius οἷμαι
aut λεχέων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib: Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκλησῖας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχαι ἔχων, nempe οἷχαι ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἔρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπνιμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) Arch. μετewρίζεσθαι singulare est, neque recorder de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μετewρίζεσθαι ἐν τῷ πέλᾳγῳ Thucyd. VII. 16. et μετewρίζαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεθορμίζεσθαι haud sprebit Euripides Medae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἀπιξιν etc.) Sylabā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἀπιξιν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτόν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδὲνα: ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā caussā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ: κάρτα γὰρ ἐπίησει ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀντιπόδισι ἑωυτὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi *κατά* ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac *κατά*. Id si probes, non eget tali auxilio *Herodotus*; nedum ut dictum intelligas pro *κατάδηλον* δι' *ἐποίησε* etc. uti *Abreschius* Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post *ἐαυτὸν* non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit *Wess.* Equidem cum *Reizio*, ut suaserat *Reiskius*, verba ista (*καὶ* - - - *ἐαυτὸν*) parenthesis signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si *δηλον* δι' cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam *κατά* haud dubie ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua *κατά* vel *καθ'* est, atque idem fere ac *ὥς* sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi *κατά* τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula *κατά* incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam *Reiskius* in Notis mssis ad *Wess.* missis *κατά* in *καί* μεταμυνο censuerat. Ego vero, quoniam *κατά* idem atque *ὥς* valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congeffi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait *ὥς ἀπνεύχθη ἄγων*, quod quidem perinde est ac si dixisset *ἀπνεύχθῃναι ἄγοντα*. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem *REISKIO* in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum *κατά* γὰρ ἐποίησε esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (l. 24.) *ἐν τούτοις τοῖς ἔκαστοις* „*ῥητοῖς* etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores *Alexandri* exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse *Alexandri* ad *Aegyptum* appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur *Vallae* interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel *Nostri* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes.* T. III. p. 517. f. „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto retenta*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric. ad Sext. Empir.* VII. 180. S.

10. ἐν Διομήδους Ἀριστίῃ) Auctoritate Codicum destituito non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad.* Z'. 289. et seqq. Διομήδους Ἀριστία vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Nekuías* *Odysseae* in *Minoë* p. 319. D. Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or.* XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. VALCK. — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστίαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους Ἀριστία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolfii* *Proleg. ad Homer.* p. CVIII. et *Heynii* *Obs. ad Iliad.* ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.

[15. ἐν Ὀδυσσεΐ) *Odyss.* δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolā tantum adiectā scribi posset: Κατὰ ταῦτα -- δηλον, ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἔπειτα ἴσται: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴσα, καὶ τοῦδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca* quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. f. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περίοχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικὰ χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. iv. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graccorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τάγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν Ὡς ποιεῖ, μὴ τὰ μαλακὰ μάχο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃ: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὡς π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. l. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea causa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putarem, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poëta; nihil impendebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διδάξει, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἐδήλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. iam, quod ait καὶ τὸδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retenta

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille *Poetae locus*, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, *Herodotum χωρίον* dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. cxvii. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαίῃ τε πνεύματι χρησάμενος) Videtur poetae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ὑπὸ δῶνας ἀδάης, ἔπνε δ' ἀλγίων εὐαίης ἡμῶν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, Homero τὰ Κύπρια ἔπη perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol.* ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἑλλάσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.
13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχύρου ὄρω τὸν Βουβᾶν περισώζειν; μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque deficit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὲν Ionici sit commatis, sicuti est H. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθία κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτεύς γάρ ἐκ δόμων Ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἰς ᾧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφραῖ ποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἔντομας ποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τι ποιῶντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἔντομας ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani* *Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα *Heliodori* *Aeth.* VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi* *Serm.* XXXII. Tom. IV. *Anecd. Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, in pia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii* *Aen.* II. 116. quis ignorat? *Sanguine* placastis ventos et virgine caesa. *Sanguine* quaerendi reditus. Quibus et H. *Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Thes.* T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon.* *Rh.* I. 587. a Porto haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, οἰχισθαι Φούγιστα νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *τα* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ιδε*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius causa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quibus *Passionei Cardinalis* codex, per *Mediceo.* *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρή etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκναῖς πραπίδασιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβότορα γαῖαν, ῥηπίσας πόλεμον μεγάλην ἔρην Ἰλιακοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater; aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. *πῆρε καὶ εἴκοσι πύχων*) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, *εἴκοσι* celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui Rampsinitus Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Ramse latere, Henr. Valesius et Iac. Perizonius Orig. Aegypt. c. xvii. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum Wesselingio. Tum vero de formula *πρὸς-βορῆω* monet, potuisse perinde *πρὸς βορῆν* scribi, quemadmodum mox *πρὸς νότον* in accus. casu legitur. Sed amat nempe Herodotus variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. *τῶν ὑστέρων ἐπιγραφέντων*) Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ ἐκπῆρρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo *μῆστι* sint Med. Ask. et Pass. maiore in laude forent, si ἐπιγραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum aduetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praeferre. Lege Eustath. in Homier. p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιγραφέντες ἔρχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιγράφω. Recte vero item h. l. ἐπιγραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιρίπω, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἓνα ἐξαίρετον, sive ἐξαίρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμειὼν χρυσοῦ κατεσκευάσαν. Αὐγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμον λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον ῥηϊδίως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἓνα σφίσιν αἰφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Πέμφης dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγγυήια --- στήσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖσι legerim, pro ἔκτοσι) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἵστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγυίων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae ὁ δεσμός κατεῖχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clar, Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κηλειμῖνον) Herodoti stylo convenientius fuerit κηλεισμένων, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προτάξαι ἐργάζεσθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴστην εὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγέλων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam prae buisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτός - - - προσαπολέσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολέσει, et dein l. 61. ὅπως - - - κομίσῃ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως - - ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non in probum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σοί, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τόδε: et *Heraclid.* vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallamque* in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane *Euripideum* ἡ πόρῃμαι τὰδε, ab *Henr. Stephano* productum ad simile est. Vide eius *Thes.* T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι *reprehendendi* notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo *Abbati Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιόντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιόντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, eum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδιῶνας αὐτὸν λύειν ἀπαμμένους.) Inprudenter Ioni-
cam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199.
IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud value-
runt. Ποδιῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et
in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur,
utrium petioli sive prominulae partes: ὃ τοῦ ἀσκού προίχει,
Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec
occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13.
WESS.

82. ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἓνα) Bene memini ἀνάξι-
σθεων αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προ-
γαγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pau-
sanias IX. 5. κατελθὼν δὲ εἰς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθη-
σάν ποτε ὑπὸ μίθης εἰς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Ho-
meri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι
καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud
sprevi. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi
Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divina-
rant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae
caussa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignomi-
niam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus
Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Du-
rat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumelio-
sum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut
ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium
Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines expo-
nit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Val-
lam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon.
p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce,
velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. b. Isaei Or. V.
p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκῇματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνί-
σταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e
domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or.
VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων
ῥυπαρῶν: ut μικρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα
πορνηκόν dixit interpretes Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

I. p. 80. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἰτίον, nata e στίγους vel τίγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τίγος dicitur vel στίγος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu *Τρυαῖτης* ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. καίτοι ἐκ' οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. *WESS.* — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν — — ἀνδρῶν τοὺς δεξιὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. *WESS.*

109. ὡς τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἦν δ' ὡς παρὰ πλὴν ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχῳ: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσάσιν ὡς τὸν Περσῶνιν: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. εἰσελθόντα δὲ εἰς τοῦ βασι. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollodori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* *Actor.* XVI. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. *WESS.* — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum *Nostro* memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, *quam Cererem almam et faultricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. καὶ μιν πάλιν ἀπικίσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικίσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est; vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in *Codd.* οὐ μὲν εἴγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὄγρ. mediis neglectis; specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱερὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἰστοπέδων ταύουσai αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in *Steph.* Δαρσάνια manca, explevit *Falkenburgius* ad Nonnum eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini* *Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat *Strom.* VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, *Disput. Tuscul.* I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscript *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit *Orat. ad Graec.* cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορβος γεγενῆσθαι φησι, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασία. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime Mssti et *Gronovius.* Περιέλυσιν *Edd.* exprimere apta est nugas Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, תַּחֲנוּן וְנִלְבָּל sive animarum rotationes perque cavernas volutationes apud Buxtorfium Lex. Thalm. p. 439. et Windetum de Vita Functionum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius Ask. περίκλυσιν praebebit specimen, siquidem apud Stobaeum idem semet reperiisse et περικύκλυσιν esse posse, Is. Vossius ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen Stobaei amatori et Herodoteorum vestigatori, locus ille latet. De codicis Ask. scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, x et η saepius conmutante. Recte autem Noster Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a Nostro spectari potissimum, architectos in ea gente μετιμψυχώσας. Conf. Nemesium de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλᾶσαι) Potest ἐλᾶσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης pravitas, nequitia, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφίας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et pravitatem interpretari possis, coll. c. 133, 8. et calamitatem, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφίας θυσίων ἀπέρξαι) Quod olim legebatur θυσίων τουρίων, merito displicuit. Cl. Reiskius πατίων sufficit, Abreschius θυσίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τουρίων, videlicet ἱρῶν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successionē Diodorus I. 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat Chemmin sive Chembim. WESS. — Τουρίων mendosam fuisse suspicor since-rae vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. Mycerinus postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱρὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λεῶν - - ἀνέιναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἶσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι σταδίοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden *Itin. Aegypt.* p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non perfinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γαίεσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine mssorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* conicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νείλου ἰσαγαγών, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς ὁδοῦ, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτη δὲ δὴ *Herodot. T. V.*

τὰ δέκα ἔτη γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποίητο δῆκας Cl. Pauw, cui non adstipulor, WESS.*

20, τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἵστᾶται αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiaci τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὕπαστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διαρρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutā, praeuntibus msstis, τε particulā [L. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτη cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτη velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizèh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρώσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρώσσαι. [Sic vero et nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitæ, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron.* vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiæ, graduum formam repræsentantes, sive ἀναβαθμοί, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμάθεν iustissimum est. *Moeris*: χαμάθεν Ἀττικῶς, χαμάθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi Quaest. Gr.* p. 296. E. χαμάθεν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἤμεν τοὺς ἐπιδοκούς λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab Herodoto memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera Herodoto dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Dispicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπὶ γαία, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθηναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὴ τῆς; - - ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησεν τοῖς αὐτοῦ τέλεισι. Philostrate. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeceunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [I. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus adcurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuisssem, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapidicinis insumti. S.]

CAP. CXXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspisor in male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωρεάτο, pro eis τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? τὰ λαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXXVII. 4. Χεφεῖννα) Diodoro [I. c.] Κεφεῖν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύιν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβρυεῖν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἐτέραν, μέντω etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῖβει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῇ νῆσον περιῖβει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιῖβειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου - - - Χίοπα parentheseosignis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τισσεράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἐτέρης etc.) Participia ὑποδαίμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομή; cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἐτέρης τῷτὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τισσερ. πόδας ὑποβάς τῆς ἐτέρης τὸ μέγαθος, ἔχομένην - - οἰκοδόμησε, xl. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vercorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἐτέρης κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, mālebat: Corn. de Pauw τισσερ. π. ὑποβᾶσαν τὴν ἐτίην, τοῦτο μέγαθος, ἔχομένην - - οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑπέβαιν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσει mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβᾶσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβᾶσαν τῆς ἐτέρης inferiorem, depressiorem alterà, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν τὸ μέγεθος, quod ad eandem (i. e. parrem) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἐπείησι. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον --- πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλίουσι ποιμένος Φιλιτρίωνος] De scriptura vide Var. Lect. De re confer Zoëgam, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετρυμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρυῖσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobramus? Produxit Mattaire ex Dionysii Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi Sylburgius, Τετρυγμένον Arch. originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi G. Corinthus; in quo vitiose τετρυγμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide Gregor. Dialect. ion. §. 140. cum Koenii et Schaeferi Notis in nupera editione.] In Polybio τετρυγμένον saepius; sed contra Codd., uti Boecleri excerpta ostendunt. Appianus simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunckius Apollo-
nio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scriptu-
ram.] An vero τετρυμμένη κυφορίαίς mulier in Oeconomicis
Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τε-
τρυμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίαις
καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni
innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμευομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel,
post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc,
sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.]
Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης γένετο lib. I. 50.,
nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitῶν
ait κατὰ χρηματισμούς in iure dicundo magnam vim pecuniae
insumere, δίδοντα δωρεὰς τῶν ἐπεικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρί-
σεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem con-
mentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇ καὶ ἡσκημένῳ) Recurrit πα-
στάς ἡσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57.
Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δέν-
δρως ἡσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et
Cl. Reitzio observata ad Luciani Dram. Syr. cap. 31. Vide
nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai.
p. 1033. D. ὅποτε ἀσκηθεὶς τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium
Th. Mangey, ἐνσκευασθεὶς reponentis. Idem tamen Iudaeus
p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὅποτε ἀσκέτο εἰς Διοσκου-
ρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκέτο: ubi cautior vir do-
ctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περ-
σικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ καὶ ἀπῆγχετο ὑπὸ ἄρχεος) Obti-
nuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ
ἀπαύχισθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defen-
sione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter
venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Ama-
vi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis
dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum ex-
cessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstin-
tem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπεὶ δὲ τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.)
Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39, καὶ βού-
ναι δαίχωνται ἑαυτοὺς μέλας περιβάλλοντες ἐπὶ πύθμει τοῦ θεοῦ δεικνύου-

σι --- ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad *Apuleii* Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τυπτεσθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι --- τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεμόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutritrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τότε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηίων, Ἀποῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστὶ: Herod. II. cap. 83. Mississe cap. 152. Psammētichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀποῦς, ἔνθα δὴ Αἰγυπτίοισι ἐστὶ μαντήιον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil desidero. μαντήιᾱ reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἰδεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλιος. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκρυμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. B. ignaro et propterea errante Morello; adigit et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνθητήρια.) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialecticis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνθητήρια ἔστι. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, *Herodotus*, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνθητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦν εἰ κακοῦ. Duo sufficient *Herodoti* loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiaci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτοῖς ἔφρασε τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυνε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεύατον. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνθητήρια Grammatici reddunt ἐνιωχητήρια. Parum distant quae *Diodorus Sic.* vocat καθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκαθονίζοντο, quod legitur in Graecis *Esther* III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet *Diodorus* T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνθητήρια loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e *Dione Cocc. H. Valesius* p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud *Aelian.* de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἦθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνθητήρια. VALCK. — Ἐνθητήρια, loca voluptaria, apud *Salustium* Bel. Catilin. c. xi. et *Plautum* Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in *Gregorii Nysseni* Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐνθητήρια *Plutarcho* et *Athenaeo*, quorum verbis lucem vir eruditissimus *Pet. Faber* Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδύουσαν). Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λείπομενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit *Diodorus* I. 62. controversiam non dirimens. At *Plinius* Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccxlxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliozem, quam *Herodotus*, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλόν haec fuerit ἰσάσσω, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege *Io. Gravii* Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδύουσαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paternā*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra dentis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S. [3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἡμῖν Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas.; adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropocilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla causa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. τολάντων χιλιάδες ἀναριθμητοί) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢν Ῥωδῶπις) Nihil his inesse, quod offendat, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii πυραμίδας -- λιπομένων ἢν Ῥωδ. fortasse voluerunt agente usu, ut καταλιπείσθαι, ἀπολιπείσθαι et λιπείσθαι c. 147. atque alibi saepius; alii λιπόντων, λιπομένων ἢν Ῥωδ. posterior erat Rhodopis; pari structura, quae in Diodori proxime descriptis verbis, atque in Euripideis Orest. vs. 1085. ἡ πον λείπει τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὕστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide Var. Lect.] Ecce aliud. Herodotus disputatione circumspecta meretriculae Rhodopidi pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Aelian. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cuius aetate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Aelianus culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Celeb. Iac. Perizonius ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Aelianus fabellam ex Strabone XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Aelianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore vixisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπόλειος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. G. Cuiperus Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuisse; vel Iadmonem, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἑφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad Arriani Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus Corn. de Pauw correctum voluit τοῦ Ἑφαιστοπόλεως, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae Vulcani ministrum denotet, et Iadmonis patrem, vel fabrum ferrarium insignem, vel Vulcani potius sacerdotem fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σάπολις est in Epigramm. XVIII. Callimachi, Ἀμφίπολιν habet marmor a Buherio editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀθησίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae Ἑφαιστοπόλιν abunde defendunt. Cohfer Comitibus Cayl. Recueil d'Antiquit. T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμονος ἐγένετο) Apud Demosthen. p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαίτης ἢ. Pseudolus Plauti II. 3, 24. Quia lenonis me esse dixi: alibi dicitur Amphitryonis Sosia; ut Phereclis servulus Lydus, Andocidi Λυδὸς ὁ Φιρεκλείους, p. 3. 24. Lysias p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάχης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους: recte cepit ista Marklandus vir cl. sed nomen Εὐμάχης genuinum esse vel Theocritus monstrabit Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιάδου Θραῦτταν Aristoph. Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλοιο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελίσθαι, Plutarchus interpretatur T. II. p. 557. A. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων:) γένει μὲν αὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιῶ) Fulvii Ursini ad Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιῶ fallenti memoriae debetur. Sappho μουσοποιῶς, quemadmodum Pindarus in Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod Athenaeus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem Herodoto adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex Strabone XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα - - ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτίσαστο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφροδίτοι - - ἐταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλικες ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ἔπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος ναῖται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερύφκλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus. Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἥσπον - - περιεσχήμετος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχήμετος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιადόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblio* Euseb. Praep. p. 59. d. Apud *Etymol.* legitur: Δημεδάλκτος, περιβόκτος. [Cognata significatione ἑλλεσχος dixit Noster l. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικέσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλαεσχηνημένον αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκην καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικὴν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστυόχον. p. 527, 36. [VIII. 59.] ταῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatio facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπενόστητε ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell. Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* *Phocniss.* p. 475. Μοχ κατεκερτόμητί μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαρᾶξου νοσφισαμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide *Ampl. Cuperi Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) *Laurentius*

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur percommodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασιν ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλείοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis Valla aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde desflexum est εὖ γεγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θήκης) *θήκη* hic idem fere valet ac οἶκημα *θηκαῖον*, II. 86, 31. Nam in una *θήκη* pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro *θήκη* ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἐ. ἀπογενομένων, prouti Vallam in suo legisse Latinae manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint ei ἑωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato functi Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans Diodorus [I. 95.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Clar. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογενινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἀν. μηδεὶς ἀναιρῆται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικούς νόμους S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγίνετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦταῦ ἀπογινόμενον) Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογινόμενος hoc non est loco progenitus, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud Thucydidem, monitore Schol. ad Demosthen. Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in Diodori I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [l. 21.] κατονόθῃς Gronovii praeferit editio; in adnotatione κατανόθῃς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνοτρο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτῳ inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit H. Stephanus in Prolegom. Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατονόθῃς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνότασθαι, κατονότασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκθαυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [l. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota L. Küsteri ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλεως) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiae* c. xxx. 4. וְיָגִיעוּ חֲנַנְיָא וְכִלְאִי וְכִלְאִי et legati eius Chanes (h. e. *Anysin*) adtigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de Daphnis Pelusiis, sive Taphnes, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitranga*, *Comment.* in cum *Vatem* p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum* Aegypto inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἱερέων ταπτομένων) Levi opera παπτομένων, uti fa-

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? πάσσειν, ἐμπάσσειν de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit usus. In urbibus, altius eductis, neutrum novi. Facit Codd. tamen discordia ambiguum, sit-ne τασσομένων an γενομένων genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene constituta et docte explanata sunt. [Vide Var. Lect.] De Bubasti, quae Graecorum Ἀρτεμις sive Diana, nihil addo. Repetit Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose Iablonskius Panth. Aegypt. III. 3. Hoc adcedat, placuisse mihi olim [l. 19.] ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι, blanditumque Abreschio: movebar Nostri verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῶν ἡδονῇ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex Car. Daubuz de Testim. Christi apud Ioseph. lib. II. 12. inpetrabunt. WESS. — ἡδονῇ cum Aldo tenent edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In F. desideratur quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen ἡδονῇ circumflexo accentu. Intelligendum ἡδονῇ ἰδέσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπύκνητον. S.

19. ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι) Hic si Codices vulgatis concinunt, paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autumo, πολίων: qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum. Quicquid huius fuerit, Herodotum scripsisse suspicor ἡδίων δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰρετώτερα μᾶλλον. ἡδίους μᾶλλον Chrysippus dixit apud Athen. IX. p. 373. A. ἡδίων - - μᾶλλον forsitan Isocrates in Aeginet. p. 393. D. ἐκ ποίας ἀν οἰκίας ἰδίων υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, μυῖατα tantum pronuntiatione, ἡδίων corrigo pro ἰδίων: nam ἰδίων υἱὸν - - εἰσποιηθέντα quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonasmum exemplis adfirmarunt H. Stephanus, St. Berglerus, F. L. Abreschius, aliique. VALCK. — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. S.

CAP. CXXXVIII. [10. ἔσοπτόν ἐστι. Sic recte iam H. Steph. in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum ἔσοπτόν ἐστι habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-
Herodot. T. V.

circo magis undique conspicuum factum esse templum ; fateor mihi non liquere. S.]

18. Φέρει δ' εἰς Ἑρμῆω ἱρὸν) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decore, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in Act: Apost. c. XII, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱεῖας μέσους διαταμῆιν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμῆιν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τέμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱεῖας - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στραφεῖν et τραπεῖν. Sed Dorica sunt, ut puto, τραφεῖν et τραχεῖν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμῆιν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπέας, et per medios sectos cum ministris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χάσας σποδῶ τε καὶ γῇ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptij. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἔτα ἐπὶ πλίω ἢ ἐπακόσια - - - Ἀμυρταῖον) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semaſte ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἄρρητον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἔτια ἐπὶ πλείω ἢ τριακόσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam rectā in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Botheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 5. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένηα, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collatâ, quam alibi tradit, πολιτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μάχιμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιεῖσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιᾷ μοίρῃ μεγάλην ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἂν μνησαίμην, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τίθειμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφῶδρα ἐσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτου recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτου etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκυρον οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεισι χρεσάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitranga: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατός, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου*, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore στιγμῇ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliās genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hīc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il. α. 39.*] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νευράς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceret. Namque, aliam Assyriorum cladis caussam et locum fuisse, ex *Esaia*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae Observationes*. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, prae buissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνά ὅπλων σκευοφόρα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτως καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἐρημός. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτι (ἐστὶ) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et Homericī scholiastae. [ad *Ἰλ. α. 250.*] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contriбуunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενεὰ docuerunt. Noster non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch. et Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τρηκοσίοις *etc.*, elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* Heracl. vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de Hagn. Hered. p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἐξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστίον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἐστὶν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμετρος, ἐκδικος, ἐκθεσμος, ἐξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκστρέψαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* Nub. 88. Ἐκστρέψον ὡς τάχιστα τοὺς σαιτουὶ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρεπίστερον *Schol.* reddit ἐξω τοῦ πρίποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut *pila in murum illisa ἀναπάλλει, resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrai* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον εἶδυτο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato, *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quādam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. Reg. cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἡ ἡλιον non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius causa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀναστῆναι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. 7. ἕκαστος αὐτῷ ἴσταται — — αἰὶνὰ ἑωυτοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ζῦλον με-

γάλου ἀναπίρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen. περὶ Συγρ.* pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] καὶ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπεργάπων. *Alciphron.* l. 30. cum animadversione *Bergleri.* WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne fecerit *Gronovius*, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ reposit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agitur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἐκαστον ἐωϋτὸν ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἰωντοῦ scribendum censeo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitudine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιστα ἀποθανόντος. Sed unusquisque tunc illorum πατρί ἰοικώς Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο.“ Vide *Var. Lect. S.*

10 seq. διεκίοντες διὰ πασάν etc.) Haec scripti libri suspecta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sententiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* tamen redundantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντι ἐς ἐκκαίδ. θεόν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἰωντὸν] et ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γένος ἐς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θωμοῦν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος ἐς Δία, et γένος ἀρχαίων καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr. de Vit. Apoll. I.* 4. VALCK.

18. Πέρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae vulgo hic legebantur, Πέρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem inturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur, Πέρωμιν [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος; *Piromidas* cognominatus, emendavit; *Reiskius*, Πέρωμιν ἐπονομαζόντες. Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen praestantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πέρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον, *Piromin* ex *Piromi* progenitum. Ausus sum, nec puto damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem superiora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius* hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex *Synesio I. de Provid.* p. 93. d. firmavit, gratias sine dubio *Mediceo* acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kirchero*, ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt.* cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς καὶ γαθός. At certa non est: namque illi in *Prodromo Copto* p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; Herodoti καλὸν καὶ γὰρ λόγος lusum esse etymologicum monuit *Iablonskii* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι.) Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Fevre*, corrigendum suspicabatur οἰκόντας ἅμα τ. α. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskii* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα agnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἌΤΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιδεῦσαι etc.) In Latiniis a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. neo non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom. Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantibus. *WESS.*

CAP. CXLV. [8. διδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἐξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab *Hercule* ad *Herodotum* abierunt anni ferme nonnongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενιαί) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἐξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod. cap. xi.* p. 131. Animadvertenter mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. *WESS.* — ἐξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen illam non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota |H|H designantur, 60 vero ista |Δ|Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τοὺτους ἄλλους εἰς.)

Mallēm τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan; in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *συνθετός οὐρανόων*? De Mercurio Maiiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δέξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ladae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit. Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦνεκε ἐς Νύσαν) Adtigit Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, appellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνεββάφατο an ἐββάφατο optaveris. ἐββάφάμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐνεββάφε τῷ μηρῷ *Apollod.* III. 4, 3. μηρῷ ἐγκατεβάφατο *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐπέχρηστό σφι κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐπέχρηστο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente *Isthic Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam δαμαίνων τὸν πεχημένον *Θάνατον* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [I. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσμία τοῦ Ἡφαιστοῦ, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin*, coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλις sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεα, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεα ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μηρὸν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπυθανόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἰαυτῶν φωνὴν μετεννόχασιν. Hac inter frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Foederis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. r. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον λόγου μέζω) Quatenam sit h. l. vis particulae ἥδη, velim doceri: videtur ad λόγου μέζω referenda; nescio vero an divisio vocibus ἥδη scriptum oportuerit, profecto. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἥδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἥδη φράσω. προσίσται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ἐψιος. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρόγμματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicata a Cl. Abreschio Animadv. in Aeschyl. I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδειξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et alias obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγὰι. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλή sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdadas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 53.) indicat auctor, ubi αὐλὴ ἐκάστη περιστυλῆς: et στεγὰι, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπταῖς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οἰκήματα sunt. *Wytttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ οὔλγαι scripsisse Herodotum. censuit; οὔλγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὠρώμεν) Ionum ore idem ὠρώ atque aliorum ὠρώ sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. 'ὠρώμεν *Arch.* natum ex ὠρώμεν neglectā αὐξήσει videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγερθέντες ὠρώμεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὠρώντας inter et ὠρώντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt haec minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taediosae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 15.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — Adde *Diodor. Sic.* lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* Notis. S.]

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eamdem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκδομίας ταύτης πλὴν ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuper etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, *In fine huius aedificii quod plus stadio occupat.* S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰσὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaque ἰσοὶ καὶ legit, cuius ambitus aequat *Aegypti* partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰσὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de *Aegypti* ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denovo enim λεπτο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορέω ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς βορέην ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istā notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Laricher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. Ἰσοί) Quod forte noluisset adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρά θαλάσσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρά θαλάσσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέτερος διαίρεσιν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in mssis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν πρὴντων εἰς πεντηκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. xix, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἄνδρος γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauv prodidit: fuisse olim, ἄνδρος γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset causa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνασθαι, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δικαίον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσα. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum* bona *Hieron* εἰς τὸ βασ. ἀνέλαμβαν, in *fiscum referebat.* XX. 4. *Agathocles* τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμίον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal* illud e *piscibus lacus Moeridis Reginae* datum scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδαναπάλλου) Una haec luxuriosi et perditī Regis in *Musis* mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους *Nostri* Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut *Mss*i ostendant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici* *Codicibus Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* *Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua *lacus Moeridis* aqua cum *Syr̄ti* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in *Nilum* fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios.* S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσῆας) *Galeo* dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti efficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, *Herodot. T. V.* B b

Eustathius ad Ἰλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome *Athenaei* ille usus est. In eo memoria fecellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Φαμμήτιχος) Haesitavi in regis nomine. Φαμμήτιχον ex *Codd.* scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. φιλώσαντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμει) Convenit *Xenophon* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἐπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μηδούς, ὡς φιλώσων αὐτὸν, ut *Cyrum potentia exueret*; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον ψικώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι — ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπέκτεινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκὼν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull.* *Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτεινε praeferenti. *Gronovius* Ἐκὼν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ὄψως, ἐπενόεε, et μαντήϊον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et aliàs facio, solo *Mss*torum indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genera. WESS.

16. κατὰ λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικὸι et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliiti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [L. 7.] ὁ δὲ Ἄσις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἰστί' Ἐπαφος, vereor, ut Herodoli sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additiciū, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸςω θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mssti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [L. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκισι ἐς Μέμφιν, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῶκησαν. Tale Musà VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μέμφεως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὅλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικάς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὅλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoven- tur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὅλκοι, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὀλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νεωλκεῖν, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Αἰγυῖος νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in rudibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τουρίων ἑκαστόν ἐστι) Est qui ἑκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῖχος praecessit. At ἑκαστον τουρίων ad ὕψος et μῆκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν) Pollux I. 81. τὸ μετὰ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θωῦμα, θωῦμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χέμμης καλευμένη) Eustathii et Arch. Ἐχεμης probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διτρογραφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [I. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφοδρά, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labconis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in *Mem. sur l'Egypte* T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπιφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἰγυίης πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπιφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Ἀητοῦς, ὅντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Latona, liberorum Διονύτου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΤΣΕΙΝ. Magis mirum, Ἀητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Ἀητῶ scribi maluit quam Ἀητοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψῶ καὶ τὴν Ἰῶ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum καμιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Ἀῆλιν διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insulā Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμή post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parentheses signis inclusit: nos parentheses initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. *Ψαμμήτιχος δὲ ἱβασίδαυσι Αἰγύπτου*
τίσσερα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba cri-
 minatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Iameson,
 Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quae de
 Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris pro-
 dita sunt. Neque enim Psammetichum obviam ire Scythis po-
 tuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLIII. annis
 ante Cyaxarem regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni
 munera per annos LIV, Psammetichus obiit; potuit ergo,
 si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum
 inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi,
 quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed.
 Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aeta-
 tem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit
 Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad
 Psammetichi initia anni sunt, sicuti Iamesonus bene puta-
 vit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia
 Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyses
 sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc
 est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exor-
 dium reperiuntur anni ferme centum et octo, non infi-
 ciente docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi
 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psam-
 metichus reges se ultra xv. annos videre et venerari po-
 tuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.]
ἐν τῷ, quod in *ἐς δ* crebro abiit, non movi; atque ex ser-
 monis indole *πολιόρρευσμένη* [l. 5.] et *ἡλαιορρευσμένης* [cap. 158,
 6.] ex schedis recepi, Eustathii iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. *τῆς μῆκος μὲν ἔστι*) Bene mæsti,
 ob sequens δ. Est de hac fossa Cl. Mich. Rossalli schedias-
 ma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone eius
 initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII.
 p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, Herodoti
 Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.]
 confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime
 accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo in-
 concussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc ad-
 dere, ferente occasione, debeo, Iosephum Bell. Iud. V. 9.
 p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit,
Νεχχας cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe aliqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τέσσαρες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρευμένως) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. "Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τρίηρεις ἐλαστρευμένας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τεῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. Μ. στενὸν, *angustus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τεῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ. λιθοτομίαι, uti hīc: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἰουδαίων λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud Memphin intelligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγεις ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut via ferre (φίρην) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πιθὴ Pithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo ad cubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον — πόλιν ἔσχει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem dī si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰς στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰς στάδια δύο ἀπαρτί, aut, uti in Ἀπαρτί Suidas, στάδιοι ὅ, h. e. ἑβδομήκοντα, id frustra in Musis quaesitum, hīc

olim, sed correctius, conmodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. Ruhnkenio acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι Ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum *mille stadiis*, quibus eandem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a Danwillio aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. *stadium* diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sercentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo hic agitur, *centum millibus orgyiarum*, id est, *sexcentis pedibus* aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione maioris minorisve *stadii*, etiam *orgyas* maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa *stadii* ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορρῇ θαλάσῃ etc.) Instruxit *triemes*, in *septentrionale*, et in *australe* mare, sive Oceanum Orientis, *mittendas*: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco *θάλασσα*, ac *πορτῇ*, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὁλοὶ εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputatio-
num aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat.
Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdo-*
lus ea est, quam XII. M. P. *Antonini* Itinerar. p. 171. *Pel-*
usio seiungit. Convenit nomen, congruere et situs vide-
tur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam
ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in
quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus
et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile
fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ul-
traque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157.
Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum
possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mer-
gere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consi-
lia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo
Magdolum? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Ma-*
nassitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius
princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II.
xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor.
Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Ma-*
geddo apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo
ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt.
Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc
dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Mag-*
dolus conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo,
sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabi-
les, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi* *Palaest.* lib. IH.
p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis,
Origines Aegypt. c. 25. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Κάδουτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec
diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, vi-
detur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae signifi-
catione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum
Necos victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse
pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id
animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδουτιν
primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea
profiterentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abi-
bunt. Idem de suspitione Cl. *Pauw*, quae *Carcemischum*
primis temporibus Κερκήσιον et Κίρκησαν nominat, atque

hinc Κέρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrīi aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gropovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γενόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὐρίσκω καλὴν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσειν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθης ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκ ἐτι οὖν ὥμην ἀμαρτήματα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τοῦς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς αὖ γίνεται δικαιοσύνη; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζεται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἐφρόνουσιν αὖ Ἡλείοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοσύνη δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammi silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouhérius. Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. Raphelius Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartaem partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους Herodoti Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstatere putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μερίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quae occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam impendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narratur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστεῶντες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐμείνου ἐφρόνεον, ἀπιστάτο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. Raphelius Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua eitat ipsius Αἰγυπτιακῇ. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomalam horum structuram animadvertit G. Raphelius in Epist. Paulli ad Galat. II, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνὴ, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διαδήμα, insigne, c. 151. At quid facias Iulio Africano, in hac Amasis (Ἀμῶσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose

duce, abs Aegypto rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* caussa discrepat, *Hellanicum*, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. ἐπάρας ἀπεματᾶϊσι) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, ἐπάρας τὸ σκύλος ἀπεματᾶϊσι, sublato crure pepedit. Eadem de re ποιῆν ματαϊσμούς *Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat *status ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. Ios. *Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et Is. *Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut ἐαυτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huo ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ Κῦρος εἰδέν λόγον ἐαυτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἐαυτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἐμεαυτῷ λόγους διδούς, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύβαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἐαυτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπικαύρους τρισημύριους) Nimium inputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμιφης adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] ἐπὶ τοῖς Αἰγυπτίοις ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν verum est. *Grammaticus* in *Lexic. Coislin.* p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. ἐν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάδῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinio- nem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Lau- rentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent; non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bo- nus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δῆμῳ Μέμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ γένηα) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Hee- ren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notio- ne accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutori- bus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπήλους pro- prie dictos, sed et χειρωνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους com- prehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἑρμοτύβιες) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἑρμοτυβίης, et, *Ethnicographo* explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine va- rians, monstrante Hemsterhusio ad Comici *Plutum* vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβραεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iu- vat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse sus- picatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. aucto- ritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἢ Προσωπίτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatrenère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστοις γενόιατο) Revocavi Ionicum γενόιατο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallet tamen, si per mssos liceret, ἐγενέιατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ἔτε -- ἐγενέιατο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφείωνται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non inveniatur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνυσις, πόλις Αἰγυπτῶν τὸ ἔθνικόν Ἀνυσίτης ὡς Ὅασις, Ὅασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σεβενύτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης Ethnicographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatrenère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκεῖ, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. Β'. 626. Νήσων. αἱ ναίουσι πέραν αἰῶος adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Iso-cratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κόμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τεύς χειροτέχνας) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιοῦν ἢ χαλκῶματα, *vasa Corinthia*, τορεύματα ὁστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε νυπόρηκεν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi *Casaub.* [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.) *Necessariam* vocem ἄλλοι etiam *Valla* hic legerat: *Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem.* Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδένα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim *Aprien* et *Hophram* esse convenit) effreni ex ore profertur *Ezechiel* xxix, 5. ubi *H. Grotius* et *G. Raphaelius* horum obliti non sunt, neque neglexit magnus *Scaliger* ad *Eusebii Chronicon*. *Aiacis*, *Mezentii*, *Capanei*, stolidas gloriations et consimiles aliorum conduxit *La Cerda* ad *Aeneid.* X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερῆχθαιρει, uti *Sophocles*; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle *Petrus Apost.* *Epist.* I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι.) *Postes*, in quibus *urna* sive *loculus* est, *Valla*. Ego vero *postes* tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. *Amasim* ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυκῷ τῆς θήκης ὡς μάλαστα, in intimo eius penetranti, iussisse. Quae postibus παστάδος q̄uo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. *Diotogenes*, in *Serm.* XLJ. pag. 251. *Stobaei*, τῶς δὲ νόμῳς οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δεῖ, quae et in *Archytæ* fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus *leges* inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud *Nostrum* II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a *Wess.* ex *Stob.* citato. Est autem θυρώμα etiam apud *Lysiam*, apud *Demosth.* et saepius in graeca versione *Vet. Test.* idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et ἐν τοῖς θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τῷ τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοῖχου restitui postulante sententia et mssis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχαιοδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχαιοδέϊ λίμνη.

Callimacho τροχαιοδέσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καὶ Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε καὶ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται, inquit, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ διαίρων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomocunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγασθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - οὐκ εὐγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπειργασάμενος λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένην ἔστιν ἰδεῖν. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὐνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις χρήμασι καὶ δωρεαῖς ἀρετῇ οἰκτῶ ἐπιεικείᾳ πρῶτοντι εὐεργισίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus; putoque idem esse atque οὐκ ἀνείκτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχειν explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσάγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τῶγαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτῆρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι ὅτου πληθύνῃς ἀγορῆς) Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent masti. Ionum est *πληθώρα* in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῖοντα προσκτεῖσθαι, καὶ πληθώραν μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πάντα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσεὶδὼν ἐποίητο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὔ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι οὗ abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἢν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, motionem agebat Amasis ac scurrām. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαιάζειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus ψαύει ματαιαῖς χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιώδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνής, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιῶναι δεξιός, καὶ συμπεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωβάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφουλεῖ, inquit, συνήτησα ἀνδρὶ παιδιᾷ ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιώδει: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιώδη παρὰ Ξενοφῶντι λέgit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Theramēni iam iam morituro μήτε τὸ Φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιώδες ἀπολυτεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρας πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλκας δι' ἡμέρας δικάζειν; totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρας, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νεκρὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] οὐδ' ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπειὶ δὲ χρησάνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem literis verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατεσπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι εὐκατεσπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἄπο Φειδύεσκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδησαν Φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἱάλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, Φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἱαλωκέναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεισκε, ἄγισκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἠλίσκετο, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθέως θεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδησαν Φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατίθησαν, pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους - - κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιαι οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἷα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5: ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγας iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄρρενα senex nuncupabat *Atticus* in Comoedia apud *Athen.* IX. p. 382. v. Vulgo tamen et apud Aegyptios facie *Sphinxes* virginea fingebantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. Cels. I. p. 32. Cur *Sphinxum* figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγας prior pars vocabuli non ad masculum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceret. S.

[11. οἰκημα μουνόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάμει πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorē τῷ μουνόλιθον longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractionem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. *WESS.* — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repperit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐσελκύσαι τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Ineri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἔγγιστον I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud *Hemsterhusium* in *Luciani Dial. Mort. VII. 1.* Vidit verbi istam insolentiam *Cl. Abresch.* [ἐγγεγονότος; utique me malle, in *Var. Lect.* significavi. Ferri forsan vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex *Arch.* ex structuræ nexu et *Herodoti* more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος *III. 1.* οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ *VI. 35.* iunge *Gronovii* observata *II. 103. WESS.* — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi *Gronov.* nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat *Herodot. II. 103, 12.* et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀνιστενάξαι καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco statat, sibi quae ex usu *Nostri* respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκωτο, πολλὰ δὲ καὶ ὑπεφύγεσκε. *S.*

25. ἐνθυμιστὸν) Aut fallor, aut aliunde non poterit affirmari, nisi dubia *Grammaticorum* auctoritate. Ἐνθύμιστον in *Suidae Lex.* redditur ὑπόπτον: et *Pollux [II. 231.]* legisse videtur in *Thucydidis V. cap. 32.* ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod *Codices* praebent et *Edd.* ἐνθυμούμενοι, *Polluci* quoque restituendum putabat *Iungermannus*. In ἐνθύμιον *Herodotei* *Codices* si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam *Herodoto VIII. cap. 54.* εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱόν: de qua forma loquendi egerunt *Aem. Portus Dict. Ion. Duker.* in *Thucyd. VII. 18.* et in *Ind. Thucyd. Wasseus. Ammonio* pag. 53. citatus *Antiphon* ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. *VALCK.* — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod *Suidas* etiam ex *Dione* adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. *S.*

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἔντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λίθου ἐς τὸ ἤμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatio Aethiopis lapidibus scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, πικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorē: δυσέργατος πολυτελὴ τὴν πραγματείαν παρέσχε* in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magno illi adsistentes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorē censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo adiiicitur, λίθος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβαιούται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsā videbitur, ἀποδεικνύναι ἕως ἑκάστου --- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodē quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, quonam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δάσσοντα, πόθεν --- διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος περιζέται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαιῶα Homero dicuntur βίωτος, teste Porphyrio Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ περιζέσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτινὴν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88: et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. Abramus ad Ciceron. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit Aristides T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῶν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνους ἔσθιν, ὁ γραφεὶς πεποιηκὼς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) Eusebius Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. VI. 4. refert, notatus ab ill. Scaligero Animadv. pag. 73. Strabo vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] Milesii, inquit, καταναυμαχήσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κρίσις Ναυκράτειος Ἀπόλλωνι Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique inprobum; [Cf. Var. Lect.] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) Naucratis inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud Athen. IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat Cl. Edm. Chishull coniectura Antiq. Asiat. p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucratis et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, decerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex Reines. lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in Consolato del Mare. cap. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 344. cui suus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab Aristotele apud Harpocratem in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἰὼν - - κατεκρή) Sustuli inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, Pavius, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. Reiskius, οἱ δὲ, οἱ Δ. De Delphico fano, ab Alcmaeonidis instaurato, inferius V. 62. Pausan. X. 5. et pererudite Dion. Petavius in Themistii Or. IV. p. 391. WESS. — Cremati templi mentio facta

L. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεκάη, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublatis parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeff.* post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλειω) Verius puto Βάρτω τοῦ Ἀρκεσίλειω, *Batti Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladice*n, *Amasidis* coniugem, *Λαυδικήν* aut *Λευδίην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt mssti *Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπερλύναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικῶν *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιάδων, μυριάδων, ἀνδρῶν, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo Epigrammate. *WESS.*

21. εἰς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ εἰς ἐμὲ ἦσαν σῶναι I. 66. [in quod ibi mssti omnes consentiunt.] Puto *Ionici* et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in *Latinis extra urbem Cyrenensem posita* ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

anigravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentleius* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσασθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἶλε δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἐς φόρον ἀπὸ γωνίην, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in *Exc. Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.

